

**Sprawozdanie
finansowe Kredyt Banku S.A.
sporządzone za rok zakończony dnia
31.12.2009**

SPIS TREŚCI

1.	Rachunek zysków i strat.....	4
2.	Sprawozdanie z całkowitych dochodów	5
3.	Bilans	6
4.	Pozycje pozabilansowe	8
5.	Zestawienie zmian w kapitale własnym	9
6.	Rachunek przepływów pieniężnych.....	11
7.	Podstawowe informacje o emitencie	13
8.	Podstawy sporządzenia sprawozdania finansowego	13
9.	Opis ważniejszych zasad rachunkowości stosowanych przy sporządzaniu sprawozdania	14
10.	Szacunki księgowe	29
11.	Sprawozdawczość według segmentów branżowych	32
12.	Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	42
13.	Koszty z tytułu odsetek i koszty o podobnym charakterze	42
14.	Przychody z tytułu opłat i prowizji.....	43
15.	Koszty z tytułu opłat i prowizji.....	43
16.	Przychody z tytułu dywidend	43
17.	Wynik na działalności handlowej	44
18.	Wynik na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających	44
19.	Wynik na działalności inwestycyjnej	44
20.	Wynik przypadający na poszczególne kategorie aktywów i zobowiązań finansowych	45
21.	Pozostałe przychody operacyjne.....	45
22.	Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	46
23.	Odpisy netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i innych aktywów oraz rezerw	47
24.	Pozostałe koszty operacyjne	48
25.	Podatek dochodowy	49
26.	Zysk netto na jedną akcję.....	52
27.	Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	52
28.	Należności od banków brutto	52
29.	Odpisy z tytułu utraty wartości należności od banków.....	53
30.	Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	53
31.	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w tym przeznaczone do obrotu (z wyłączeniem wyceny instrumentów pochodnych)	54
32.	Wycena instrumentów pochodnych.....	55
33.	Należności od klientów brutto.....	56
34.	Odpisy z tytułu utraty wartości należności od klientów	62
35.	Inwestycyjne papiery wartościowe	64
36.	Podział instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej w zależności od sposobu pomiaru wartości godziwej	66
37.	Aktywa finansowe objęte rachunkowością zabezpieczeń	67
38.	Inwestycje w jednostkach zależnych i współkontrolowanych	72
39.	Rzeczowe aktywa trwałe	72
40.	Wartości niematerialne	75
41.	Inne aktywa	76
42.	Nieruchomości inwestycyjne	77
43.	Zobowiązania wobec Banku Centralnego	77
44.	Zobowiązania wobec banków	78
45.	Zobowiązania wobec klientów	78
46.	Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	79

47.	Rezerwy	80
48.	Pozostałe zobowiązania	82
49.	Zobowiązania podporządkowane	82
50.	Kapitały	83
51.	Zobowiązania pozabilansowe udzielone	86
52.	Współczynnik wypłacalności	88
53.	Miary ryzyka będące podstawą wyliczania określonego w Prawie Bankowym wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, w tym z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta	91
54.	Działalność zaniechana	94
55.	Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS	94
56.	Świadczenia pracownicze	95
57.	Wzajemne transakcje z podmiotami powiązanymi	96
58.	Wynagrodzenia Członków Zarządu i Rady Nadzorczej Kredyt Banku S.A.	99
59.	Wysokość kredytów i pożyczek udzielonych członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Banku	101
60.	Struktura zatrudnienia	101
61.	Sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych – informacja dodatkowa	102
62.	Sprzedaż jednostek podporządkowanych	105
63.	Informacja o aktywach stanowiących zabezpieczenie zobowiązań	105
64.	Zmiany w składzie osób zarządzających i nadzorujących Kredyt Banku S.A. w 2009 roku	106
65.	Objaśnienia sezonowości lub cykliczności śródrocznej w działalności operacyjnej	107
66.	Opis czynników i zdarzeń o charakterze nietypowym	107
67.	Wyłacone i zaproponowane dywidendy	107
68.	Informacje o znaczących wydarzeniach, które nastąpiły po dacie bilansu	107
69.	Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych nieujmowanych w bilansie w wartości godziwej ...	107
70.	Informacja o postępowaniach toczących się przed sądem lub organem administracji publicznej	110
71.	Działalność powiernicza	113
72.	Zarządzanie ryzykiem w Kredyt Banku S.A.	114

1. Rachunek zysków i strat

w tys. zł	Nota	Dane porównywalne	
		okres od 01.01.2009 do 31.12.2009	okres od 01.01.2008 do 31.12.2008
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	12	2 085 727	2 126 354
Koszty z tytułu odsetek i koszty o podobnym charakterze	13	-1 228 080	-1 250 775
Wynik z tytułu odsetek		857 647	875 579
Przychody z tytułu opłat i prowizji	14	415 251	379 623
Koszty z tytułu opłat i prowizji	15	-129 573	-96 534
Wynik z tytułu opłat i prowizji		285 678	283 089
Przychody z tytułu dywidend	16	120 792	10 067
Wynik na działalności handlowej	17	157 242	240 988
Wynik na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających	18	25	1 215
Wynik na działalności inwestycyjnej	19	4 704	-11 593
Wynik ze sprzedaży akcji spółki Żagiel	62	350 000	0
Pozostałe przychody operacyjne	21	62 662	53 723
Przychody operacyjne ogółem		1 838 750	1 453 068
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	22	-859 961	-890 846
Odpisy netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i innych aktywów oraz rezerw	23	-784 291	-133 084
Pozostałe koszty operacyjne	24	-37 894	-39 759
Koszty operacyjne ogółem		-1 682 146	-1 063 689
Zysk brutto		156 604	389 379
Podatek dochodowy	25	8 697	-88 307
Zysk netto		165 301	301 072
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		271 658 880	271 658 880
Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł)	26	0,61	1,11

Bank nie wylicza rozwodnionego zysku na jedną akcję z uwagi na brak kategorii kapitałowych powodujących rozwodnienie.

Rachunek zysków i strat należy analizować łącznie z informacją dodatkową, która stanowi integralną część sprawozdania finansowego

2. Sprawozdanie z całkowitych dochodów

w tys. zł	okres	Dane porównywalne
	od 01.01.2009 do 31.12.2009	okres od 01.01.2008 do 31.12.2008
Wynik netto bieżącego okresu	165 301	301 072
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (w tym podatek odroczony)	-13 677	64 855
Efekt wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne (w tym podatek odroczony)	-78 545	120 700
Pozostałe dochody razem ujęte bezpośrednio w kapitale	-92 222	185 555
Dochody całkowite bieżącego okresu	73 079	486 627
Z tego:		
Przypadające na akcjonariuszy Banku	73 079	486 627

Sprawozdanie z całkowitych dochodów należy analizować łącznie z informacją dodatkową, która stanowi integralną część sprawozdania finansowego

3. Bilans

w tys. zł	Nota	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Aktywa			
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	27	1 175 451	827 956
Należności od banków brutto	28	190 013	340 859
Odpisy z tytułu utraty wartości należności od banków	29	-2 260	-2 261
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	30	331 875	0
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym aktywa finansowe przeznaczone do obrotu (z wyłączeniem wyceny instrumentów pochodnych)	31	1 316 786	1 347 027
Wycena instrumentów pochodnych w tym:	32	571 410	2 302 799
- instrumenty pochodne zabezpieczające	37	55 741	166 954
Należności od klientów brutto	33	27 312 467	27 853 155
Odpisy z tytułu utraty wartości należności od klientów	34	-1 540 231	-927 457
Inwestycyjne papiery wartościowe:	35	8 785 579	6 232 624
- dostępne do sprzedaży		6 032 241	4 359 740
- utrzymywane do terminu zapadalności		2 753 338	1 872 884
Inwestycje w jednostkach zależnych i współkontrolowanych	38	65 995	66 075
Rzeczowe aktywa trwałe	39	360 238	398 201
Wartości niematerialne	40	53 553	57 854
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	25	179 266	44 509
Nieruchomości inwestycyjne	42	9 893	0
Inne aktywa	41	102 508	79 781
Aktywa razem		38 912 543	38 621 122

Bilans należy analizować łącznie z informacją dodatkową, która stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Bilans (c.d.)

w tys. zł	Nota	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Zobowiązania			
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	43	1 321 802	1 113 275
Zobowiązania wobec banków	44	10 831 690	11 915 013
Wycena instrumentów pochodnych w tym:	32	541 068	1 890 221
- instrumenty pochodne zabezpieczające	37	3 166	1 708
Zobowiązania wobec klientów	45	22 521 686	20 555 309
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	46	0	8 991
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		31 833	28 916
Rezerwy	47	31 409	30 379
Pozostałe zobowiązania	48	174 940	220 155
Zobowiązania podporządkowane	49	805 816	279 643
Zobowiązania razem		36 260 244	36 041 902

w tys. zł	Nota	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Kapitał własny			
Kapitał zakładowy	50	1 358 294	1 358 294
Kapitał zapasowy	50	782 046	580 974
Kapitał z aktualizacji wyceny	50	5 716	97 938
Kapitał rezerwowy	50	340 942	240 942
Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych		0	0
Zysk netto bieżący przypadający na akcjonariuszy Banku		165 301	301 072
Kapitał własny razem		2 652 299	2 579 220
Zobowiązania i kapitał własny razem		38 912 543	38 621 122

Bilans należy analizować łącznie z informacją dodatkową, która stanowi integralną część sprawozdania finansowego

4. Pozycje pozabilansowe

w tys. zł	Nota	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Zobowiązania udzielone i otrzymane			
Zobowiązania udzielone:	51	5 879 963	7 222 060
- finansowe	51	4 094 569	5 401 454
- gwarancyjne	51	1 785 394	1 820 606
Zobowiązania otrzymane:		2 452 623	1 836 299
- finansowe		1 224 381	528 748
- gwarancyjne		1 228 242	1 307 551
Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży		89 935 738	279 092 521
Pozostałe:		6 574 059	4 742 296
- otrzymane zabezpieczenia kredytowe		6 574 059	4 742 296

Pozycje pozabilansowe należy analizować łącznie z informacją dodatkową, która stanowi integralną część sprawozdania finansowego

5. Zestawienie zmian w kapitale własnym

Zmiany w okresie 01.01.2009-31.12.2009

	Nota	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Kapitał rezerwowy	Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	Wynik netto bieżącego okresu	Kapitał własny razem
<i>w tys. zł</i>								
Kapitał własny na początek okresu – stan na 01.01.2009		1 358 294	580 974	97 938	240 942	301 072	0	2 579 220
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	53			-16 885				-16 885
Efekt wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne	53			-96 969				-96 969
Podatek odroczony od pozycji ujętych w kapitale	53			21 632				21 632
Zysk/strata netto ujęty bezpośrednio w kapitale				-92 222				-92 222
Wynik netto bieżącego okresu							165 301	165 301
Ujęte przychody i koszty łącznie				-92 222			165 301	73 079
Odpis z zysku z lat ubiegłych	53		201 072		100 000	-301 072		0
Kapitał własny na koniec okresu – stan na 31.12.2009		1 358 294	782 046	5 716	340 942	0	165 301	2 652 299

Zestawienie zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z informacją dodatkową, która stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Zmiany w okresie 01.01.2008-31.12.2008 (dane porównywalne)

	Nota	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Kapitał rezerwowy	Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	Wynik netto bieżącego okresu	Kapitał własny razem
w tys. zł								
Kapitał własny na początek okresu – stan na 01.01.2008		1 358 294	381 718	-87 617	180 942	400 519	0	2 233 856
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	53			80 269				80 069
Efekt wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne	53			149 012				149 012
Podatek odroczony od pozycji ujętych w kapitale	53			-43 526				-43 526
Zysk/strata netto ujęty bezpośrednio w kapitale				185 555				185 555
Wynik netto bieżącego okresu							301 072	301 072
Ujęte przychody i koszty łącznie				185 555			301 072	486 627
Odpis z zysku z lat ubiegłych			199 256		60 000	-259 256		0
Wyplata dywidendy						-141 263		-141 263
Kapitał własny na koniec okresu – stan na 31.12.2008		1 358 294	580 974	97 938	240 942	0	301 072	2 579 220

Zestawienie zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z informacją dodatkową, która stanowi integralną część sprawozdania finansowego

6. Rachunek przepływów pieniężnych

w tys. zł	Nota	Dane porównywalne	
		okres od 01.01.2009 do 31.12.2009	okres od 01.01.2008 do 31.12.2008
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk (strata) netto		165 301	301 072
Korekty do uzgodnienia zysku netto ze środkami pieniężnymi netto z działalności operacyjnej:		1 362 065	-3 710 424
Bieżący i odroczony podatek dochodowy ujęty w wyniku finansowym		-8 697	88 307
Niezrealizowane zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	61b	-21 618	-8 622
Amortyzacja	22	98 522	84 998
Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości	61c	611 699	89 813
Dywidendy		-120 792	-10 067
Odsetki	61d	-172 054	8 155
Zmiana stanu rezerw		1 030	-75 345
Zyski (straty) na sprzedaży inwestycji	61e	-353 146	13 303
Zmiana stanu aktywów operacyjnych (wyłączając środki pieniężne)		1 756 066	-12 496 290
Zmiana stanu należności od banków	61f	33 258	170 544
Zmiana stanu aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz wycena instrumentów pochodnych	61g	1 648 949	-2 564 918
Zmiana stanu należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu		-331 875	0
Zmiana stanu należności brutto od klientów		540 688	-10 115 103
Zapłacony/otrzymany podatek dochodowy		-136 855	-30 500
Zmiana stanu pozostałych aktywów	61h	1 901	43 687
Zmiana stanu zobowiązań operacyjnych		-428 945	8 595 324
Zmiana stanu zobowiązań wobec Banku Centralnego		208 527	11 614
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	61i	-1 242 116	3 854 983
Zmiana stanu wyceny instrumentów pochodnych (bez instrumentów zabezpieczających)		-1 350 611	1 458 321
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		1 966 377	3 374 578
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu		-8 991	-41 135
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań	61j	-2 131	-63 037
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		1 527 366	-3 409 352

Przepływy pieniężne należy analizować łącznie z informacją dodatkową, która stanowi integralną część sprawozdania finansowego

		okres od 01.01.2009 do 31.12.2009	Dane porównywalne okres od 01.01.2008 do 31.12.2008
w tys. zł	Nota		
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy		8 700 028	693 361
Zbycie rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych		436	1 963
Zbycie udziałów w jednostkach podporządkowanych		350 005	0
Zbycie inwestycyjnych papierów wartościowych	61k	7 961 693	490 298
Dywidendy otrzymane od akcji / udziałów		120 792	10 067
Odsetki otrzymane	61k	267 102	191 033
Wydatki		-10 567 414	-1 269 599
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych		-77 565	-161 663
Nabycie inwestycyjnych papierów wartościowych	61k	-10 489 849	-1 107 936
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		-1 867 386	-576 238
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy		1 949 087	2 976 713
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczki podporządkowanej	61m	560 116	209 580
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/ kredytów		1 388 971	2 767 133
Wydatki		-1 379 159	-719 785
Wypłata dywidendy		0	-141 263
Splata zobowiązań podporządkowanych	61m	0	-375 045
Splata zaciągniętych pożyczek/kredytów		-1 200 000	0
Inne wydatki z działalności finansowej	61l	-179 159	-203 477
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		569 928	2 256 928
Zmiana stanu środków pieniężnych			
		229 908	-1 728 662
Środki pieniężne na początek okresu		961 231	2 689 893
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:	61a	1 191 139	961 231
środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	61a	784 875	789 493

Przepływy pieniężne należy analizować łącznie z informacją dodatkową, która stanowi integralną część sprawozdania finansowego

7. Podstawowe informacje o emitencie

Kredyt Bank Spółka Akcyjna („Kredyt Bank S.A.”, „Bank”) z siedzibą w Warszawie (Polska), przy ul. Kasprzaka 2/8 został założony w 1990 roku i wpisany do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy pod numerem KRS 0000019597.

Kredyt Bank S.A. jest bankiem uniwersalnym, świadczącym usługi bankowe dostosowane odpowiednio do potrzeb wszystkich grup klientów. Szeroki zakres świadczonych usług Bank kieruje do podmiotów gospodarczych, klientów indywidualnych oraz jednostek samorządu terytorialnego. Bank umożliwia klientom wygodny dostęp do oferowanych usług poprzez rozbudowaną sieć placówek i bankomatów oraz system bankowości internetowej.

Grupa Bankowo-Ubezpieczeniowa KBC

Kredyt Bank S.A. jest podmiotem należącym w 87,21% do Grupy Kapitałowej Bankowo-Ubezpieczeniowej KBC („Grupa KBC”), która została utworzona w 1998 roku w wyniku połączenia ABB Insurance Group, Almanij-Kreditbank Group i CERA Bank Group. W obecnej strukturze Grupa KBC funkcjonuje od 2005 roku, tj. od połączenia KBC Bank and Insurance Holding Company z firmą Almanij. Grupa KBC notowana jest na giełdzie Euronext w Brukseli.

Grupa KBC koncentruje się na działalności typu bancassurance dla klientów indywidualnych, zajmuje się zarządzaniem aktywami, świadczy usługi dla przedsiębiorstw i prowadzi inne rodzaje działalności rynkowej. Jest jednym z trzech największych przedsiębiorstw bankowo-ubezpieczeniowych na rynku macierzystym w Belgii.

W Polsce Grupa KBC jest także właścicielem 100% akcji TUIR WARTA S.A., 100 % TUnŻ WARTA S.A., 100% KBC TFI S.A. oraz 100% udziałów w KBC Autolease Polska Sp. z o.o.

8. Podstawy sporządzenia sprawozdania finansowego

8.1. Oświadczenie o zgodności z MSSF

Na podstawie art. 45 ust. 1c Ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. nr 76, poz. 694) wraz z późniejszymi zmianami („Ustawa o rachunkowości”) i na mocy decyzji Walnego Zgromadzenia Kredyt Banku S.A. z dnia 25.04.2005 roku, począwszy od dnia 01.01.2005 roku sprawozdania Banku są przygotowywane zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości („MSR”) i Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską („UE”).

Sprawozdanie finansowe Banku za rok zakończony dnia 31.12.2009 roku zostało sporządzone zgodnie z wymogami MSR i MSSF w wersji obowiązującej na dzień 31.12.2009 roku zatwierdzonymi przez Unię Europejską, a w zakresie nieuregulowanym powyższymi standardami, zgodnie z wymogami Ustawy o rachunkowości i wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi oraz zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 19.02.2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2009 r. Nr 33, poz.259).

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komisję ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

8.2. Inne informacje dotyczące sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Bank w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego Zarząd Banku nie stwierdza istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Bank przez okres minimum 12 miesięcy od daty bilansowej.

W dniu 26.02.2010 roku niniejsze sprawozdanie finansowe Kredyt Banku S.A. zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Kredyt Banku S.A.

Niniejsze sprawozdanie finansowe podlegało badaniu przez uprawnionego niezależnego biegłego rewidenta, spółkę Ernst & Young Audit sp. z o.o. Badanie zostało przeprowadzone stosownie do obowiązującej w Polsce praktyki badania sprawozdań finansowych (opartej na dotychczas obowiązujących normach wykonywania zawodu biegłego rewidenta wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 07.05.2009 roku o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym - Dz.U. z 2009 roku, nr 77, poz. 649).

Niniejsze sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”, „zł”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone według zasady kosztu historycznego, za wyjątkiem aktywów i zobowiązań finansowych, które wyceniane są do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, należności od klientów oraz instrumentów finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości, a także instrumentów finansowych przeznaczonych do sprzedaży i wycenianych do wartości godziwej przez kapitał z aktualizacji wyceny.

Zasady rachunkowości przyjęte do sporządzenia sprawozdań finansowych są stosowane w sposób ciągły we wszystkich prezentowanych okresach.

9. Opis ważniejszych zasad rachunkowości stosowanych przy sporządzaniu sprawozdania

9.1. Nowe lub zmienione regulacje MSR i MSSF oraz nowe interpretacje KIMSF

Poniżej zostały przedstawione nowe lub zmienione regulacje MSSF oraz nowe interpretacje KIMSF, które Bank zastosował w bieżącym roku. Ich zastosowanie, oprócz kilku dodatkowych ujawnień, nie miało wpływu na sprawozdanie finansowe.

- Zmiany do MSSF 1 *Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy* i MSR 27 *Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe: Koszt inwestycji w jednostkę zależną, współkontrolowaną i stowarzyszoną* - zgodnie ze zmianami do MSSF 1, jednostka stosująca MSSF po raz pierwszy będzie mogła w swoim jednostkowym sprawozdaniu finansowym określić „koszt” inwestycji w jednostki zależne, współzależne i stowarzyszone zgodnie z MSR 27 lub w oparciu o zakładany koszt. Zmiana do MSR 27 wymaga, aby wszystkie dywidendy otrzymywane od jednostki zależnej, współzależnej lub stowarzyszonej ujmowane były w jednostkowym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej w rachunku zysków i strat. Zmiana do MSR 27 jest stosowana prospektywnie. Zastosowanie tej nowelizacji nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Banku, ponieważ Bank nie otrzymał w 2009 roku dywidend wypłacanych z zysków wypracowanych przed nabyciem jednostek zależnych, współkontrolowanych i stowarzyszonych.
- Zmiany do MSSF 2 *Płatności w formie akcji: warunki nabywania uprawnień i anulowanie* – zmiana ta precyzuje definicję warunku nabywania uprawnień oraz odnosi się do ujęcia anulowania praw do nagród. Zastosowanie tej interpretacji nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Banku, ponieważ nie miały miejsca żadne zdarzenia, których by ona dotyczyła.
- Zmiany do MSSF 7 *Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji* – zmieniony standard nakłada obowiązek ujawniania dodatkowych informacji na temat wyceny do wartości godziwej i ryzyka płynności. Dla każdej klasy instrumentów finansowych wycenianych według wartości godziwej należy ujawnić informacje na temat wyceny posługując się hierarchią wartości godziwej, która uwzględnia istotność danych wejściowych do wyceny. Ponadto dla wycen wartości godziwej zaliczanych do

Poziomu 3 hierarchii wartości godziwej należy przedstawić uzgodnienie pomiędzy bilansem otwarcia a bilansem zamknięcia. Należy również przedstawić wszelkie istotne przesunięcia między Poziomem 1 i Poziomem 2 hierarchii wartości godziwej. Zmiany precyzują również wymogi dotyczące ujawniania informacji na temat ryzyka płynności. Informacje na temat wyceny do wartości godziwej zostały przedstawione w punkcie 36 dodatkowych not objaśniających. Zmiany dotyczące ujawniania informacji na temat ryzyka płynności nie wpłynęły w znaczący sposób na informacje w tym zakresie prezentowane dotychczas przez Bank.

- MSSF 8 *Segmenty operacyjne*, który z chwilą wejścia w życie zastąpił MSR 14 *Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności*. W standardzie tym do identyfikacji i pomiaru wyników segmentów operacyjnych podlegających sprawozdawczości przyjęto podejście spójne z podejściem Zarządu Banku. Noty dotyczące segmentacji zaprezentowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym zostały odpowiednio przekształcone.
- MSR 1 *Prezentacja sprawozdań finansowych* (zmieniony we wrześniu 2007) - standard wprowadza między innymi sprawozdanie z całkowitych dochodów, które obejmuje wszystkie pozycje przychodów i kosztów ujmowanych w zysku lub stracie oraz wszystkie inne pozycje rozpoznanych dochodów i kosztów, przy czym możliwe jest prezentowanie wszystkich tych pozycji razem w jednym sprawozdaniu lub też prezentowanie dwóch powiązanych ze sobą sprawozdań. Bank prezentuje osobno rachunek zysków i strat oraz sprawozdanie z całkowitych dochodów.
- MSR 23 *Koszty finansowania zewnętrznego* (zmieniony w marcu 2007) – zmieniony standard wymaga, aby koszty finansowania zewnętrznego związane z nabyciem, budową lub wytworzeniem dostosowywanego składnika aktywów ujmowane były jako element ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Polityka Banku w tym zakresie jest spójna z nowymi zapisami MSR 23.
- Zmiany do MSR 32 *Instrumenty finansowe: prezentacja* i MSR 1 *Prezentacja sprawozdań finansowych: instrumenty finansowe z opcją sprzedaży oraz obowiązki wynikające z likwidacji* (spółki) – wprowadzają ograniczony co do zakresu wyjątek, dotyczący instrumentów z opcją sprzedaży, które mogą być klasyfikowane jako składnik kapitału, pod warunkiem spełnienia szeregu określonych warunków. Zastosowanie tej nowelizacji nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Banku, ponieważ nie wyemitował on takich instrumentów.
- Interpretacja KIMSF 12 *Umowy na usługi koncesjonowane* – interpretacja ma zastosowanie do koncesjodawców umów na usługi koncesjonowane i wyjaśnia, jak należy ujmować zobowiązania i prawa wynikające z tych umów. Interpretacja nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Banku, gdyż nie jest on koncesjodawcą.
- Interpretacja KIMSF 13 *Programy lojalnościowe* – interpretacja wymaga, aby punkty lojalnościowe ujmowane były jako oddzielny element transakcji sprzedaży, w ramach której zostały przyznane. Zastosowanie tej nowelizacji nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Banku, ponieważ nie prowadzi on programów lojalnościowych.
- Interpretacja KIMSF 15 *Umowy o budowę nieruchomości* dotyczy rozliczania przychodów i związanych z nimi kosztów przez jednostki prowadzące budowę nieruchomości – bezpośrednio lub przez zleceniobiorców. Interpretacja nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Banku.
- Interpretacja KIMSF 16 *Zabezpieczenie udziałów w aktywach netto jednostki działającej za granicą* - interpretacja zawiera wytyczne dotyczące ujmowania zabezpieczenia inwestycji netto w jednostkach zagranicznych, a w szczególności dostarcza wskazówek w zakresie: identyfikowania ryzyk walutowych kwalifikujących się do rachunkowości zabezpieczeń w ramach zabezpieczenia inwestycji netto, umiejscowienia instrumentów zabezpieczających w strukturze grupy kapitałowej, a także określania przez jednostkę kwoty dodatniej lub ujemnej różnicy kursowej, dotyczącej zarówno inwestycji netto jak i instrumentu zabezpieczającego, która powinna zostać przeklasyfikowana z kapitałów własnych do rachunku zysków i strat w momencie zbycia jednostki zagranicznej. Zastosowanie KIMSF 16 nie wpłynie na sprawozdanie finansowe, ponieważ Bank nie zabezpiecza udziałów w aktywach netto jednostki działającej za granicą.
- Interpretacja KIMSF 18 *Przekazanie aktywów przez klientów* - interpretacja zawiera wytyczne dotyczące ujmowania aktywów otrzymanych od klienta i służących świadczeniu jemu usług. Interpretacja ma zastosowanie do transakcji, które miały miejsce 1 lipca 2009 roku lub później.

Zastosowanie KIMSF 18 nie wpłynie na sprawozdanie finansowe, ponieważ Bank nie otrzymywał aktywów od klientów, ani też środków pieniężnych przeznaczonych na wybudowanie tego typu aktywów.

- Zmiany do Interpretacji KIMSF 9 *Ponowna ocena wbudowanych instrumentów pochodnych* i MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena: Wbudowane instrumenty pochodne* – zmiana wprowadza wymóg oceny czy wbudowany instrument pochodny musi być ujęty oddzielnie w momencie przekwalifikowania hybrydowego instrumentu finansowego z kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Oceny dokonuje się na podstawie warunków, jakie istniały na późniejszą z dat: kiedy jednostka po raz pierwszy stała się stroną kontraktu i kiedy dokonano zmian kontraktu skutkujących znaczącymi zmianami przepływów pieniężnych wynikających z kontraktu. MSR 39 wymaga obecnie, aby w sytuacji, w której wbudowany instrument pochodny nie może być wyceniony w sposób wiarygodny, cały instrument hybrydowy pozostał zakwalifikowany do kategorii instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Zastosowanie zmian nie wpłynie na sprawozdanie finansowe, ponieważ Bank nie dokonywał przekwalifikowania z kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, ani też nie posiada hybrydowych instrumentów finansowych, dla których nie byłaby możliwa wiarygodna wycena wbudowanego instrumentu pochodnego.

Zmiany wynikające z corocznego przeglądu MSSF nie wpłynęły w znaczący sposób na informacje w tym zakresie prezentowane dotychczas przez Bank.

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez RMSR lub KIMSF, a nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 3 *Połączenia jednostek* (znowelizowany w styczniu 2008) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub później,
- MSR 27 *Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe* (zmieniony w styczniu 2008) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub później,
- Zmiany do MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena: Spełniające kryteria pozycje zabezpieczane* (zmiany opublikowane w lipcu 2008) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub później,
- Przekształcony MSSF 1 *Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy* (znowelizowany w listopadzie 2008) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub później,
- Interpretacja KIMSF 17 *Przekazanie aktywów niegotówkowych właścicielom* – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub później,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF (opublikowane w kwietniu 2009 roku) – część zmian ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku, a część dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2010 roku, do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Zmiany do MSSF 2 *Płatności w formie akcji: grupowe transakcje płatności w formie akcji rozliczane w środkach pieniężnych* (zmieniony w czerwcu 2009) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2010 roku lub później, do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Zmiany do MSSF 1 *Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy: dodatkowe zwolnienia dla stosujących MSSF po raz pierwszy* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2010 roku lub później, do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Zmiany do MSR 32 *Instrumenty finansowe: prezentacja: Klasyfikacja emisji praw poboru* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2010 roku lub później,

- MSR 24 *Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych* (znowelizowany w listopadzie 2009) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku lub później, do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- MSSF 9 *Instrumenty finansowe* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później, do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Zmiany do KIMSF 14 MSR 19 - *Limit wyceny aktywów z tytułu określonych świadczeń, minimalne wymogi finansowania oraz ich wzajemne zależności: przedpłaty minimalnych wymogów finansowania* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku lub później, do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- KIMSF 19 *Konwersja zobowiązań finansowych na instrumenty kapitałowe* – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub później, do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Zmiana do MSSF 1 *Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy: ograniczone zwolnienie z obowiązku prezentowania danych porównawczych wymaganych przez MSSF 7 dla stosujących MSSF po raz pierwszy* – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub później, do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE.

Zarząd nie przewiduje, aby wprowadzenie powyższych standardów oraz interpretacji miało istotny wpływ na stosowane przez Bank zasady (politykę) rachunkowości z wyjątkiem zmian, które będą wynikiem zmian wprowadzonych przez MSSF 9. Efekt zmian wynikających z MSSF 9, który został opublikowany do daty zatwierdzenia niniejszego sprawozdania, wpłynie na prezentację pozycji bilansowych Banku oraz ujawnienia prezentowane w informacjach dodatkowych, natomiast zmiany te nie będą miały istotnego wpływu na wynik netto Banku.

9.2. Pozycje w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na PLN według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Aktywa oraz zobowiązania pieniężne denominowane w walutach obcych, ujmowane według kosztu historycznego, przelicza się na PLN według kursu średniego NBP obowiązującego na dzień bilansowy. Zyski lub straty powstałe z tytułu przeliczenia powstałych różnic kursowych ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Niepieniężne aktywa i zobowiązania denominowane w walutach obcych, ujmowane według kosztu historycznego, przelicza się na PLN według kursu obowiązującego w dniu transakcji, a pozycje wyceniane do wartości godziwej według kursu średniego NBP z dnia dokonania wyceny. Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych, wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, ujmuje się w wyniku na działalności handlowej.

Poniżej przedstawiono średnie kursy NBP dla głównych walut stosowane przez Bank do przeliczenia stanów bilansowych.

	31.12.2009	31.12.2008
EUR	4,1082	4,1724
USD	2,8503	2,9618
CHF	2,7661	2,8014

9.3. Ujęcie aktywów i zobowiązań finansowych w bilansie

Bank ujmuje w bilansie składnik aktywów lub zobowiązań finansowych wtedy, gdy staje się stroną transakcji.

Transakcje kupna i sprzedaży aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmowane są w bilansie zawsze w dacie rozliczenia transakcji. Kredyty i należności ujmowane są w momencie wypłaty środków pieniężnych kredytobiorcy.

9.4. Wyłączanie aktywów finansowych z bilansu

Bank dokonuje wyłączenia składników aktywów finansowych z bilansu wtedy i tylko wtedy, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych z tych aktywów lub przenosi składnik aktywów finansowych zgodnie z paragrafami 18 i 19 MSR 39, a przeniesienie spełnia warunki wyłączenia z bilansu zgodnie z paragrafem 20 MSR 39. W szczególności Bank dokonuje spisania należności kredytowych z bilansu w ciężar utworzonych odpisów z tytułu utraty wartości, gdy te należności są nieściągalne, to znaczy:

- koszty dalszej windykacji należności przekraczać będą spodziewane wpływy z windykacji;
- nieskuteczność egzekucji należności Banku stwierdzona została odpowiednim dokumentem właściwego organu postępowania egzekucyjnego;
- nie jest możliwe ustalenie majątku dłużnika nadającego się do egzekucji i nie jest znane miejsce pobytu dłużnika;
- roszczenia uległy przedawnieniu.

Po decyzji o wyłączeniu składnika aktywów Bank nie podejmuje ponownej akcji windykacyjnej, a jakiegokolwiek ewentualne wpływy z danego składnika mają wyłącznie charakter incydentalny.

9.5. Klasyfikacja oraz wycena aktywów i zobowiązań finansowych

9.5.1. Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Do tej kategorii zaliczane są:

- aktywa lub zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu, tj. które zostały nabyte lub zaciągnięte z zamiarem sprzedaży lub odkupu w bliskiej przyszłości. Do tej kategorii zaliczane są portfele aktywów i zobowiązań finansowych, którymi zarządza się łącznie w celu uzyskania zysków w krótkim terminie. Do tej kategorii zaliczane są również instrumenty pochodne;
- aktywa lub zobowiązania finansowe, które w momencie początkowego ujęcia zostały wyznaczone przez Bank jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, gdyż pozycje te są zarządzane portfelowo w oparciu o wycenę do wartości godziwej, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną Banku.

Wartość godziwą ustala się w oparciu o notowania na aktywnych rynkach, w tym w oparciu o ceny niedawno zawartych transakcji, oraz w oparciu o powszechnie stosowane modele wyceny oparte na zmiennych możliwych do zaobserwowania w otoczeniu rynkowym.

W przypadku papierów wartościowych, odsetki oraz zakupione dyskonto lub premia rozliczane są do wyniku odsetkowego w czasie z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Papiery wartościowe są wyceniane do wartości godziwej, a jej zmiany są ujmowane w wyniku z operacji finansowych.

Rozchód ze sprzedaży aktywów wyliczany jest przy użyciu metody FIFO.

Pochodne instrumenty finansowe ujmowane są w wartości godziwej, bez pomniejszenia o koszty transakcji, jakie mogą być poniesione w momencie sprzedaży. Najlepszym wskaźnikiem wartości

godziwej w momencie początkowego ujęcia instrumentu pochodnego jest cena zawarcia transakcji. Wycena instrumentów pochodnych uwzględnia także ryzyko kredytowe - odpisy z tego tytułu ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Instrumenty pochodne posiadające na dzień wyceny dodatnią wartość godziwą wykazuje się w bilansie jako aktywa, zaś instrumenty posiadające ujemną wartość z wyceny jako zobowiązania.

9.5.2. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności

Do aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności zalicza się aktywa finansowe, niebędące instrumentami pochodnymi, o określonych lub możliwych do określenia płatnościach lub ustalonym terminie zapadalności, które Bank zamierza i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu zapadalności lub do daty bardzo zbliżonej do terminu zapadalności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności wyceniane są metodą zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej oraz z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości. Naliczone odsetki, jak również rozliczane dyskonto lub premia, rozpoznawane są w wyniku z tytułu odsetek.

9.5.3. Kredyty i należności

Kredyty i należności to kategoria nienotowanych na aktywnym rynku aktywów finansowych o ustalonych lub możliwych do ustalenia przepływach pieniężnych, które nie są zaliczane do instrumentów pochodnych. Kredyty i należności powstają, gdy Bank pożycza środki pieniężne klientom w celach innych, niż uzyskanie krótkoterminowych zysków handlowych. Ta kategoria obejmuje należności od banków i klientów, w tym skupione wierzytelności.

Kredyty i pożyczki wyceniane są w bilansie według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości.

Naliczane odsetki wraz z prowizjami netto (prowizje otrzymane pomniejszone o prowizje zapłacone) rozliczanymi w czasie według efektywnej stopy procentowej ujmowane są w przychodach odsetkowych, prowizje rozliczane liniowo zaliczane są do przychodów prowizyjnych. Odpisy z tytułu utraty wartości rozpoznawane są w rachunku zysków i strat w korespondencji z kontami rezerw, które korygują wartość aktywów.

9.5.4. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub nie zostały zaklasyfikowane jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, kredyty i należności lub aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są wyceniane w bilansie według wartości godziwej. Skutki zmiany wartości godziwej odnoszone są na kapitał z aktualizacji wyceny do momentu wyłączenia składnika aktywów z bilansu lub rozpoznania utraty wartości, kiedy to skumulowane zyski lub straty ujęte w kapitale własnym ujmuje się w rachunku zysków i strat. W przypadku instrumentów dłużnych, przychody odsetkowe oraz dyskonto lub premia rozliczane są w czasie do wyniku odsetkowego przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Jeśli nie można ustalić wartości godziwej, to wówczas aktywa są ujmowane według kosztu nabycia z uwzględnieniem utraty wartości. Odpisy z tytułu utraty wartości rozpoznawane są w rachunku zysków i strat w korespondencji z kontami rezerw, które korygują wartość aktywów.

Dywidendy wynikające z instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży, ujmuje się w rachunku zysków i strat w momencie, gdy powstaje prawo do ich otrzymania.

Rozchód ze sprzedaży aktywów wyliczany jest przy użyciu metody FIFO.

Inwestycje kapitałowe zaklasyfikowane do portfela aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży w sprawozdaniu finansowym są ujmowane według wartości godziwej lub kosztu nabycia z uwzględnieniem utraty wartości, jeśli nie ma możliwości wiarygodnego oszacowania ich wartości godziwej. Zgodnie z MSR 27 p. 37, do tej kategorii zaliczane są również akcje i udziały w jednostkach zależnych, współzależnych i stowarzyszonych, które wyceniane są w oparciu o przepisy określone w MSR 39 p. 66, tj. wg ceny nabycia z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości.

9.5.5. Zobowiązania finansowe nieprzeznaczone do obrotu

Do tej kategorii zaliczane są zobowiązania wobec banków i klientów, zaciągnięte przez Bank pożyczki, wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe, zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu oraz zobowiązania podporządkowane, po uwzględnieniu kosztów transakcyjnych.

Zobowiązania finansowe nieprzeznaczone do obrotu wykazywane są w bilansie według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

9.5.6. Rachunkowość zabezpieczeń

Rachunkowość zabezpieczeń ujmuje wpływające na rachunek zysków i strat skutki kompensowania zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej. Zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości zabezpieczeń, Bank wyznacza pewne instrumenty pochodne jako zabezpieczenie wartości godziwej oraz przyszłych przepływów pieniężnych określonych składników aktywów, pod warunkiem spełnienia określonych w MSR 39 kryteriów. Rachunkowość zabezpieczeń stosuje się w Banku do powiązania zabezpieczającego, gdy spełnione są wszystkie następujące warunki:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez Bank oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób, w jaki Bank będzie oceniał efektywność instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem,
- oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej (lub przepływów pieniężnych) wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego,
- efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, tj. wartość godziwa lub przepływy pieniężne związane z pozycją zabezpieczaną wynikające z zabezpieczanego ryzyka oraz wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego, mogą być wiarygodnie wycenione,
- zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Zabezpieczanie wartości godziwej, spełniające warunki rachunkowości zabezpieczeń, Bank ujmuje w sposób następujący:

- zyski lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej pochodnego instrumentu zabezpieczającego ujmuje się w rachunku zysków i strat;
- zyski lub straty związane z pozycją zabezpieczaną, wynikające z zabezpieczanego ryzyka, korygują wartość bilansową zabezpieczanej pozycji i są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Zabezpieczanie przyszłych przepływów pieniężnych, spełniające warunki rachunkowości zabezpieczeń, Bank ujmuje w sposób następujący:

- część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, która stanowi efektywne zabezpieczenie, ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym;

- nieefektywną część zysków i strat związanych z instrumentem zabezpieczającym ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Odsetki otrzymywane i płacone od transakcji zabezpieczających ujmuje się w rachunku zysków i strat odpowiednio w pozycji przychody i koszty odsetkowe.

9.5.7. Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowany instrument pochodny jest składnikiem łącznego (hybrydowego) instrumentu, który zawiera również umowę zasadniczą niebędącą instrumentem pochodnym. Wbudowany instrument pochodny powoduje, że część przepływów pieniężnych wynikających z instrumentu łącznego zmienia się w sposób podobny do przepływów wynikających z samodzielnie występującego instrumentu pochodnego.

Wbudowany instrument pochodny oddziela się od umowy zasadniczej i ujmuje jako instrument pochodny zgodnie z zasadami przewidzianymi dla instrumentów pochodnych wtedy i tylko wtedy, gdy:

- cechy ekonomiczne wbudowanego instrumentu pochodnego oraz ryzyko z nimi związane nie są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwymi dla umowy zasadniczej;
- samodzielny instrument o takich samych warunkach umownych jak wbudowany instrument pochodny, spełniałby definicję instrumentu pochodnego oraz
- hybrydowy (łączny) instrument nie jest wyceniany w wartości godziwej, a zmiany wartości godziwej nie są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Kontrakt zasadniczy, po wyodrębnieniu wbudowanego instrumentu pochodnego, ujmuje się zgodnie z zasadami rachunkowości obowiązującymi dla takiego kontraktu.

9.6. Kompensowanie instrumentów finansowych

Składniki aktywów finansowych i zobowiązań finansowych kompensuje się i wykazuje w bilansie w kwocie netto, jeżeli Bank posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz zamierza przeprowadzić rozliczenie w kwocie netto lub jednocześnie zrealizować dany składnik aktywów i uregulować zobowiązanie.

9.7. Umowy sprzedaży i odkupu

Papiery wartościowe sprzedawane przy jednoczesnym zawarciu powiązanej umowy odkupu (transakcje „repo” oraz „sell buy back”) nie są wyłączone z bilansu. Zobowiązanie wobec kontrahenta ujmuje się jako zobowiązania finansowe w pozycji „Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu”. Zakupione papiery wartościowe z przyrzeczeniem odsprzedaży (transakcje „reverse repo” oraz „buy sell back”) ujmuje się w pozycji „Należności z tytułu zakupionych papierów z przyrzeczeniem odkupu”. Różnicę pomiędzy ceną sprzedaży a ceną odkupu traktuje się jako odsetki i nalicza metodą efektywnej stopy procentowej przez okres obowiązywania umowy.

9.8. Rzeczowe aktywa trwałe

9.8.1. Własne aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe, kompletne, przygotowane do bezpośredniego użytku, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, będące w posiadaniu i użytkowane przez Bank, ujmowane są w bilansie w cenie nabycia pomniejszonej o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Składniki aktywów trwałych o niskiej jednostkowej wartości umarza się całkowicie w miesiącu oddania ich do eksploatacji.

Pozycja rzeczowe aktywa trwałe obejmuje także aktywa trwałe w budowie oraz aktywa trwałe oddane do używania na podstawie umowy leasingu operacyjnego oraz aktywa trwałe otrzymane do używania na

podstawie umowy leasingu finansowego. Rzeczowe aktywa trwałe, które nie są użytkowane przez Bank, lecz są przeznaczone do sprzedaży, ujmuje się w bilansie w wartości niższej z dwóch: wartości bilansowej na dzień zaklasyfikowania do tej kategorii oraz wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności.

9.8.2. Nakłady ponoszone w terminie późniejszym

Bank ujmuje w wartości bilansowej aktywów trwałych koszty związane z podwyższeniem wartości lub wymianą ich części w momencie ich poniesienia pod warunkiem, że istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zwiększonych przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z tym składnikiem aktywów oraz że koszt ulepszenia lub wymiany może być zmierzony w wiarygodny sposób. Wszystkie inne koszty ujmowane są w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

9.8.3. Amortyzacja

Składniki aktywów trwałych amortyzowane są metodą liniową zgodnie z planem amortyzacji. Przy ustalaniu okresu amortyzacji i rocznej stawki amortyzacyjnej uwzględnia się okres ekonomicznej użyteczności poszczególnych składników aktywów trwałych. Grunty nie są amortyzowane. Składniki aktywów trwałych, które są użytkowane razem, a które mają różny okres ekonomicznej użyteczności, są amortyzowane oddzielnie.

Szacowane okresy przewidywanej użyteczności ekonomicznej aktywów trwałych zostały zaprezentowane poniżej.

Budynki	40 lat
Inwestycje w obcych środkach trwałych	10 lat
Środki transportu	6 lat
Urządzenia i maszyny	3 – 7 lat
Inne środki trwałe	5 lat

Weryfikacja wartości rezydualnej oraz okresów ekonomicznej użyteczności dokonywana jest raz do roku. Raz w roku przeprowadzana jest również analiza przesłanek oraz test na utratę wartości poszczególnych klas aktywów trwałych w celu sprawdzenia, czy bieżąca wartość bilansowa nie jest wyższa od wyższej z dwóch wartości to jest od wartości rynkowej lub zdyskontowanej wartości przyszłych korzyści ekonomicznych.

Dla celów rozliczenia podatkowego przyjmowane są stawki amortyzacji wynikające z obowiązujących przepisów podatkowych.

9.9. Wartości niematerialne

Do wartości niematerialnych zaliczane są aktywa spełniające następujące kryteria:

- można je wyodrębnić lub wydzielić z jednostki gospodarczej i sprzedać, przekazać, licencjonować lub oddać do odpłatnego użytkowania osobom trzecim, zarówno indywidualnie, jak też łącznie z powiązanymi z nimi umowami, składnikami aktywów lub zobowiązań lub
- wynikają z tytułów umownych lub innych tytułów prawnych, bez względu na to, czy mogą podlegać przeniesieniu lub wyodrębnieniu z jednostki gospodarczej.

Wartości niematerialne o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, będące w posiadaniu i użytkowane przez Bank, ujmowane są w bilansie w cenie nabycia pomniejszonej o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Składniki wartości niematerialnych o niskiej jednostkowej wartości umarza się całkowicie w miesiącu oddania ich do eksploatacji.

Jako wartości niematerialne ujmowane są w bilansie również wydatki poniesione przez Bank na wytworzone we własnym zakresie i na własny użytek wartości niematerialne, które zaplanowane są do użytkowania w okresie dłuższym niż jeden rok i prawdopodobnie wygenerują korzyści gospodarcze przekraczające poniesione wydatki. Aktywowane w ten sposób koszty bezpośrednie wytworzenia wartości niematerialnych amortyzowane są przez szacowany okres ekonomicznej użyteczności, nieprzekraczający jednak 5 lat.

Bank ujmuje w wartości bilansowej wartości niematerialnych koszty związane z podwyższeniem wartości lub wymianą ich części, w momencie poniesienia wydatków, pod warunkiem że istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zwiększonych przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z tym składnikiem majątku oraz że koszt ulepszenia lub wymiany może być zmierzony w wiarygodny sposób. Wszystkie inne koszty ujmowane są w rachunku zysków i strat w momencie poniesienia.

9.9.1. Oprogramowanie komputerowe

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe są ujmowane jako wartości niematerialne w wysokości kosztów poniesionych na zakup i przygotowanie do używania konkretnego oprogramowania. Bank amortyzuje aktywowane koszty przez szacowany okres ekonomicznej użyteczności, który wynosi 5 lat.

Wydatki poniesione przez Bank w związku z utrzymaniem i serwisem oprogramowania komputerowego ujmowane są jako koszty w momencie ich poniesienia.

9.9.2. Inne wartości niematerialne

Inne wartości niematerialne Bank ujmuje w bilansie w cenie nabycia pomniejszonej o skumulowane umorzenie oraz o ewentualne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

9.9.3. Amortyzacja

Wartości niematerialne są amortyzowane metodą liniową zgodnie z planem amortyzacji. Przy ustalaniu okresu amortyzacji i rocznej stawki amortyzacyjnej uwzględnia się okres ekonomicznej użyteczności. Szacowane okresy przewidywanej użyteczności ekonomicznej wartości niematerialnych wynoszą 5 lat.

Dla celów rozliczenia podatkowego przyjmowane są stawki amortyzacji wynikające z obowiązujących przepisów podatkowych.

Bank nie posiada wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania.

9.10. Nieruchomości inwestycyjne

Zgodnie z MSR 40 oraz polityką głównego akcjonariusza Bank wycenia nieruchomości inwestycyjne według modelu ceny nabycia.

9.11. Metodologia pomiaru utraty wartości aktywów innych niż aktywa finansowe

Wartość bilansowa poszczególnych składników aktywów podlega okresowej weryfikacji pod kątem utraty wartości. Jeśli Bank identyfikuje przesłanki wskazujące na wystąpienie utraty wartości, to następnie ustala się, czy bieżąca wartość księgowa danego składnika aktywów jest wyższa od wartości, jaką można uzyskać w drodze jego dalszego użytkowania lub sprzedaży, czyli szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów. W przypadku, gdy wartość odzyskiwalna jest niższa od bieżącej wartości bilansowej danego składnika aktywów, w rachunku zysków i strat rozpoznawany jest odpis z tytułu utraty wartości.

9.11.1. Pomiar wartości odzyskiwalnej

Wartość odzyskiwana składnika aktywów jest ustalana jako większa z dwóch wielkości: ceny możliwej do uzyskania ze sprzedaży pomniejszonej o koszty sprzedaży oraz wartości użytkowej danego składnika. Wartość użytkowa jest ustalana jako szacowane przyszłe przepływy pieniężne generowane przez dany składnik aktywów zdyskontowane stopą rynkową powiększoną o marżę na ryzyko specyficzne dla danej klasy aktywów.

W przypadku wartości firmy, dla celów analizy utraty wartości wyodrębnia się ośrodki wypracowujące środki pieniężne, czyli grupy aktywów i zobowiązań finansowych, które można przypisać bezpośrednio do wartości firmy i które wypracowują wpływy środków pieniężnych niezależne od innych grup (ang. cash generating units). W przypadku stwierdzenia negatywnych trendów w generowanych przepływach, mierzona jest utrata wartości całej grupy aktywów i zobowiązań, która rozpoznawana jest w pierwszej kolejności w ciężar przypisanej wartości firmy.

Analizę przesłanek oraz ewentualne testy na utratę wartości rzeczowych aktywów oraz wartości niematerialnych przeprowadza się raz w roku. W odniesieniu do wartości firmy test na utratę wartości, niezależnie od wystąpienia przesłanek, przeprowadza się raz do roku.

9.11.2. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości

W przypadku posiadanych przez Bank aktywów, z wyjątkiem instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży, odpisy z tytułu utraty wartości mogą zostać odwrócone, jeżeli przestają istnieć przesłanki wskazujące pierwotnie na wystąpienie utraty wartości lub zmienione zostaną parametry uwzględnione w szacunkach wartości odzyskiwalnej.

Odpis z tytułu utraty wartości może być odwrócony tylko do wysokości wartości bilansowej aktywa, która, po uwzględnieniu skumulowanej amortyzacji, zostałaby wyznaczona, gdyby nie nastąpił odpis z tytułu utraty wartości.

9.12. Należności handlowe oraz inne należności

Należności handlowe oraz inne należności ujmowane są w wartości należnej do zapłaty pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako pozostałe przychody operacyjne.

9.13. Aktywa przejęte za długi

Aktywa przejęte za długi wycenia się według wartości godziwej z uwzględnieniem kosztów sprzedaży. Jeśli wartość godziwa przejętych aktywów jest niższa niż wartość nominalna należności, to tworzy się odpis na utratę wartości. W przypadku gdy cena sprzedaży przejętych aktywów jest wyższa od kwoty długu, to różnica stanowi zobowiązanie wobec kredytobiorcy.

9.14. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana

Bezpośrednio przed zaklasyfikowaniem do kategorii "przeznaczone do sprzedaży", wycena aktywów (oraz wszystkich aktywów i zobowiązań w grupie przeznaczonych do sprzedaży) podlega aktualizacji według zasad określonych przez MSSF 5. Aktywa trwale oraz aktywa z grupy przeznaczonej do sprzedaży są wyceniane w niższej z dwóch: bieżącej wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży. Aktywa trwale po zaklasyfikowaniu do kategorii aktywa przeznaczone do sprzedaży nie podlegają amortyzacji.

Działalność zaniechana to element działalności Banku, który stanowi odrębną, ważną dziedzinę działalności Banku lub jej geograficzny segment, lub jest jednostką zależną nabytą wyłącznie z zamiarem jej odsprzedaży. Bank ujawnia działalność jako niekontynuowaną w momencie sprzedaży lub zaklasyfikowania jako "przeznaczona do sprzedaży".

9.15. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych aktywów podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie podlega dyskontowaniu.

Podatek odroczony dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest również ujmowany w kapitale własnym według obowiązującej stawki podatku.

Bank kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

9.16. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych, środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują krótkoterminowe pozycje służące realizacji krótkoterminowych obciążeń pieniężnych, wymagalne w ciągu okresu nie dłuższego niż trzy miesiące od dnia nabycia, w tym: kasę, środki w Banku Centralnym oraz inne kwalifikujące się krótkoterminowe należności, w tym depozyty złożone na rynku międzybankowym.

9.17. Rezerwy

Bank ujmuje rezerwy w bilansie wtedy, gdy:

- zaistnieje prawny lub zwyczajowo identyfikowany obowiązek, który wynika z przeszłych zdarzeń;
- jest prawdopodobne, że w celu wypełnienia tego obowiązku nastąpi wypływ środków pieniężnych;
- wysokość przyszłego zobowiązania można w sposób wiarygodny oszacować.

Rezerwa wykazywana jest w kwocie szacowanego wypływu środków pieniężnych. Poziom rezerwy ustala się jako wartość zdyskontowanego przyszłego przepływu pieniężnego na okres, po którym rezerwa zostanie wykorzystana.

9.17.1. Rezerwa na restrukturyzację

Zgodnie z MSR 37 Bank ujmuje w bilansie rezerwę restrukturyzacyjną na udokumentowane koszty związane z restrukturyzacją. Rezerwa tworzona jest w oparciu o szczegółowy, formalny i ogłoszony plan restrukturyzacji. Rezerwa nie uwzględnia przyszłych kosztów operacyjnych.

9.17.2. Świadczenia pracownicze

Bank nie prowadzi dla swoich pracowników określonego programu świadczeń emerytalnych, więc nie ma z tego tytułu zobowiązań wobec pracowników. Bank, jako pracodawca, realizując nałożone przepisami prawa obowiązki, jest zobligowany do opłacania i odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne z tytułu zatrudniania pracowników oraz składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Płatności te stanowią element krótkoterminowych świadczeń pracowniczych, których główne składowe to: wynagrodzenia, premie, płatne urlopy. Krótkoterminowe świadczenia są ujmowane w kosztach działania na zasadach ogólnych.

Jedyny element długoterminowych świadczeń pracowniczych stanowi rezerwa na odprawy emerytalne, która raz do roku jest szacowana przez niezależnego aktuarusza.

9.18. Kapitały własne

Kapitały stanowią kapitały i fundusze własne tworzone zgodnie z określonymi przepisami prawa, tj. właściwymi ustawami oraz statutem Banku.

9.18.1. Kapitał zakładowy

Zarejestrowany kapitał akcyjny wykazywany jest według wartości nominalnej, zgodnie ze statutem oraz wpisem do rejestru sądowego.

9.18.2. Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy tworzony jest zgodnie ze statutem Banku z odpisów z zysku oraz premii emisyjnych uzyskanych z emisji akcji i przeznaczony jest na pokrycie strat bilansowych, jakie mogą wyniknąć w związku z działalnością Banku.

9.18.3. Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny tworzony jest w wyniku wyceny instrumentów finansowych zakwalifikowanych do kategorii „dostępne do sprzedaży” oraz wyceny instrumentów finansowych stanowiących zabezpieczenie przepływów pieniężnych.

9.18.4. Kapitał rezerwowy

Kapitał rezerwowy stanowi fundusz ogólnego ryzyka tworzony zgodnie z ustawą Prawo bankowe z dnia 29.08.1997 roku (Dz. U. z 2002 roku Nr 72, poz. 665, z późniejszymi zmianami) z zysku po opodatkowaniu i przeznaczony jest na niezidentyfikowane ryzyka działalności Banku.

Do kapitałów własnych zalicza się również wynik netto za okres bieżący oraz niepodzielony zysk lub niepokrytą stratę z okresów poprzednich.

9.19. Udzielone zobowiązania pozabilansowe

W ramach działalności operacyjnej Bank zawiera transakcje, które w momencie ich zawarcia nie są ujmowane w bilansie jako aktywa lub zobowiązania lecz powodują powstanie zobowiązań warunkowych. Zobowiązanie warunkowe jest:

- możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Banku;
- obecnym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w bilansie, ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków pieniężnych lub innych aktywów w celu wypełnienia obowiązku lub kwoty zobowiązania nie można oszacować w sposób wiarygodny.

Najistotniejsze pozycje udzielonych zobowiązań pozabilansowych stanowią przyznane linie kredytowe oraz udzielone gwarancje.

Zobowiązania udzielone z tytułu przyznanych przez Bank linii kredytowych, w kwocie niewykorzystanej przez klientów oraz zobowiązania udzielone z tytułu gwarancji wystawionych przez Bank na rzecz klientów, ujmowane są w zobowiązaniach pozabilansowych w wysokości wynikającej z umów.

Rezerwy na oszacowane ryzyko prezentowane są w bilansie Banku, w pozycji „Rezerwy”. Ryzyko kredytowe wynikające z zobowiązań pozabilansowych szacowane jest w oparciu o przepisy zawarte w MSR 37 oraz MSR 39.

9.20. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych (ZFŚS)

ZFŚS tworzony jest z odpisów dokonywanych przez Bank w ciężar kosztów funkcjonowania zgodnie z odpowiednimi przepisami Ustawy o ZFŚS. Celem Funduszu jest finansowanie działalności socjalnej na rzecz pracowników. Zobowiązania Funduszu stanowią zakumulowane odpisy dokonane przez Bank na rzecz ZFŚS pomniejszone o bezzwrotne wydatki z ZFŚS. W Banku nie występuje majątek socjalny, całość zobowiązań z tytułu ZFŚS wyrażona jest w środkach pieniężnych zgromadzonych na wyodrębnionym rachunku bankowym.

Na potrzeby prezentacji w niniejszym sprawozdaniu Bank dokonał kompensaty aktywów i zobowiązań ZFŚS ze względu na fakt, że nie stanowią one aktywów Banku.

9.21. Wynik z tytułu odsetek

Przychody i koszty odsetkowe generowane przez aktywa i zobowiązania finansowe ujmowane są w rachunku zysków i strat według metody zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Metodą zamortyzowanego kosztu Bank wycenia następujące aktywa i zobowiązania finansowe:

- udzielone kredyty i pożyczki oraz inne należności – nieprzeznaczone do obrotu,
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności,
- zobowiązania finansowe nieprzeznaczone do obrotu i niebędące instrumentami pochodnymi,
- aktywa finansowe (niebędące instrumentami kapitałowymi), dla których nie można wiarygodnie ustalić wartości godziwej.

Ponadto, w przypadku instrumentów dłużnych wycenianych w wartości godziwej, kupony odsetkowe oraz zakupione dyskonto lub premię rozlicza się do rachunku zysków i strat również w oparciu o metodę zamortyzowanego kosztu.

Efektywna stopa procentowa jest stopą, która dyskontuje oczekiwany strumień przyszłych płatności pieniężnych do bieżącej wartości bilansowej netto przez okres do zapadalności lub do momentu następnej rynkowej wyceny określonego składnika aktywów i zobowiązań finansowych, zaś jej ustalenie

obejmuje wszelkie należne bądź kasowe opłaty i przepływy płacone lub otrzymywane przez Bank w ramach umowy danego instrumentu, z wyłączeniem przyszłych możliwych strat kredytowych.

Sposób rozliczania kuponów odsetkowych, prowizji/opłat i niektórych kosztów zewnętrznych związanych z instrumentami finansowymi (metodą efektywnej stopy procentowej lub liniowo) zależy od charakteru danego instrumentu. W przypadku instrumentów finansowych z ustalonymi harmonogramami przepływów pieniężnych zastosowanie ma wycena metodą efektywnej stopy procentowej. W przypadku instrumentów z nieokreślonymi harmonogramami przepływów nie ma możliwości wyliczenia efektywnej stopy procentowej i prowizje/opłaty są rozliczane liniowo w czasie.

Natomiast sposób ujęcia poszczególnych typów prowizji/opłat w rachunku zysków i strat zależy od charakteru ekonomicznego prowizji/opłaty.

W skład opłat/prowizji rozliczanych w czasie wchodzi np. opłaty za pozytywne rozpatrzenie wniosku kredytowego, prowizje za udzielenie kredytu, prowizje za uruchomienie kredytu, opłaty za ustanowienie dodatkowych zabezpieczeń, opłaty ponoszone na rzecz pośredników kredytowych. Wnoszenie tego typu opłat stanowi integralną część zwrotu generowanego przez określony instrument finansowy. Do tej kategorii zaliczają się również opłaty i koszty związane ze zmianą warunków umownych, co powoduje modyfikację pierwotnie wyliczonej efektywnej stopy procentowej. Każda istotna zmiana warunków danego instrumentu finansowego w sensie ekonomicznym wiąże się z wygaśnięciem instrumentu finansowego o poprzednich charakterystykach i powstaniem nowego instrumentu o nowych charakterystykach. Do opłat należących do tej kategorii należą między innymi opłaty za aneks zmieniający harmonogram przyszłych przepływów, opłaty związane z restrukturyzacją umów kredytowych, za odroczenie terminów płatności itp. Wymienione typy opłat są odraczane i rozliczane do rachunku zysków i strat w czasie metodą efektywnej stopy procentowej lub metodą liniową, w zależności od charakteru produktu.

W przypadku aktywów w stosunku do których zidentyfikowano przesłanki wskazujące na ryzyko utraty wartości przychody odsetkowe naliczane są do rachunku zysków i strat na bazie inwestycji netto (net investment) określonej jako różnica między wartością brutto ekspozycji (po uwzględnieniu nierozliczonych prowizji) a odpisem z tytułu utraty wartości.

9.22. Wynik z tytułu opłat i prowizji

Jak to zostało zaznaczone powyżej, opłaty i prowizje rozliczane do rachunku zysków i strat metodą efektywnej stopy procentowej Bank ujmuje w wyniku z tytułu odsetek.

Natomiast opłaty i prowizje, które nie są rozliczane metodą efektywnej stopy procentowej, tylko są rozkładane w czasie metodą liniową lub rozpoznawane jednorazowo, są ujmowane w pozycji wynik z tytułu opłat i prowizji. Do przychodów rozliczanych w czasie metodą liniową zaliczane są prowizje otrzymywane od kredytów odnawialnych, w rachunkach bieżących, kart kredytowych, zobowiązań pozabilansowych, opłaty za prowadzenie rachunków bieżących. Jednorazowo ujmowane są wszelkie opłaty za czynności, gdzie Bank występuje jako agent lub wykonuje usługi typu dystrybucja jednostek funduszy inwestycyjnych, przelewy, płatności, itp.

9.23. Wynik z działalności handlowej

Dochód z działalności handlowej netto stanowią zyski lub straty powstające przy zbyciu oraz zmianie wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Pozycja ta obejmuje również wynik z pozycji wymiany oraz odsetki od transakcji swap, a także odpisy aktualizujące wycenę czynnych transakcji pochodnych z tytułu ryzyka kredytowego.

9.24. Przychód z tytułu dywidend

W przypadku inwestycji kapitałowych ujmowanych w bilansie według kosztu historycznego, dochód z tytułu dywidendy jest ujmowany w rachunku zysków i strat w momencie ustalenia praw do jej otrzymania.

9.25. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

W ramach pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych wykazywane są pozycje niezwiązane bezpośrednio z działalnością operacyjną Banku. W szczególności są tutaj ujmowane przychody i koszty powstałe z tytułu sprzedaży i likwidacji aktywów trwałych, otrzymane i zapłacone odszkodowania, przychody z wynajmu oraz przychody i koszty z tytułu pozostałych usług.

W ramach pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych ujmowane są także odpisy na utratę wartości należności od dłużników różnych.

9.26. Podatek dochodowy

Obciążenie wyniku finansowego brutto obejmuje podatek bieżący do zapłaty oraz obciążenie/uznanie z tytułu zmiany odroczonego podatku dochodowego.

Podatek bieżący za dany okres sprawozdawczy, wyliczany jest przez Bank na podstawie księgowego wyniku brutto skorygowanego o przychody oraz koszty, które w świetle obowiązującej ustawy o podatku dochodowym podlegają wyłączeniu z podstawy opodatkowania. Ponadto, księgowy wynik brutto roku bieżącego podlega korektom wynikającym z kasowej realizacji przychodów i kosztów w bieżącym okresie sprawozdawczym, a ujętych w zysku brutto w latach ubiegłych. Odroczonego podatku dochodowego, ujęty jako element obciążenia/uznania księgowego wyniku brutto podatkiem dochodowym, jest wyliczany jako efekt netto zmiany stanu aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Szczegółowe zasady obliczania podatku odroczonego zostały opisane w nocie 9.16.

9.27. Dane porównywalne

Zasady rachunkowości przyjęte do sporządzania sprawozdań finansowych są stosowane w sposób ciągły we wszystkich prezentowanych okresach.

10. Szacunki księgowe

Sporządzenie sprawozdań finansowych zgodnych z MSSF wymaga zastosowania przez Zarząd Banku profesjonalnego osądu w zakresie przyjętych zasad rachunkowości oraz przeprowadzonych w ramach nich szacunków księgowych w odniesieniu do pozycji bilansowych oraz rachunku zysków i strat. Szacunki dotyczą niepewnych przyszłych zdarzeń i są przeprowadzane w oparciu o dane historyczne i szereg założeń bazujących na dostępnych na dzień bilansowy faktach oraz wynikają z uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych. Rzeczywiste wyniki przyszłych operacji gospodarczych mogą różnić się od szacunków księgowych przeprowadzanych na dzień bilansowy. Dlatego też szacunki księgowe podlegają regularnej weryfikacji. Zmiany szacunków ujmowane są w sprawozdaniu finansowym w okresie, w którym zostały dokonane. Jeżeli zmiany dotyczą także przyszłych okresów, korekcie ulegają założenia, na podstawie których dokonywane są szacunki w przyszłych okresach.

Najistotniejsze szacunki księgowe czynione na użytek niniejszego sprawozdania finansowego dotyczą:

- wyceny do wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych, w tym instrumentów pochodnych, dla których nie ma aktywnego rynku;
- identyfikacji i pomiaru odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu i historycznego kosztu nabycia;
- wartości aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego;
- rezerw.

10.1. Wycena aktywów i zobowiązań finansowych do wartości godziwej

W przypadku aktywów i zobowiązań finansowych ujmowanych w bilansie w wartości godziwej, dla których nie identyfikuje się aktywnego rynku, za wyjątkiem instrumentów kapitałowych, wycenę przeprowadza się w oparciu o powszechnie stosowane modele wyceny bazujące na zmiennych możliwych do zaobserwowania w otoczeniu rynkowym. Część zmiennych, np. kształtowanie się przyszłych stóp procentowych, parametry zmienności, korelacje, wymagają profesjonalnej oceny. Modele i zmienne podlegają regularnie weryfikacji. Zmiana stosowanych modeli lub zmiennych w tych modelach mogłaby mieć wpływ na szacunki księgowe w zakresie wyceny.

10.2. Utrata wartości aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu i historycznego kosztu nabycia

Na każdy dzień bilansowy (co najmniej raz na kwartał) Bank przeprowadza analizę, czy zaistniały obiektywne podstawy do stwierdzenia, że nastąpiła utrata wartości indywidualnych aktywów i/lub portfela aktywów finansowych. Składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość i strata z tytułu utraty wartości została poniesiona wtedy i tylko wtedy, gdy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości wynikające z jednego lub kilku zdarzeń, które wystąpiły po początkowym ujęciu składnika aktywów i zdarzenia te mają wpływ na przyszłe przepływy pieniężne generowane przez składnik aktywów lub grupę aktywów finansowych przy założeniu, że wiarygodne oszacowanie jest możliwe. Oczekiwane, przyszłe straty nie są uwzględniane w szacunkach bieżącej utraty wartości.

Jeśli Bank identyfikuje przesłanki wskazujące na wystąpienie utraty wartości, to wówczas wyliczana jest kwota odpisu z tytułu utraty wartości, którą stanowi różnica pomiędzy wartością bilansową należności kredytowej, a jej wartością ekonomiczną mierzoną jako bieżąca wartość oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych dyskontowanych pierwotną efektywną stopą procentową kontraktów. Odpis z tytułu utraty wartości jest ujmowany w rachunku zysków i strat, w korespondencji z kontem rezerw korygującym wartość aktywów.

Najbardziej istotną grupę aktywów finansowych wykazywanych w bilansie Banku według zamortyzowanego kosztu i jednocześnie narażonych na utratę wartości stanowią należności kredytowe.

10.2.1. Przesłanki utraty wartości

Analiza przesłanek wskazujących na ryzyko utraty wartości przeprowadzana jest dla indywidualnych kredytów oraz portfeli (grup) kredytów.

Katalog obiektywnych przesłanek obejmuje przede wszystkim:

- a) znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika;
- b) niedotrzymanie warunków umowy, np. niespłacenie albo zaleganie ze spłacaniem odsetek lub nominału;
- c) przyznanie pożyczkobiorcy przez pożyczkodawcę, ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych pożyczkobiorcy, udogodnienia, którego w innym wypadku pożyczkodawca by nie udzielił;
- d) wysokie prawdopodobieństwo upadłości lub innej reorganizacji finansowej pożyczkobiorcy;
- e) w przypadku kredytów gotówkowych przekroczenie określonych progów w zakresie następujących wskaźników: miesięczne dochody netto do stałych miesięcznych kosztów, bieżące zadłużenie do stałych miesięcznych dochodów netto, liczba kredytów gotówkowych obsługiwanych przez klienta oraz liczba otrzymanych kredytów gotówkowych w trakcie ostatnich 12 miesięcy.

Gdy brak jest przesłanek utraty wartości, wówczas uprzednio zawiazane odpisy z tytułu utraty wartości są rozwiązywane przez rachunek zysków i strat.

10.2.2. Pomiar indywidualnej utraty wartości

Pomiar indywidualnej utraty wartości odbywa się dla należności kredytowych powyżej określonego progu zaangażowania, w przypadku których zidentyfikowano indywidualne oznaki wskazujące na utratę wartości. Proces szacowania przyszłych oczekiwanych przepływów pieniężnych przeprowadzany jest w specjalnie dedykowanym ku temu narzędziu informatycznym.

Oczekiwane przyszłe przepływy z zabezpieczeń, szacuje się na podstawie wartości windykacyjnej, która wyliczana jest przy pomocy okresowo weryfikowanych wskaźników korygujących, wyznaczanych dla każdego typu zabezpieczenia na podstawie gromadzonych przez Bank historycznych danych o czasie trwania windykacji, kwotach odzyskanych z zabezpieczeń i ich wartości określonych w wycenie.

Jakość procesu pomiaru indywidualnej utraty wartości należności kredytowych jest weryfikowana w kilkustopniowym procesie niezależnej kontroli.

10.2.3. Pomiar portfelowej utraty wartości

Portfelową analizę przeprowadza się w sytuacji:

- gdy nie wystąpiły obiektywne przesłanki wskazujące na utratę wartości kredytu analizowanego indywidualnie, niezależnie od tego czy stanowi on istotną pozycję sprawozdawczą, czy też nie, kredyt ten włączany jest do portfela kredytów o podobnej charakterystyce i przeprowadzana jest portfelowa analiza utraty wartości;
- gdy wystąpiły obiektywne przesłanki wskazujące na utratę wartości pojedynczego składnika aktywów który nie jest indywidualnie znaczący (poniżej określonego progu zaangażowania).

Homogeniczne portfele kredytowe budowane są w oparciu o wspólne charakterystyki ryzyka kredytowego specyficzne dla określonych grup klientów i produktów. Pomiar portfelowej utraty wartości dokonywany jest w oparciu o historyczne parametry strat generowanych przez podobne portfele aktywów. Historyczne trendy strat są oczyszczane ze zdarzeń jednorazowych oraz są aktualizowane o bieżący profil ryzyka homogenicznych grup aktywów. W ten sposób identyfikowane jest systematyczne ryzyko portfeli. Na poziom rezerwy portfelowej, oprócz korygowanych historycznych trendów, istotny wpływ mają następujące zjawiska:

- fluktuacja w portfelu należności;
- skuteczność operacyjna Banku w ramach procesów zarządzania ryzykiem kredytowym ze szczególnym uwzględnieniem działań restrukturyzacyjnych oraz windykacyjnych;
- sytuacja makroekonomiczna.

10.2.4. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli Bank identyfikuje obiektywne dowody na to, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów klasyfikowanych do kategorii dostępne do sprzedaży, to skumulowana ujemna wycena tego składnika ujmowana dotychczas w kapitale z aktualizacji wyceny jest wyksięgowywana i ujmowana bezpośrednio w rachunku zysków i strat, mimo że ten składnik aktywów nie został wyłączony z bilansu.

W przypadku instrumentu kapitałowego kwalifikowanego jako dostępny do sprzedaży, dla którego nie można w sposób wiarygodny ustalić wartości godziwej, tj. wycenianego według kosztu historycznego z uwzględnieniem utraty wartości, odpisy z tytułu utraty wartości nie podlegają odwróceniu. W przypadku instrumentu dłużnego wycenianego według wartości godziwej, w momencie zaprzestania identyfikowania przesłanek wskazujących na utratę wartości, kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

10.3. Wartości aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego

W Banku prawdopodobieństwo realizacji aktywa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest określone na podstawie planów finansowych oraz prognoz podatkowych przygotowanych przez Zarząd

Banku, aktualizowanych sukcesywnie na koniec każdego kwartału z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny.

11. Sprawozdawczość według segmentów branżowych

Od 1.01.2009 roku, zgodnie z założeniami MSSF 8 nastąpiła zmiana w podejściu do informacji o segmentach działalności. Kryterium wydzielenia segmentu stanowi sposób, w jaki prowadzona jest działalność oraz rodzaj i zakres informacji wykorzystywanych przez zarządzających w danej jednostce.

Za segment operacyjny uznaje się rodzaj działalności, podlegający regularnej ocenie przez organy odpowiedzialne za podejmowanie decyzji operacyjnych, w tym dotyczących sposobu alokacji zasobów w ramach ocenianego segmentu. Dane pochodzą z raportów wewnętrznych wykorzystywanych przez kierownictwo Banku do oceny wyników działalności danego segmentu. Prezentacja poszczególnych pozycji jest zgodna z podejściem wykorzystywanym w sprawozdawczości zarządczej.

W związku z powyższym działalność operacyjna Banku została podzielona na cztery podstawowe segmenty: Segment Detaliczny, Segment Korporacyjny, Segment Consumer Finance, Segment Skarbu. Bank nie prowadzi działalności zdywersyfikowanej pod względem geograficznym. Operacje skoncentrowane są na rynku polskim – podstawową bazę klientów stanowią krajowe osoby fizyczne i podmioty gospodarcze oraz klienci zagraniczni funkcjonujący na polskim rynku.

W związku z opisanymi wyżej zmianami Bank odpowiednio przekształcił dane porównywalne na dzień 31.12.2008 roku.

W 2010 roku w związku ze zmianą segmentacji biznesowej klientów w Banku nastąpi podwyższenie kryterium kwalifikowania do grupy Klientów Korporacyjnych do 25 mln zł rocznych przychodów ze sprzedaży. Ponadto w związku ze sprzedażą akcji spółki Żagiel segment Consumer Finance zostanie połączony z segmentem Detalicznym.

Segment Detaliczny

Segment detaliczny w ujęciu zarządczym obejmuje ofertę skierowaną do klientów indywidualnych (z wyłączeniem klientów zakwalifikowanych do Segmentu Consumer Finance) oraz małych i średnich przedsiębiorstw, których roczne przychody ze sprzedaży nie przekraczają 16 mln zł. Oferta zawiera szeroki wachlarz produktów depozytowych, kredytowych, ubezpieczeniowych (bancassurance) oferowanych we współpracy z TUnŻ WARTĄ S.A. i TUiR WARTĄ S.A. oraz produktów inwestycyjnych oferowanych przez KBC TFI S.A. Oferta kierowana jest za pomocą tradycyjnych kanałów dystrybucji poprzez ogólnopolską sieć oddziałów i filii Banku oraz poprzez internetową sieć obsługi KB24.

Segment Korporacyjny

Segment korporacyjny w ujęciu zarządczym obejmuje transakcje z dużymi firmami (o rocznych przychodach ze sprzedaży przekraczających 16 mln zł) oraz jednostkami budżetowymi szczebla centralnego i samorządowego. Poza tradycyjnymi produktami jak kredyty, depozyty, usługi rozliczeniowe, treasury klientom tego segmentu oferowane są usługi specjalistyczne, dopasowane do indywidualnych potrzeb, np.: organizowanie konsorcjów wspierających przedsięwzięcia inwestycyjne, finansowanie transakcji dotyczących nieruchomości, finansowanie handlu zagranicznego oraz płatności masowych.

Segment Consumer Finance

Segment Consumer Finance w ujęciu zarządczym obejmuje sprzedaż kredytów konsumenckich (ratalnych, gotówkowych, kart kredytowych) za pośrednictwem sieci sprzedaży spółki Żagiel oraz dywidendy otrzymane z tej spółki zależnej.

Segment Skarbu

Segment skarbu w ujęciu zarządczym obejmuje wynik działalności prowadzonej przez Bank na własny rachunek jako aktywnego uczestnika na rynku pieniężnym (bony skarbowe i NBP), obligacji (skarbowych

oraz komercyjnych), walutowym oraz międzybankowym. W wyniku segmentu ujęto także wynik na transakcjach instrumentami pochodnymi: forward, FX swap, IRS, CIRS, FRA oraz opcje stopy procentowej i walutowe z wyłączeniem odpisów na ryzyko kredytowe. Obok działalności handlowej prowadzonej przez Bank na własny rachunek segment obejmuje działalność zabezpieczającą pozycję księgi bankowej.

Pozostałe

Przychody i koszty nieprzyporządkowane do powyższych segmentów zaprezentowane zostały jako „segment” Pozostałe. W 2009 roku pozycja ta obejmuje także wynik na sprzedaży akcji spółki Żagiel.

Objaśnienia dodatkowe

Wyniki prezentowane we wszystkich segmentach uwzględniają koszty finansowania działalności kredytowej oraz przychody odsetkowe ze sprzedaży środków depozytowych w transakcjach wewnętrznych i są wynikiem zastosowania ceny wewnętrznej (stawki transferowej) ustalonej na podstawie stawek referencyjnych (stóp rynku pieniężnego) dla poszczególnych produktów depozytowo-kredytowych.

Wynik z tytułu odsetek netto zawiera wynik z tytułu odsetek z działalności depozytowo-kredytowej oraz w całości wynik z tytułu prowizji kredytowych traktowany w ujęciu zarządczym jako element marży odsetkowej. Zarząd Banku podejmując decyzje operacyjne opiera się w głównej mierze na wyniku netto z tytułu odsetek. Ponadto w poszczególnych segmentach został uwzględniony koszt finansowania gotówki utrzymywanej w oddziałach Banku.

Wynik z tytułu prowizji i pozostały zawiera:

- prowizje z tytułu prowadzenia rachunków i dokonywanych transakcji,
- prowizje z tytułu kart kredytowych, debetowych i pozostałych,
- prowizje z tytułu dystrybucji jednostek uczestnictwa TFI oraz innych usług świadczonych na rzecz TFI,
- prowizje z tytułu produktów ubezpieczeniowych,
- prowizje z tytułu operacji zagranicznych, tj. od przekazów eksportowych, importowych, transferów oraz gwarancji, akredytyw, awali i inkasa,
- pozostały wynik obejmujący wynik z pozostałych prowizji oraz wynik z pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych (w tym rozwiązanie rezerw w związku ze sprzedażą wierzytelności).

Wynik z tytułu operacji skarbowych w segmencie detalicznym i korporacyjnym stanowi wynik z operacji wymiany oraz wynik z operacji finansowych będących marżą z takich produktów jak repo, obligacje, IRS'y i FX opcje. Wynik Skarbu jest sumą pozycji ze sprawozdania finansowego: wynik na działalności handlowej powiększony o rezerwę na potencjalne straty związane z otwartymi/czynnymi instrumentami pochodnymi oraz wynik na transakcjach zabezpieczających i zabezpieczanych.

Wynik na działalności inwestycyjnej – prezentowana pozycja jest sumą pozycji ze sprawozdania finansowego wynik na działalności inwestycyjnej oraz przychody z tytułu dywidend.

Odpisy netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i innych aktywów oraz rezerw w 2008 roku są tożsame z pozycją prezentowaną w sprawozdaniu finansowym. W 2009 roku w sprawozdawczości zarządczej w pozycji tej zostały ujęte dodatkowo rezerwa na potencjalne straty związane z otwartymi/czynnymi instrumentami pochodnymi oraz korekta aktualizująca naliczenie odsetek na bazie inwestycji netto (prezentowane w sprawozdaniu finansowym za trzy kwartały 2009 roku odpowiednio w wyniku na działalności handlowej oraz w wyniku z tytułu odsetek). Ponadto, w sprawozdaniu finansowym pozycja ta zawiera również przychody wynikające z rozwiązania rezerw w związku ze sprzedażą wierzytelności, które w sprawozdawczości zarządczej prezentowane są w pozycji „Wynik z tytułu prowizji i pozostały”.

Koszty działania Banku - Bank alokuje koszty na podstawie ewidencji kosztów bezpośrednich i stosowanych w gospodarce własnej kluczy podziałowych, przy czym koszty operacyjne oddziałów i filii Banku w całości obciążają pion detaliczny. Koszty Centrali i ogólnego zarządu są alokowane strukturą

kosztów bezpośrednich. Bank jest w trakcie realizacji projektu Rachunku Kosztów Działania (ABC), którego wdrożenie wpłynie na sposób alokacji kosztów na poszczególne segmenty.

Aktywa segmentu zostały podzielone na cztery podstawowe kategorie:

Należności od klientów - obejmują należności kredytowe brutto od klientów z wyłączeniem należności odsetkowych.

Należności od banków - obejmują należności kredytowe brutto od banków z wyłączeniem należności odsetkowych. Kategoria prezentowana jest w segmencie skarbu.

Papiery wartościowe - kategoria prezentowana jest w segmencie skarbu, obejmuje papiery dłużne, papiery z prawem do kapitału oraz jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych.

Pozostałe - kategoria obejmuje wszystkie pozostałe aktywa nieprezentowane powyżej.

Pasywa segmentu prezentowane są w pięciu liniach:

Zobowiązania wobec klientów – obejmują depozyty klientów z wyłączeniem zobowiązań odsetkowych.

Depozyty międzybankowe - zawierają zobowiązania wobec NBP z wyłączeniem kredytu lombardowego i operacji repo oraz zobowiązania wobec banków bieżące oraz terminowe.

Kredyty i pożyczki i otrzymane - obejmują kredyt lombardowy oraz kredyty i pożyczki otrzymane.

Zobowiązania podporządkowane - zawierają zobowiązania podporządkowane z wyłączeniem odsetek zaliczane, jak i niezaliczane do funduszy własnych.

Inne pasywa i kapitał - pozycja agreguje fundusze i pozostałe zobowiązania.

Zysk netto Banku za 2009 rok w podziale na segmenty branżowe (podział według sprawozdawczości zarządczej)

w tys. zł	Segment Detaliczny	Segment Consumer Finance	Segment Korporacyjny	Segment Skarbu	Pozostałe	Razem
Wynik z tytułu odsetek netto, w tym:	491 337	234 189	207 647	17 715	-4 025	946 863
- z tytułu działalności kredytowej	342 619	234 189	145 250		-4 151	717 907
- z tytułu działalności depozytowej	161 205		67 052		127	228 384
- koszt finansowania gotówki utrzymywanej w oddziałach Banku	-12 487		-4 655	17 143	-1	0
Wynik z tytułu prowizji netto i pozostały	187 028	-4 643	81 847	0	13 871	278 103
- prowizje z tytułu prowadzenia rachunków i dokonywanych transakcji	110 210		25 460		1 108	136 778
- prowizje z tytułu kart	59 762	25 300	1 482			86 544
- prowizje z tytułu jednostek uczestnictwa TFI	21 554		606			22 160
- prowizje z tytułu produktów ubezpieczeniowych	31 974		3			31 977
- prowizje z tytułu operacji zagranicznych	8 684		10 559		1 345	20 588
- pozostałe	-45 156	-29 943	43 737		11 418	-19 944
Wynik z tytułu operacji skarbowych	54 928	0	33 001	83 770	1 250	172 949
- operacje wymiany	54 758		29 606	62 206	302	146 872
- instrumenty pochodne i papiery wartościowe	170		3 395	21 564	948	26 077
Wynik na działalności inwestycyjnej		111 664	7 498	706	5 628	125 496
Wynik ze sprzedaży akcji spółki Żagiel					350 000	350 000
Wynik z działalności operacyjnej brutto	733 293	341 210	329 993	102 191	366 724	1 873 411
Odpisy netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i innych aktywów oraz rezerw	-132 090	-518 712	-199 965	0	-6 079	-856 846
Koszty działania Banku i koszty ogólnego zarządu, w tym:	-698 246	-31 192	-94 045	-36 478	0	-859 961
- koszty działania pionów biznesowych (koszty bezpośrednie)	-405 882	-26 624	-59 733	-21 889	-247 311	-761 439
- koszty alokowane	-205 400	-3 515	-27 665	-10 731	247 311	0
- amortyzacja (koszty bezpośrednie)	-54 093	-490	-2 220	-2 141	-39 578	-98 522
- amortyzacja (koszty alokowane)	-32 871	-563	-4 427	-1 717	39 578	0
Wynik z działalności operacyjnej	-97 043	-208 694	35 983	65 713	360 645	156 604
Podatek dochodowy						8 697
Wynik netto						165 301

Zysk netto Banku za 2008 rok w podziale na segmenty branżowe (podział według sprawozdawczości zarządczej) (dane porównywalne)

w tys. zł	Segment Detaliczny	Segment Consumer Finance	Segment Korporacyjny	Segment Skarbu	Pozostałe	Razem
Wynik z tytułu odsetek netto, w tym:	457 749	194 309	172 247	80 239	-3 964	900 580
- z tytułu działalności kredytowej	248 126	194 309	108 905		-3 547	547 793
- z tytułu działalności depozytowej	229 719		70 323		-373	299 669
- koszt finansowania gotówki utrzymywanej w oddziałach Banku	-20 096		-6 981	27 121	-44	0
Wynik z tytułu prowizji netto i pozostały	193 982	3 551	59 487	0	15 032	272 052
- prowizje z tytułu prowadzenia rachunków i dokonywanych transakcji	102 784		24 116		981	127 881
- prowizje z tytułu kart	57 618	13 054	1 724			72 396
- prowizje z tytułu jednostek uczestnictwa TFI	25 139		297		31	25 467
- prowizje z tytułu produktów ubezpieczeniowych	18 979		2		80	19 061
- prowizje z tytułu operacji zagranicznych	8 986		10 603		1 180	20 769
- pozostałe	-19 524	-9 503	22 745		12 760	6 478
Wynik z tytułu operacji skarbowych	163 601	0	48 660	39 677	-9 735	242 203
- operacje wymiany	162 388		25 956	54 444	-7 263	235 525
- instrumenty pochodne i papiery wartościowe	1 213		22 704	-14 767	-2 472	6 678
Wynik na działalności inwestycyjnej				-14 080	12 554	-1 526
Wynik z działalności operacyjnej brutto	815 332	197 860	280 394	105 836	13 887	1 413 309
Odpisy netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i innych aktywów oraz rezerw	6 507	-168 339	-27 758	0	56 506	-133 084
Koszty działania Banku i koszty ogólnego zarządu, w tym:	-738 421	-37 694	-79 983	-34 748	0	-890 846
- koszty działania pionów biznesowych (koszty bezpośrednie)	-483 287	-17 613	-56 602	-22 541	-225 805	-805 848
- koszty alokowane	-180 450	-17 318	-19 546	-8 491	225 805	0
- amortyzacja (koszty bezpośrednie)	-48 358	-236	-983	-2 477	-32 944	-84 998
- amortyzacja (koszty alokowane)	-26 326	-2 527	-2 852	-1 239	32 944	0
Wynik z działalności operacyjnej	83 418	-8 173	172 653	71 088	70 393	389 379
Podatek dochodowy						-88 307
Wynik netto						301 072

Podział aktywów na segmenty branżowe na dzień 31.12.2009 roku

w tys. zł	Segment Detaliczny	Segment Consumer Finance	Segment Korporacyjny	Segment Skarbu	Pozostałe	Razem
Należności od klientów	16 725 795	2 677 731	7 817 848	0	0	27 221 374
Należności od banków	0	0	0	188 527	0	188 527
Papiery wartościowe	0	0	0	10 102 365	0	10 102 365
Pozostałe	0	0	0	571 410	828 867	1 400 277
Razem	16 725 795	2 677 731	7 817 848	10 862 302	828 867	38 912 543

Podział aktywów na segmenty branżowe na dzień 31.12.2008 roku (dane porównywalne)

w tys. zł	Segment Detaliczny	Segment Consumer Finance	Segment Korporacyjny	Segment Skarbu	Pozostałe	Razem
Należności od klientów	15 327 237	3 010 084	9 370 240	0	0	27 707 561
Należności od banków	0	0	0	338 728	0	338 728
Papiery wartościowe	0	0	0	7 579 651	0	7 579 651
Pozostałe	0	0	0	2 302 799	692 383	2 995 182
Razem	15 327 237	3 010 084	9 370 240	10 221 178	692 383	38 621 122

Podział zobowiązań na segmenty branżowe na dzień 31.12.2009 roku

w tys. zł	Segment Detaliczny	Segment Consumer Finance	Segment Korporacyjny	Segment Skarbu	Pozostałe	Razem
Zobowiązania wobec klientów	16 684 574	0	5 754 501	0	0	22 439 075
Depozyty międzybankowe	0	0	0	4 262 590	0	4 262 590
Kredyty i pożyczki otrzymane	0	0	0	6 559 296	0	6 559 296
Zobowiązania podporządkowane	0	0	0	805 380	0	805 380
Inne pasywa i kapitał	0	0	0	0	4 846 202	4 846 202
Razem	16 684 574	0	5 754 501	11 627 266	4 846 202	38 912 543

Podział zobowiązań na segmenty branżowe na dzień 31.12.2008 roku (dane porównywalne)

w tys. zł	Segment Detaliczny	Segment Consumer Finance	Segment Korporacyjny	Segment Skarbu	Pozostałe	Razem
Zobowiązania wobec klientów	13 530 469	0	6 951 188	0	0	20 481 657
Depozyty międzybankowe	0	0	0	5 340 997	0	5 340 997
Kredyty i pożyczki otrzymane	0	0	0	6 516 098	0	6 516 098
Zobowiązania podporządkowane	0	0	0	279 339	0	279 339
Inne pasywa i kapitał	0	0	0	0	6 003 031	6 003 031
Razem	13 530 469	0	6 951 188	12 136 434	6 003 031	38 621 122

w tys. zł	01.01.2009- 31.12.2009
Wynik z tytułu odsetek netto - informacja zarządcza	946 863
- prowizje kredytowe	54 559
+ koszty operacyjne (odsetki od leasingu finansowego)	-2 237
+ przychody operacyjne (windykacja dotycząca odsetek ustawowych)	9 272
+ prowizje z tytułu operacji zagranicznych	514
+ korekta aktualizująca naliczenie odsetek na bazie inwestycji netto	-42 224
+ pozostałe	18
Wynik z tytułu odsetek - sprawozdanie finansowe	857 647
Wynik z tytułu prowizji netto i pozostały - informacja zarządcza	278 103
+ prowizje kredytowe	54 559
- rozwiązanie rezerw w związku ze sprzedażą wierzytelności	14 649
- koszty operacyjne (odsetki od leasingu finansowego)	-2 237
- przychody operacyjne (windykacja dotycząca odsetek ustawowych)	9 272
- prowizje z tytułu operacji zagranicznych	514
- pozostałe	18
Wynik z tytułu prowizji netto i pozostały - sprawozdanie finansowe – prezentowany jako:	310 446
Wynik z tytułu opłat i prowizji	285 678
Pozostałe przychody operacyjne	62 662
Pozostałe koszty operacyjne	-37 894
Wynik z tytułu operacji skarbowych - informacja zarządcza	172 949
+ rezerwa na potencjalne straty związane z czynnymi instrumentami pochodnymi	-15 682
Wynik z działalności handlowej i transakcji zabezpieczających - sprawozdanie finansowe – prezentowany jako:	157 267
Wynik na działalności handlowej	157 242
Wynik na transakcjach zabezpieczających i zabezpieczanych	25
Wynik na działalności inwestycyjnej - informacja zarządcza	125 496
Wynik na działalności inwestycyjnej oraz przychody z tytułu dywidend - sprawozdanie finansowe – prezentowany jako:	125 496
Wynik na działalności inwestycyjnej	4 704
Przychody z tytułu dywidend	120 792
Wynik operacyjny brutto - informacja zarządcza	1 873 411
+ rezerwa na potencjalne straty związane z czynnymi instrumentami pochodnymi	-15 682
+ korekta aktualizująca naliczenie odsetek na bazie inwestycji netto	-42 224
- rozwiązanie rezerw w związku ze sprzedażą wierzytelności	14 649
Wynik operacyjny brutto - sprawozdanie finansowe – prezentowany jako:	1 800 856
Przychody operacyjne ogółem	1 838 750
Pozostałe koszty operacyjne	-37 894

w tys. zł		01.01.2009- 31.12.2009
Odpisy netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i innych aktywów oraz rezerw - informacja zarządcza		-856 846
- rezerwa na potencjalne straty związane z czynnymi instrumentami pochodnymi		-15 682
- korekta aktualizująca naliczenie odsetek na bazie inwestycji netto		-42 224
+ rozwiązanie rezerw w związku ze sprzedażą wierzytelności		14 649
Odpisy netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i innych aktywów oraz rezerw – sprawozdanie finansowe		-784 291
w tys. zł		01.01.2008- 31.12.2008
Wynik z tytułu odsetek netto - informacja zarządcza		900 580
- prowizje kredytowe		43 873
+ koszty operacyjne (odsetki od leasingu finansowego)		-3 196
+ przychody operacyjne (windykacja dotycząca odsetek ustawowych)		13 721
+ prowizje z tytułu operacji zagranicznych		685
+ pozostałe		7 662
Wynik z tytułu odsetek - sprawozdanie finansowe		875 579
Wynik z tytułu prowizji netto i pozostały - informacja zarządcza		272 052
+ prowizje kredytowe		43 873
- koszty operacyjne (odsetki od leasingu finansowego)		-3 196
- przychody operacyjne (windykacja dotycząca odsetek ustawowych)		13 721
- prowizje z tytułu operacji zagranicznych		685
- pozostałe		7 662
Wynik z tytułu prowizji netto i pozostały - sprawozdanie finansowe – prezentowany jako:		297 053
Wynik z tytułu opłat i prowizji		283 089
Pozostałe przychody operacyjne		53 723
Pozostałe koszty operacyjne		-39 759
Wynik z tytułu operacji skarbowych - informacja zarządcza		242 203
Wynik z działalności handlowej i transakcji zabezpieczających - sprawozdanie finansowe – prezentowany jako:		242 203
Wynik na działalności handlowej		240 988
Wynik na transakcjach zabezpieczających i zabezpieczanych		1 215
Wynik na działalności inwestycyjnej - informacja zarządcza		-1 526
Wynik na działalności inwestycyjnej oraz przychody z tytułu dywidend - sprawozdanie finansowe – prezentowany jako:		-1 526
Wynik na działalności inwestycyjnej		-11 593
Przychody z tytułu dywidend		10 067
Wynik operacyjny brutto - informacja zarządcza		1 413 309
Wynik operacyjny brutto - sprawozdanie finansowe – prezentowany jako:		1 413 309
Przychody operacyjne ogółem		1 453 068
Pozostałe koszty operacyjne		-39 759

w tys. zł	Informacja zarządcza	Odsetki	Sprawozdanie finansowe
31.12.2009			
Należności od klientów	27 221 374	91 093	27 312 467
Należności od banków	188 527	1 486	190 013
31.12.2008 (dane porównywalne)			
Należności od klientów	27 707 561	145 594	27 853 155
Należności od banków	338 728	2 131	340 859
			31.12.2009
Papiery wartościowe - informacja zarządcza			10 102 365
Papiery wartościowe - sprawozdanie finansowe – prezentowane jako:			10 102 365
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym aktywa finansowe przeznaczone do obrotu (z wyłączeniem wyceny instrumentów pochodnych)			1 316 786
Inwestycyjne papiery wartościowe			8 785 579
			31.12.2008
Papiery wartościowe - informacja zarządcza			7 579 651
Papiery wartościowe - sprawozdanie finansowe – prezentowane jako:			7 579 651
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym aktywa finansowe przeznaczone do obrotu (z wyłączeniem wyceny instrumentów pochodnych)			1 347 027
Inwestycyjne papiery wartościowe			6 232 624
w tys. zł	Informacja zarządcza	Odsetki	Sprawozdanie finansowe
31.12.2009			
Zobowiązania wobec klientów	22 439 075	82 611	22 521 686
Zobowiązania podporządkowane	805 380	436	805 816
31.12.2008 (dane porównywalne)			
Zobowiązania wobec klientów	20 481 657	73 652	20 555 309
Zobowiązania podporządkowane	279 339	304	279 643
			31.12.2009
Depozyty międzybankowe - informacja zarządcza			4 262 590
Kredyty i pożyczki i otrzymane - informacja zarządcza			6 559 296
+ odsetki			9 810
- inne zobowiązania wobec NBP			6
Zobowiązania wobec banków - sprawozdanie finansowe			10 831 690
			31.12.2008
Depozyty międzybankowe - informacja zarządcza			5 340 997
Kredyty i pożyczki i otrzymane - informacja zarządcza			6 516 098
+ odsetki			59 058
- inne zobowiązania wobec NBP			1 140
Zobowiązania wobec banków - sprawozdanie finansowe			11 915 013

12. Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze

	Dane porównywalne	
	01.01.2009-31.12.2009	01.01.2008-31.12.2008
Z tytułu:		
Należności od banków	40 909	103 858
Należności od klientów, w tym:	1 504 756	1 578 893
- od sektora finansowego	41 847	59 928
- od sektora niefinansowego	1 447 876	1 491 899
- od sektora budżetowego	15 033	27 066
Papierów wartościowych:	448 698	350 896
- wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	11 585	6 512
- przeznaczone do obrotu	66 924	30 482
- dostępne do sprzedaży	251 260	207 110
- utrzymywane do terminu zapadalności	118 929	106 792
Zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	130	413
Odsetek od instrumentów zabezpieczających	91 234	92 294
Razem	2 085 727	2 126 354

Przychody odsetkowe zawierają m.in. odsetki kasowe i memorialowe od należności, dla których zidentyfikowano indywidualne przesłanki utraty wartości. Odsetki zostały naliczone przy użyciu efektywnej stopy procentowej zastosowanej do dyskontowania oczekiwanych przepływów pieniężnych na użytek szacowania utraty wartości należności kredytowych. Kwota odsetek naliczonych od należności, dla których zidentyfikowano indywidualne przesłanki utraty wartości ujęta w przychodach odsetkowych za 2009 rok wynosi 10 518 tys. zł, natomiast za 2008 rok wynosiła 22 828 tys. zł. Naliczone odsetki zostały uwzględnione w procesie szacowania odpisów z tytułu utraty wartości tych należności.

13. Koszty z tytułu odsetek i koszty o podobnym charakterze

	Dane porównywalne	
	01.01.2009-31.12.2009	01.01.2008-31.12.2008
Z tytułu:		
Zobowiązań wobec banków	213 005	352 732
Zobowiązań wobec klientów:	856 650	753 272
- sektora finansowego	160 401	115 404
- sektora niefinansowego	633 840	513 459
- sektora budżetowego	62 409	124 409
Sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	64 496	16 895
Pozostałych zobowiązań podporządkowanych	22 692	14 613
Odsetek od instrumentów zabezpieczających	71 237	113 263
Razem	1 228 080	1 250 775
Wynik z tytułu odsetek	857 647	875 579

14. Przychody z tytułu opłat i prowizji

	01.01.2009- 31.12.2009	Dane porównywalne 01.01.2008- 31.12.2008
Opłaty i prowizje z tytułu działalności kredytowej	46 979	49 363
Opłaty i prowizje z tytułu transakcji depozytowych z klientem	134 796	127 128
Opłaty i prowizje z tytułu obsługi kart płatniczych i bankomatów	152 721	123 943
Prowizje od operacji rozliczeniowych zagranicznych	16 312	16 915
Prowizje od zobowiązań gwarancyjnych	19 107	14 840
Prowizje za dystrybucje i zarządzanie produktami inwestycyjno-ubezpieczeniowymi	37 025	37 543
Prowizje z tytułu pozostałej działalności powierniczej	2 584	2 944
Pozostałe opłaty i prowizje	5 727	6 947
Razem	415 251	379 623

15. Koszty z tytułu opłat i prowizji

	01.01.2009- 31.12.2009	Dane porównywalne 01.01.2008- 31.12.2008
Prowizje brokerskie	890	1 798
Opłaty i prowizje z tytułu obsługi kart płatniczych i bankomatów	89 975	62 391
Opłaty z tytułu ubezpieczeń kredytów	20 399	14 916
Opłaty z tytułu informacji kredytowej	6 273	5 367
Pozostałe opłaty i prowizje	12 036	12 062
Razem	129 573	96 534

Wynik z tytułu opłat i prowizji	285 678	283 089
--	----------------	----------------

16. Przychody z tytułu dywidend

	01.01.2009- 31.12.2009	Dane porównywalne 01.01.2008- 31.12.2008
Od akcji i udziałów	120 792	10 067
Razem	120 792	10 067

W 2009 roku Bank otrzymał 119 162 tys. zł dywidendy od spółek zależnych konsolidowanych metodą pełną i 1 630 tys. zł od innych podmiotów. W 2008 roku Bank otrzymał 9 018 tys. zł dywidendy od spółek zależnych konsolidowanych metodą pełną i 1 049 tys. zł od innych podmiotów.

17. Wynik na działalności handlowej

	01.01.2009- 31.12.2009	Dane porównywalne 01.01.2008- 31.12.2008
Wynik na działalności handlowej, w tym:		
- na dłużnych papierach wartościowych, w tym:	19 213	5 912
- przeznaczonych do obrotu	19 998	2 201
- wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-785	3 711
- na handlowych instrumentach kapitałowych	1 440	0
- na instrumentach pochodnych	-202 345	-272 755
- wynik z pozycji wymiany	338 934	507 831
Razem	157 242	240 988

18. Wynik na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających

	01.01.2009- 31.12.2009	Dane porównywalne 01.01.2008- 31.12.2008
Wynik na zabezpieczeniu przepływów pieniężnych	25	3 326
- na instrumentach pochodnych zabezpieczających**	25	3 326
Wynik na zabezpieczeniu wartości godziwej	0	-2 111
- na instrumentach pochodnych zabezpieczających	0	-2 088
- na aktywach finansowych zabezpieczanych	0	-23
Razem *	25	1 215

* wynik na transakcjach zabezpieczających obejmuje także kwoty dotyczące transakcji, które rozliczyły się przed dniem bilansowym

** nieefektywna część zysków i strat związana z instrumentami zabezpieczającymi

19. Wynik na działalności inwestycyjnej

	01.01.2009- 31.12.2009	Dane porównywalne 01.01.2008- 31.12.2008
Aktywa dostępne do sprzedaży:	4 565	-11 598
- instrumenty kapitałowe	3 998	2 486
- instrumenty dłużne	567	-14 084
Aktywa utrzymane do terminu zapadalności:	139	5
- instrumenty dłużne	139	5
Razem	4 704	-11 593

20. Wynik przypadający na poszczególne kategorie aktywów i zobowiązań finansowych

	01.01.2009- 31.12.2009	Dane porównywalne 01.01.2008- 31.12.2008
- wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym:	-167 549	-246 331
- przeznaczone do obrotu	-179 789	-256 554
- instrumenty zabezpieczające	20 022	-19 754
- dostępne do sprzedaży	255 825	195 512
- utrzymywane do terminu zapadalności	119 069	106 797
- należności od banków i od klientów	1 571 815	1 715 558
- zobowiązania wobec banków i klientów	-861 645	-904 136
- zobowiązania podporządkowane, emisja papierów wartościowych	-22 692	-14 613
- inne	51 517	48 414
Razem *	966 362	881 447

* pozycja obejmuje wynik z tytułu odsetek, wynik z tytułu opłat i prowizji, wynik na działalności handlowej bez wyniku z pozycji wymiany, wynik na transakcjach zabezpieczających i zabezpieczanych, wynik na działalności inwestycyjnej

21. Pozostałe przychody operacyjne

	01.01.2009- 31.12.2009	Dane porównywalne 01.01.2008- 31.12.2008
Sprzedaż lub likwidacja składników majątku trwałego i aktywów do zbycia	394	3 946
Odzyskane należności nieściągalne, w tym zwrócone koszty windykacji	37 387	13 834
Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	73	184
Przychody uboczne	2 530	6 172
Rozwiązanie utraty wartości na należności od dłużników innych	5 320	9 146
Przychody z wynajmu	4 913	5 217
Inne przychody operacyjne	12 045	15 224
Razem	62 662	53 723

22. Koszty działania i koszty ogólnego zarządu

	Dane porównywalne	
	01.01.2009-31.12.2009	01.01.2008-31.12.2008
Koszty pracownicze, w tym:	375 228	441 073
- wynagrodzenia	308 696	361 040
- narzuty na wynagrodzenia	54 648	55 996
- koszty świadczeń socjalnych	9 565	12 661
- koszty szkoleń	2 319	11 376
Koszty działania, w tym:	386 211	364 775
- koszty utrzymania i wynajmu budynków	121 101	104 267
- opłaty pocztowe i telekomunikacyjne	53 719	55 445
- koszty IT	51 055	33 458
- usługi w zakresie promocji i reklamy	11 013	21 180
- koszty doradztwa	13 958	12 930
- usługi transportowe	19 588	19 287
- zakup pozostałych materiałów	4 791	10 516
- podatki i opłaty	87 148	73 802
- pozostałe	23 838	33 890
Amortyzacja, w tym:	98 522	84 998
- środki trwałe	77 750	63 291
- nieruchomości inwestycyjne	18	0
- wartości niematerialne	20 754	21 707
Razem	859 961	890 846

Oплаты z tytułu leasingu operacyjnego

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Umowy leasingu operacyjnego, w których Bank występuje jako leasingobiorca, dotyczą przede wszystkim najmu i dzierżawy nieruchomości oraz ruchomości użytkowanych przez Bank w ramach normalnej działalności operacyjnej. Wszystkie umowy zawierane są na warunkach rynkowych, bez wyjątkowych lub niestandardowych postanowień.

Opłaty leasingowe płacone przez Bank i ujęte w danych okresach sprawozdawczych jako koszty działania wynosiły netto (bez VAT):

	Dane porównywalne	
	01.01.2009-31.12.2009	01.01.2008-31.12.2008
Opłaty leasingowe	92 068	77 157

Większość opłat dotyczyła leasingu nieruchomości.

Suma przyszłych minimalnych opłat leasingowych brutto, które Bank jest zobligowany do zapłacenia na mocy nieodwołalnych umów leasingu operacyjnego, ustalona na dzień bilansowy, kształtuje się w następujący sposób:

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Przyszłe minimalne opłaty leasingowe brutto (z VAT)		
- do 1 roku	84 687	83 837
- od 1 roku do 5 lat	171 852	201 108
- powyżej 5 lat	13 395	40 769
Razem	269 934	325 714

W ramach umów leasingu operacyjnego Bank korzysta z dwóch budynków Centrali, które pod koniec 2004 roku zostały sprzedane do podmiotów niepowiązanych z Bankiem i obecnie są od nich najmowane. Transakcje sprzedaży były przeprowadzone na warunkach rynkowych; umowy najmu są zawarte również na warunkach rynkowych. Umowy zawarte są na 10 lat, istnieją w nich zapisy dopuszczające możliwość przedłużenia dzierżawy, bez określonych w dniu podpisania umów warunków. Na podstawie umów Bank nie ma zagwarantowanego prawa odkupu budynków po upływie 10 letniego okresu dzierżawy. Umowy nie spełniają kryteriów leasingu finansowego i dlatego są klasyfikowane jako umowy leasingu operacyjnego.

23. Odpisy netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i innych aktywów oraz rezerw

Utworzenie odpisów z tytułu utraty wartości aktywów i rezerw

	01.01.2009- 31.12.2009	Dane porównywalne 01.01.2008- 31.12.2008
Utworzenie odpisów z tytułu utraty wartości aktywów		
Kredytów i pożyczek	2 340 242	1 285 655
Aktywów do zbycia, rzeczowych środków trwałych i wartości niematerialnych	3 205	3 088
Razem odpisy z tytułu utraty wartości	2 343 447	1 288 743
Utworzenie odpisów z tytułu rezerw		
Rezerwy na restrukturyzację	8 700	0
Rezerwy na świadczenia pracownicze	185	1 226
Rezerwy na zobowiązania	10 035	11 803
Zobowiązania pozabilansowe	318 037	72 731
Razem rezerwy	336 957	85 760
Razem	2 680 404	1 374 503

Rozwiązania odpisów z tytułu utraty wartości aktywów i rezerw

	01.01.2009- 31.12.2009	Dane porównywalne 01.01.2008- 31.12.2008
Rozwiązania odpisów z tytułu utraty wartości aktywów		
Kredytów i pożyczek	1 572 990	1 091 374
Aktywów do zbycia, rzeczowych środków trwałych i wartości niematerialnych	3 331	103
Razem odpisy z tytułu utraty wartości	1 576 321	1 091 477
Rozwiązania rezerw		
Rezerwy na restrukturyzację	420	1 637
Rezerwy na zobowiązania*	6 216	76 366
Zobowiązania pozabilansowe	313 156	71 939
Razem rezerwy	319 792	149 942
Razem	1 896 113	1 241 419

Odpisy netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i innych aktywów oraz rezerw	-784 291	-133 084
---	-----------------	-----------------

*Rozwiązanie rezerw na sprawy sporne w związku z korzystnymi dla Banku wyrokami sądowymi i rokowaniami co do zakończenia toczących się postępowań. Opis spraw spornych zamieszczono w nocie 70.

24. Pozostałe koszty operacyjne

	01.01.2009- 31.12.2009	Dane porównywalne 01.01.2008- 31.12.2008
Odpisane należności	5	2 525
Koszty windykacji	25 969	18 960
Pozostałe odpisy z tytułu utraty wartości należności od dłużników różnych	296	2 015
Sprzedaż lub likwidacja środków trwałych i wartości niematerialnych	1 952	2 927
Zapłacone odszkodowania, kary i grzywny	778	5 250
Pozostałe koszty	8 894	8 082
Razem	37 894	39 759

25. Podatek dochodowy

	01.01.2009- 31.12.2009	Dane porównywalne 01.01.2008- 31.12.2008
Zysk brutto przed opodatkowaniem	156 604	389 379
Obciążenie z tytułu stawki podstawowej podatku dochodowego (19%)	29 755	73 982
Różnice trwałe, w tym:	-38 452	14 325
- sprzedaż wierzytelności	2 260	5 332
- otrzymane dywidendy	-23 254	-1 913
- rezerwy i odpisy na utratę wartości	9 473	14 809
- sprzedaż akcji spółki Żagiel	-26 834	0
- cienka kapitalizacja	6 584	0
- pozostałe różnice trwałe	-6 681	-3 903
Faktyczne obciążenie (uznanie) wyniku finansowego	-8 697	88 307
Efektywna stawka podatku	-5,6%	22,7%

	01.01.2009- 31.12.2009	Dane porównywalne 01.01.2008- 31.12.2008
Obciążenie (uznanie) z tytułu podatku dochodowego w rachunku zysków i strat		
Podatek bieżący	104 427	52 280
Podatek odroczony	-113 124	36 027
Obciążenie wyniku	-8 697	88 307

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Podatek odroczony od wyceny papierów dostępnych do sprzedaży, instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne odniesiony na kapitał z aktualizacji wyceny		
Instrumenty dłużne	-862	2 346
Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne	2 203	20 627
Razem	1 341	22 973

	31.12.2009		31.12.2008		Wpływ na wynik/kapitały za 2009 rok
Aktywo/Rezerwa z tytułu podatku dochodowego	Aktywo	Rezerwa	Aktywo	Rezerwa	
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	0	0	0	0	0
Należności od banków brutto	0	-283	0	-405	122
Odpisy z tytułu utraty wartości należności od banków	395	0	399	0	-4
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	0	-19	0	0	-19
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym aktywa finansowe przeznaczone do obrotu (z wyłączeniem wyceny instrumentów pochodnych)	0	-7 653	0	-4 003	-3 650
Wycena instrumentów pochodnych	0	-108 273	0	-413 725	305 452
Należności od klientów brutto	0	-16 845	0	-17 838	993
Odpisy z tytułu utraty wartości należności od klientów	166 750	0	71 154	0	95 596
Inwestycyjne papiery wartościowe w tym:	8 465	-7 208	7 663	-9 419	3 013
- dostępne do sprzedaży	8 071	-7 208	7 073	-9 419	3 209
- utrzymywane do terminu zapadalności	394	0	590	0	-196
Inwestycje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i współkontrolowanych	0	0	0	0	0
Rzeczowe aktywa trwałe	8 300	0	7 869	0	431
Wartości niematerialne	0	-3 402	0	-4 127	725
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0	0	0	0
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	0	0	0	0	0
Inne aktywa	2 764	0	1 399	0	1 365
Aktywa razem	186 674	-143 683	88 484	-449 517	404 024

	31.12.2009		31.12.2008		Wpływ na wynik/kapitały za 2009 rok
Aktywo/Rezerwa z tytułu podatku dochodowego	Aktywo	Rezerwa	Aktywo	Rezerwa	
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	2 051	0	1 666	0	385
Zobowiązania wobec banków	1 864	0	11 221	0	-9 357
Wycena instrumentów pochodnych	103 905	0	357 693	0	-253 788
Zobowiązania wobec klientów	15 696	0	13 994	0	1 702
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0	0	4	0	-4
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	0	0	0	0	0
Rezerwy	5 794	0	5 555	0	239
Pozostałe zobowiązania	8 762	0	15 352	0	-6 590
Zobowiązania podporządkowane	0	-1 797	58	0	-1 855
Razem zobowiązania	138 072	-1 797	405 543	0	-269 268
Razem aktywo/rezerwa	324 746	-145 480	494 027	-449 517	134 756
aktywo rozpoznane z rachunkiem zysków i strat (w danym roku oraz w latach ubiegłych)	315 849	0	486 572	0	-170 723
aktywo rozpoznane z kapitałem z aktualizacji	8 897	0	7 455	0	1 442
rezerwa rozpoznana z rachunkiem zysków i strat (w danym roku oraz w latach ubiegłych)	0	-135 242	0	-419 089	0
rezerwa rozpoznana z kapitałem z aktualizacji	0	-10 238	0	-30 428	0
Prezentowane jako	31.12.2009				
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	179 266				
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0				

26. Zysk netto na jedną akcję

	01.01.2009- 31.12.2009	Dane porównywalne 01.01.2008- 31.12.2008
Zysk netto	165 301	301 072
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	271 658 880	271 658 880
Zysk przypadający na akcję (w złotych)	0,61	1,11

Zysk na jedną akcję wyliczony został jako iloraz zysku przypadającego na akcjonariuszy Banku oraz średniej ważonej liczby akcji. Rozwodniony zysk na jedną akcję z uwagi na brak kategorii kapitałowych powodujących rozwodnienie nie jest wyliczany.

27. Kasa, operacje z Bankiem Centralnym**Struktura rodzajowa**

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Środki pieniężne w kasie	702 499	649 284
Rachunek bieżący w Banku Centralnym	472 952	178 672
Razem	1 175 451	827 956

28. Należności od banków brutto**Struktura rodzajowa**

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Rachunki bieżące	8 756	15 123
Lokaty w innych bankach	26 812	153 785
Kredyty i pożyczki udzielone bankom	133 907	148 462
Skupione wierzytelności	11 151	21 204
Pozostałe	9 387	2 285
Razem	190 013	340 859

Struktura terminowa

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
- do 1 miesiąca	31 188	157 002
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	7 146	22 354
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	20 326	11 962
- powyżej 6 miesięcy do 1 roku	53 828	28 960
- powyżej 1 roku do 3 lat	24 491	72 810
- powyżej 3 do 5 lat	25 041	14 612
- powyżej 5 do 10 lat	25 733	30 899
- dla których termin zapadalności upłynął	2 260	2 260
Razem	190 013	340 859

Klasyfikacja ze względu na utratę wartości

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Należności, dla których nie zidentyfikowano przesłanek utraty wartości	187 749	338 598
Należności, dla których zidentyfikowano przesłanki utraty wartości	2 264	2 261
Razem	190 013	340 859

29. Odpisy z tytułu utraty wartości należności od banków

	01.01.2009- 31.12.2009	Dane porównywalne 01.01.2008- 31.12.2008
Stan odpisów z tytułu utraty wartości należności od banków na początek okresu	2 261	2 260
a) zwiększenia	176	1
b) zmniejszenia	177	0
- rozwiązanie odpisów	177	0
c) wykorzystanie	0	0
Stan na koniec okresu	2 260	2 261

30. Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
- do 1 miesiąca	331 875	0
Razem	331 875	0

31. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w tym przeznaczone do obrotu (z wyłączeniem wyceny instrumentów pochodnych)

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	1 179 950	1 205 916
Papiery wartościowe Skarbu Państwa	730 322	1 204 969
- obligacje	77 625	90 968
- bony	652 697	1 114 001
Papiery wartościowe Banku Centralnego	449 628	0
- bony	449 628	0
Pozostałe papiery wartościowe	0	947
- obligacje	0	947
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	136 836	141 111
Papiery wartościowe Skarbu Państwa	61 716	61 692
- obligacje	61 716	61 692
Pozostałe papiery wartościowe	30 385	79 419
- obligacje	30 385	79 419
Kapitałowe papiery wartościowe	44 735	0
Razem	1 316 786	1 347 027

Wszystkie papiery wartościowe zakwalifikowane do portfela aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym przeznaczone do obrotu, są wyceniane do wartości godziwej na podstawie notowań rynkowych z wyjątkiem obligacji komercyjnych SINPLN wyemitowanych przez HONGKONG AND SHANGHAI BANKING CORPORATION, euroobligacji Skarbu Państwa, bonów pieniężnych NBP oraz inwestycji kapitałowych.

Wartość godziwą obligacji SINPLN ustala się poprzez zdyskontowanie przepływów pieniężnych wynikających z obligacji krzywą PLN-BOND z uwzględnieniem spreadu kredytowego, gdyż nie występują notowania na aktywnym rynku. Obligacje te mają kupon stały.

Euroobligacje Skarbu Państwa wyceniane są poprzez zdyskontowanie przepływów pieniężnych wynikających z obligacji krzywą EUR-BOND (dla papierów denominowanych w EUR) lub krzywą USD-BOND (dla papierów denominowanych w USD), z uwzględnieniem spreadu kredytowego.

Bony pieniężne NBP wyceniane są przy zastosowaniu krzywej PLN-SWAP, bez uwzględniania spreadu kredytowego.

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Notowane	1 286 401	1 267 608
- akcje	44 735	0
- obligacje	139 341	153 607
- bony	1 102 325	1 114 001
Nienotowane	30 385	79 419
- obligacje	30 385	79 419
Razem	1 316 786	1 347 027

Struktura terminowa

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
- do 1 miesiąca	449 628	2 654
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	41 003	495 876
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	48 989	183 058
- powyżej 6 miesięcy do 1 roku	657 337	505 891
- powyżej 1 roku do 3 lat	38 825	77 895
- powyżej 3 do 5 lat	27 010	60 603
- powyżej 5 do 10 lat	5 699	1 345
- powyżej 10 do 20 lat	3 560	19 705
- o nieokreślonej zapadalności	44 735	0
Razem	1 316 786	1 347 027

32. Wycena instrumentów pochodnych**Instrumenty pochodne (według rodzajów)**

	31.12.2009		Dane porównywalne 31.12.2008	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Transakcje stopy procentowej	476 102	427 120	1 448 205	1 101 281
Opcje kupione	798	0	3 898	0
Opcje sprzedane	0	358	0	3 482
IRS	433 840	378 678	1 026 323	634 920
FRA	41 464	48 084	417 984	462 879
Transakcje walutowe	95 308	112 952	854 594	788 261
FX swap	49 858	73 473	169 509	207 868
CIRS	7 151	7 337	35 814	12 357
Forward	19 454	7 574	98 640	16 812
Opcje kupione	18 669	0	536 407	0
Opcje sprzedane	0	24 347	0	536 812
Spot	176	221	14 224	14 412
Instrumenty wbudowane	0	996	0	679
Razem	571 410	541 068	2 302 799	1 890 221

Instrumenty pochodne (według terminów zapadalności)

	31.12.2009		Dane porównywalne 31.12.2008	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Transakcje stopy procentowej (wartość godziwa)	476 102	427 120	1 448 205	1 101 281
Transakcje stopy procentowej (wartość nominalna)	39 561 883	36 553 961	118 920 183	115 064 384
- do 1 miesiąca	3 091 525	1 725 000	2 888 900	2 878 000
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	5 729 609	2 317 102	4 421 040	7 168 240
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	10 543 963	11 086 162	31 443 699	30 019 045
- powyżej 6 miesięcy do 1 roku	13 342 755	11 870 379	48 428 758	43 902 779
- powyżej 1 roku do 3 lat	4 837 731	6 775 523	28 690 689	26 369 784
- powyżej 3 do 5 lat	1 507 996	2 115 178	2 533 249	3 796 688
- powyżej 5 do 10 lat	508 304	664 617	513 848	929 848
Transakcje walutowe (wartość godziwa)	95 308	112 952	854 594	788 261
Transakcje walutowe (wartość nominalna)	6 396 706	6 419 881	22 547 515	22 490 521
- do 1 miesiąca	3 483 299	3 494 182	11 133 216	11 178 139
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	796 630	819 519	4 838 230	4 863 129
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	741 302	738 319	2 998 148	2 927 729
- powyżej 6 miesięcy do 1 roku	797 715	782 272	2 550 375	2 537 576
- powyżej 1 roku do 3 lat	545 823	557 368	989 343	950 419
- powyżej 3 do 5 lat	31 937	28 221	15 017	11 698
- powyżej 5 do 10 lat	0	0	23 186	21 831
Razem wartość godziwa *	571 410	540 072	2 302 799	1 889 542
Razem wartość nominalna**	45 958 589	42 973 842	141 467 698	137 554 905

* bez instrumentów wbudowanych

** w nocy 4 w pozycji „Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży” ujęte są dodatkowo bieżące operacje wymiany walut oraz transakcje na papierach wartościowych

33. Należności od klientów brutto**Struktura rodzajowa**

	Dane porównywalne	
	31.12.2009	31.12.2008
Kredyty i pożyczki	27 117 576	27 769 510
Skupione wierzytelności	143 160	58 083
Zrealizowane gwarancje i poręczenia	6 904	8 646
Inne należności	44 827	16 916
Razem	27 312 467	27 853 155

Terminy zapadalności

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
- do 1 miesiąca	963 351	701 422
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	938 151	828 841
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	903 702	915 405
- powyżej 6 miesięcy do 1 roku	2 647 888	2 661 360
- powyżej 1 roku do 3 lat	3 528 170	3 550 513
- powyżej 3 do 5 lat	2 330 487	2 388 745
- powyżej 5 do 10 lat	3 869 018	4 219 960
- powyżej 10 do 20 lat	5 247 392	4 588 744
- powyżej 20 lat	3 396 550	4 022 498
- dla których termin zapadalności upłynął	3 487 758	3 975 667
Razem	27 312 467	27 853 155

Struktura należności w podziale na typy klientów

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Osoby fizyczne*	19 583 537	18 462 714
- kredyty w rachunku bieżącym	793 184	695 814
- skupione wierzytelności	7 440	6 275
- kredyty terminowe **	829 717	837 199
- kredyty gotówkowe, ratalne i karty	4 240 308	4 051 223
- kredyty mieszkaniowe	13 685 315	12 854 847
- zrealizowane gwarancje	1 519	1 583
- pozostałe należności	26 054	15 773
Klienci korporacyjni	7 510 567	9 041 581
- kredyty w rachunku bieżącym	1 468 747	1 881 957
- kredyty terminowe**	5 881 943	7 099 610
- skupione wierzytelności	135 720	51 808
- zrealizowane gwarancje	5 384	7 063
- pozostałe należności	18 773	1 143
Budżet	218 363	348 860
- kredyty w rachunku bieżącym	1 828	4 402
- kredyty terminowe**	216 535	344 458
- skupione wierzytelności	0	0
Razem	27 312 467	27 853 155

* Pozycja zawiera: należności od osób prywatnych, przedsiębiorców indywidualnych, rolników indywidualnych, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych

** Pozycja obejmuje głównie: w przypadku osób fizycznych - kredyty inwestycyjne i obrotowe dla przedsiębiorców indywidualnych oraz pożyczki hipoteczne, w przypadku klientów korporacyjnych i budżetu - kredyty inwestycyjne i obrotowe

Struktura należności w podziale na typy klientów oraz na należności z utratą i bez utraty wartości na dzień 31.12.2009 roku

	Należności brutto	Należności brutto z przesłanką utraty wartości	Odpisy aktualizujące bez IBNR	Należności brutto bez przesłanek utraty wartości wg dni opóźnień w spłacie					
				Razem	bez opóźnień	do 30 dni*	31 - 60 dni*	61 - 90 dni*	powyżej 90 dni*
Osoby fizyczne**	19 583 537	1 523 261	992 828	18 060 276	16 893 898	963 990	143 291	57 582	1 515
- kredyty w rachunku bieżącym	793 184	129 371	100 856	663 813	549 270	106 699	5 658	2 008	178
- skupione wierzytelności	7 440	1 908	1 908	5 532	5 511	21	0	0	0
- kredyty terminowe***	829 717	74 180	55 571	755 537	709 235	43 312	2 640	343	7
- kredyty gotówkowe, ratalne i karty	4 240 308	999 392	760 518	3 240 916	2 879 034	252 666	69 244	39 843	129
- kredyty mieszkaniowe	13 685 315	314 502	70 677	13 370 813	12 727 183	561 292	65 749	15 388	1 201
- zrealizowane gwarancje	1 519	1 519	914	0	0	0	0	0	0
- pozostałe należności	26 054	2 389	2 384	23 665	23 665	0	0	0	0
Klienci korporacyjni	7 510 567	950 637	408 116	6 559 930	6 418 941	138 364	2 235	365	25
- kredyty w rachunku bieżącym	1 468 747	125 550	92 621	1 343 197	1 267 800	74 246	786	365	0
- kredyty terminowe***	5 881 943	800 668	299 597	5 081 275	5 021 001	59 514	735	0	25
- skupione wierzytelności	135 720	10 568	3 412	125 152	119 834	4 604	714	0	0
- zrealizowane gwarancje	5 384	5 384	4 019	0	0	0	0	0	0
- pozostałe należności	18 773	8 467	8 467	10 306	10 306	0	0	0	0
Budżet	218 363	0	0	218 363	215 014	3 349	0	0	0
- kredyty w rachunku bieżącym	1 828	0	0	1 828	1 828	0	0	0	0
- kredyty terminowe***	216 535	0	0	216 535	213 186	3 349	0	0	0
- skupione wierzytelności	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem	27 312 467	2 473 898	1 400 944	24 838 569	23 527 853	1 105 703	145 526	57 947	1 540

*w przypadku opóźnienia w spłacie przynajmniej jednej raty całe zadłużenie prezentowane jest jako opóźnione.

** Pozycja zawiera: należności od osób prywatnych, przedsiębiorców indywidualnych, rolników indywidualnych, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych

*** Pozycja obejmuje głównie: w przypadku osób fizycznych - kredyty inwestycyjne i obrotowe dla przedsiębiorców indywidualnych oraz pożyczki hipoteczne, w przypadku klientów korporacyjnych i budżetu - kredyty inwestycyjne i obrotowe

Struktura należności w podziale na typy klientów oraz na należności z utratą i bez utraty wartości na dzień 31.12.2008 roku (dane porównywalne)

	Należności brutto	Należności brutto z przesłanką utraty wartości	Odpisy aktualizujące bez IBNR	Należności brutto bez przesłanek utraty wartości wg dni opóźnień w spłacie					
				Razem	bez opóźnień	do 30 dni*	31 - 60 dni*	61 - 90 dni*	powyżej 90 dni*
Osoby fizyczne**	18 462 714	683 942	412 888	17 778 772	16 223 405	1 333 958	200 375	20 577	457
- kredyty w rachunku bieżącym	695 814	83 322	67 384	612 492	510 005	96 355	4 012	1 966	154
- skupione wierzytelności	6 275	1 944	1 938	4 331	55	4 276	0	0	0
- kredyty terminowe***	837 199	91 678	74 285	745 521	690 058	52 942	1 986	527	8
- kredyty gotówkowe, ratalne i karty	4 051 223	338 074	226 158	3 713 148	3 272 861	300 316	133 276	6 630	65
- kredyty mieszkaniowe	12 854 847	167 340	42 090	12 687 508	11 734 654	880 069	61 101	11 454	230
- zrealizowane gwarancje	1 583	1 583	1 032	0	0	0	0	0	0
- pozostałe należności	15 773	1	1	15 772	15 772	0	0	0	0
Klienci korporacyjni	9 041 581	824 380	427 463	8 217 201	7 629 199	547 875	39 350	766	11
- kredyty w rachunku bieżącym	1 881 957	73 176	40 768	1 808 781	1 776 625	31 076	1 042	38	0
- kredyty terminowe***	7 099 610	737 771	378 226	6 361 840	5 843 825	510 699	6 577	728	11
- skupione wierzytelności	51 808	5 348	4 611	46 460	8 629	6 100	31 731	0	0
- zrealizowane gwarancje	7 063	7 063	3 381	0	0	0	0	0	0
- pozostałe należności	1 143	1 022	477	120	120	0	0	0	0
Budżet	348 860	0	0	348 860	336 236	12 624	0	0	0
- kredyty w rachunku bieżącym	4 402	0	0	4 402	4 402	0	0	0	0
- kredyty terminowe***	344 458	0	0	344 458	331 834	12 624	0	0	0
Razem	27 853 155	1 508 322	840 351	26 344 833	24 188 840	1 894 457	239 725	21 343	468

*w przypadku opóźnienia w spłacie przynajmniej jednej raty całe zadłużenie prezentowane jest jako opóźnione.

** Pozycja zawiera: należności od osób prywatnych, przedsiębiorców indywidualnych, rolników indywidualnych, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych

*** Pozycja obejmuje głównie: w przypadku osób fizycznych - kredyty inwestycyjne i obrotowe dla przedsiębiorców indywidualnych oraz pożyczki hipoteczne, w przypadku klientów korporacyjnych i budżetu - kredyty inwestycyjne i obrotowe

Kwota niezamortyzowanych prowizji kredytowych rozliczanych metodą efektywnej stopy procentowej, które zgodnie z koncepcją wyceny aktywów finansowych według zamortyzowanego kosztu pomniejszając należności brutto, wyniosła na dzień 31.12.2009 roku 50 279 tys. zł, a na dzień 31.12.2008 roku 44 261 tys. zł. Kwoty te zostały już ujęte w łącznej wartości należności brutto.

Wskaźniki jakości należności

w tys. zł	Dane porównywalne	
	31.12.2009	31.12.2008
Należności, dla których nie zidentyfikowano przesłanek utraty wartości razem z odsetkami	24 838 569	26 344 833
Należności, dla których zidentyfikowano przesłanki utraty wartości razem z odsetkami	2 473 898	1 508 322
Razem należności brutto od klientów	27 312 467	27 853 155
Odpisy z tytułu utraty wartości należności od klientów	1 540 231	927 457
w tym:		
odpisy z tytułu utraty wartości należności nieregularnych, dla których zidentyfikowano przesłanki utraty wartości	1 400 944	840 351
Razem należności netto od klientów	25 772 236	26 925 698
Udział należności, dla których zidentyfikowano przesłanki utraty wartości w należnościach brutto ogółem	9,1%	5,4%
Pokrycie należności, dla których zidentyfikowano przesłanki utraty wartości odpowiadającymi im odpisami na utratę wartości	56,6%	55,7%
Pokrycie należności brutto od klientów odpowiadającymi im odpisami na utratę wartości	5,6%	3,3%

Wzrost poziomu odpisów na należności kredytowe w 2009 roku wyniósł 66,1%. Wskaźnik jakości portfela należności brutto Banku uległ w tym okresie pogorszeniu o 3,7 p.p.

Bank przeprowadzając szacunki ryzyka kredytowego w zakresie indywidualnych ekspozycji kredytowych oraz portfeli należności, kieruje się nadrzędną zasadą ostrożnej wyceny. Na dzień 31.12.2009 roku wskaźnik pokrycia należności, dla których zidentyfikowano przesłanki utraty wartości, odpisami z tytułu utraty wartości wyniósł 56,6%.

Należności oceniane indywidualnie

	Dane porównywalne	
	31.12.2009	31.12.2008
Należności brutto	875 382	710 851
Utrata wartości	364 056	326 354
Należności netto	511 326	384 497

Wartość przyjętych zabezpieczeń kredytowych

W przypadku należności ocenianych indywidualnie łączna wartość godziwa przyjętych przez Bank zabezpieczeń, które zostały uwzględnione w szacunkach przyszłych przepływów pieniężnych, została zaprezentowana w poniższej tabelce.

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Wartość przyjętych zabezpieczeń dla należności kredytowych ocenianych indywidualnie	392 542	307 752

Poza standardowymi zabezpieczeniami kredytowymi zawartymi w umowach kredytowych, nieodbiegającymi od praktyki sektorowej (hipoteki, przewłaszczenia, zastawy rejestrowe, poręczenia, gwarancje oraz cesje należności) Bank nie stosuje innych zabezpieczeń kredytowych, np.: derywatów kredytowych.

Bank monitoruje ustanowione prawne zabezpieczenia transakcji kredytowych poprzez ocenę wartości przyjętych zabezpieczeń na podstawie dokumentów składanych przez kredytobiorcę oraz wewnętrznych baz danych zawierających historyczną informację na temat odzyskiwalności zabezpieczeń.

Wartość bilansowa należności restrukturyzowanych

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Wartość bilansowa	452 587	270 306

34. Odpisy z tytułu utraty wartości należności od klientów

	Odpisy 31.12.2008	Utworzone	Rozwiązane	Spisane	Inne zmiany	Odpisy 31.12.2009
Osoby fizyczne*	491 848	1 624 891	-972 732	-40 152	-15 539	1 088 316
- kredyty w rachunku bieżącym	70 293	132 828	-95 904	-2 102	-1 006	104 109
- skupione wierzytelności	1 944	81	-98	0	-13	1 914
- kredyty terminowe**	75 788	36 222	-26 724	-24 863	-3 561	56 862
- kredyty gotówkowe, ratalne i karty	289 912	1 248 749	-681 867	-10 484	-9 608	836 702
- kredyty mieszkaniowe	52 878	204 520	-167 915	-2 703	-1 349	85 431
- zrealizowane gwarancje	1 032	4	-58	0	-64	914
- pozostałe należności	1	2 487	-166	0	62	2 384
Klienci korporacyjni	435 365	714 870	-599 654	-74 792	-23 996	451 793
- kredyty w rachunku bieżącym	42 666	223 388	-159 845	-3 320	-1 446	101 443
- skupione wierzytelności	4 777	8 292	-7 708	-1 838	-21	3 502
- kredyty terminowe**	384 063	430 991	-381 697	-69 634	-29 470	334 253
- zrealizowane gwarancje	3 381	4 885	-4 090	0	-157	4 019
- pozostałe należności	478	47 314	-46 314	0	7 098	8 576
Budżet	244	305	-428	0	1	122
- kredyty w rachunku bieżącym	4	91	-94	0	0	1
- kredyty terminowe**	240	214	-334	0	1	121
- skupione wierzytelności	0	0	0	0	0	0
Razem	927 457	2 340 066	-1 572 814	-114 944	-39 534	1 540 231

* Pozycja zawiera: należności od osób prywatnych, przedsiębiorców indywidualnych, rolników indywidualnych, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych

** Pozycja obejmuje głównie: w przypadku osób fizycznych - kredyty inwestycyjne i obrotowe dla przedsiębiorców indywidualnych oraz pożyczki hipoteczne, w przypadku klientów korporacyjnych i budżetu - kredyty inwestycyjne i obrotowe

W 2009 roku miało miejsce znaczne pogorszenie jakości należności kredytów gotówkowych i ratalnych udzielonych za pośrednictwem spółki Żagiel. Istotny wzrost odpisów netto z tytułu utraty wartości w 2009 roku w tym obszarze został zanotowany w IV kwartale i wiązał się z poniższymi działaniami:

- w związku z zakończoną weryfikacją zdolności kredytowej klientów w Biurze Informacji Kredytowej („BIK”), na podstawie danych uzyskanych z BIK, Bank wydzielił portfel kredytów gotówkowych o podwyższonym ryzyku. Kredyty te, ze względu na ich charakterystykę zostały zakwalifikowane do kategorii kredytów z przesłankami utraty wartości. W konsekwencji odpisy aktualizujące dla ww. portfela zostały wyliczone w oparciu o metodologię stosowaną dla tego typu kredytów. W efekcie poziom odpisów z tytułu utraty wartości w IV kwartale 2009 roku dla tych kredytów wzrósł o 101,5 mln zł, z czego 97,2 mln zł dotyczyło segmentu Consumer Finance, a 4,3 mln zł segmentu detalicznego.
- weryfikacją poziomu rezerw dla pozostałych kredytów (tj. innych niż kredyty gotówkowe o podwyższonym ryzyku) w formie back-test'u polegającego na porównaniu szacowanych, zgodnie ze stosowaną w Banku metodologią, odzysków w danym okresie z rzeczywistymi odzyskami w tym okresie. W wyniku powyższego back-test'u ujęto dodatkowo 77,4 mln zł odpisów aktualizujących, z czego 50,6 mln zł dotyczyło należności segmentu Consumer Finance (głównie kredytów ratalnych), a 26,8 mln zł dotyczyło odpisów na należności segmentu detalicznego (głównie kredytów gotówkowych udzielonych przez sieć własną Banku).

Z uwzględnieniem wyżej opisanych czynników w 2009 roku Bank odnotował ujemne saldo odpisów netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i innych aktywów oraz rezerw w wysokości 784 291 tys. zł w porównaniu do ujemnego salda w 2008 roku w kwocie 133 084 tys. zł.

	Odpisy 31.12.2007	Utworzone	Rozwiązane	Spisane	Inne zmiany	Odpisy 31.12.2008
Osoby fizyczne*	381 093	937 271	-774 505	-59 550	7 539	491 848
- kredyty w rachunku bieżącym	70 803	79 022	-77 032	-2 500	0	70 293
- skupione wierzytelności	1 914	163	-127	-6	0	1 944
- kredyty terminowe**	126 429	119 652	-166 383	-8 002	4 092	75 788
- kredyty gotówkowe, ratalne i karty	112 990	568 840	-343 957	-47 961	0	289 912
- kredyty mieszkaniowe	67 258	168 108	-184 980	-955	3 447	52 878
- zrealizowane gwarancje	1 519	730	-1 217	0	0	1 032
- pozostałe należności	180	756	-809	-126	0	1
Klienci korporacyjni	457 866	346 508	-314 429	-59 976	5 396	435 365
- kredyty w rachunku bieżącym	28 148	100 971	-83 965	-2 488	0	42 666
- skupione wierzytelności	5 851	2 566	-2 576	-1 080	16	4 777
- kredyty terminowe**	415 842	240 696	-221 974	-55 881	5 380	384 063
- zrealizowane gwarancje	8 025	1 797	-5 914	-527	0	3 381
- pozostałe należności	0	478	0	0	0	478
Budżet	765	1 876	-2 440	-1	44	244
- kredyty w rachunku bieżącym	0	85	-81	0	0	4
- kredyty terminowe**	755	1 791	-2 350	0	44	240
- skupione wierzytelności	10	0	-9	-1	0	0
Razem	839 724	1 285 655	-1 091 374	-119 527	12 979	927 457

* Pozycja zawiera: należności od osób prywatnych, przedsiębiorców indywidualnych, rolników indywidualnych, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych

** Pozycja obejmuje głównie: w przypadku osób fizycznych - kredyty inwestycyjne i obrotowe dla przedsiębiorców indywidualnych oraz pożyczki hipoteczne, w przypadku klientów korporacyjnych i budżetu - kredyty inwestycyjne i obrotowe

IBNR

Wartość odpisów z tytułu utraty wartości z tytułu zaistniałych, ale niezareportowanych strat kredytowych (ang. incurred but not reported - IBNR) dla homogenicznych portfeli należności bilansowych i pozabilansowych na dzień 31.12.2009 roku wyniosła 142 855 tys. zł, w tym 3 568 tys. zł dotyczyło zobowiązań pozabilansowych, natomiast na dzień 31.12.2008 roku wyniosła 93 010 tys. zł, w tym 5 904 tys. zł dotyczyło zobowiązań pozabilansowych.

35. Inwestycyjne papiery wartościowe

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	6 032 241	4 359 740
Papiery wartościowe Skarbu Państwa	4 977 936	3 619 151
- obligacje	4 684 356	3 619 151
- bony	293 580	0
Papiery wartościowe Banku Centralnego	749 307	335 776
- obligacje	0	335 776
- bony	749 307	0
Pozostałe papiery wartościowe	303 767	402 969
- obligacje	303 767	402 969
Kapitałowe papiery wartościowe	1 231	1 844
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	2 753 338	1 872 884
Papiery wartościowe Skarbu Państwa	2 165 443	1 803 119
- obligacje	2 165 443	1 803 119
Pozostałe papiery wartościowe	587 895	69 765
- obligacje	587 895	69 765
Razem	8 785 579	6 232 624

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	6 032 241	4 359 740
Notowane	5 727 243	3 706 711
- obligacje	4 684 356	3 706 711
- bony	1 042 887	0
Nienotowane	304 998	653 029
- akcje i udziały	1 231	1 844
- obligacje	303 767	651 185
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	2 753 338	1 872 884
Notowane	2 165 443	1 872 844
- obligacje	2 165 443	1 872 844
Nienotowane	587 895	0
- obligacje	587 895	0
Razem	8 785 579	6 232 624

Wszystkie inwestycyjne papiery wartościowe zaklasyfikowane do portfela aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży są wyceniane do wartości godziwej na podstawie notowań rynkowych z wyjątkiem obligacji komercyjnych SINPLN wyemitowanych przez HONGKONG AND SHANGHAI BANKING CORPORATION, euroobligacji Skarbu Państwa, bonów pieniężnych NBP oraz nienotowanych inwestycji kapitałowych.

Wartość godziwą obligacji SINPLN ustala się poprzez zdyskontowanie przepływów pieniężnych wynikających z obligacji krzywą PLN-BOND z uwzględnieniem spreadu kredytowego, gdyż nie występują notowania na aktywnym rynku. Obligacje te mają kupon stały.

Euroobligacje Skarbu Państwa wyceniane są poprzez zdyskontowanie przepływów pieniężnych wynikających z obligacji krzywą EUR-BOND (dla papierów denominowanych w EUR) lub krzywą USD-BOND (dla papierów denominowanych w USD), z uwzględnieniem spreadu kredytowego.

Bony pieniężne NBP wyceniane są przy zastosowaniu krzywej PLN-SWAP, bez uwzględniania spreadu kredytowego.

Struktura zapadalności inwestycyjnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
- do 1 miesiąca	749 307	45 227
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	233 781	0
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	0	396 787
- powyżej 6 miesięcy do 1 roku	498 026	17 015
- powyżej 1 roku do 3 lat	1 637 809	1 302 025
- powyżej 3 do 5 lat	1 445 621	1 548 936
- powyżej 5 do 10 lat	1 466 466	1 017 604
- powyżej 10 do 20 lat	0	30 302
- o nieokreślonej zapadalności	1 231	1 844
Razem	6 032 241	4 359 740

Struktura zapadalności inwestycyjnych papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
- do 1 miesiąca	13 073	21 640
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	304 577	0
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	0	244 608
- powyżej 6 miesięcy do 1 roku	482 391	0
- powyżej 1 roku do 3 lat	442 947	1 236 948
- powyżej 3 do 5 lat	934 430	90 319
- powyżej 5 do 10 lat	575 920	279 369
Razem	2 753 338	1 872 884

36. Podział instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej w zależności od sposobu pomiaru wartości godziwej

Poniżej zaprezentowano podział aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej w zależności od sposobu pomiaru wartości godziwej zgodnie z MSSF 7.

Aktywa wyceniane w wartości godziwej	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem 31.12.2009
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu				
Dłużne papiery wartościowe	725 904	454 046		1 179 950
Instrumenty pochodne		513 206	2 463	515 669
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat				
Dłużne papiery wartościowe	61 716	30 385		92 101
Kapitałowe papiery wartościowe		44 735		44 735
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży*				
Dłużne papiery wartościowe	4 672 232	1 358 778		6 031 010
Instrumenty zabezpieczające				
Instrumenty pochodne		55 741		55 741
Razem	5 459 852	2 456 891	2 463	7 919 206

*z wyłączeniem kapitałowych papierów wartościowych wycenianych według ceny nabycia

Zobowiązania wyceniane w wartości godziwej	Poziom 2
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	537 902
Instrumenty pochodne	537 902
Instrumenty zabezpieczające	3 166
Instrumenty pochodne	3 166
Razem	541 068

Zmiana stanu aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej - poziom 3

Poziom 3 aktywów wycenianych do wartości godziwej stanowi wycena instrumentów pochodnych po uwzględnieniu indywidualnej utraty wartości z tytułu ryzyka kredytowego. Bank obejmuje utratą wartości 100% kwoty objętej ryzykiem w zakresie instrumentów pochodnych (należności minus zobowiązania). Wpływ potencjalnej zmiany stopnia objęcia w/w ryzyka odpowiadającymi mu odpisami na rachunek wyników oraz aktywa Banku zawiera się w przedziale od 0 do 6 597 tys. zł.

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Instrumenty pochodne
Bilans otwarcia - stan na 01.01.2009	8 410
Przeniesienia do poziomu 3	15 974
Suma zysków lub strat wykazanych w rachunku wyników, z tego::	-13 511
- utworzone odpisy	-13 757
- wycena	246
Przeniesienie z portfela aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej	-8 410
Bilans zamknięcia - stan na 31.12.2009	2 463
Suma zysków lub strat za okres wykazanych w rachunku zysków i strat dla aktywów posiadanych na koniec okresu sprawozdawczego	-2 860

37. Aktywa finansowe objęte rachunkowością zabezpieczeń

Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych dla transakcji asset swap. Transakcja polega na zabezpieczeniu przepływów wynikających z obligacji o stopie zmiennej, w efekcie której Bank otrzymuje stałe a płaci zmienne przepływy odsetkowe.

Celem zabezpieczenia przepływów pieniężnych dotyczących kredytów jest zamiana zmiennych przepływów odsetkowych generowanych przez portfel kredytów na przepływy oparte na stopie stałej w taki sposób, żeby nastąpiło dopasowanie struktury ryzyka stopy procentowej aktywów i pasywów opartych na stopie stałej. Zabezpieczenie polega na zawarciu transakcji swap, w których Bank per saldo płaci przepływy oparte o stopie zmiennej O/N dopasowanej do stopy procentowej portfela kredytów i otrzymuje przepływy odsetkowe wg stopy stałej o wymaganym terminie. Powyższa konstrukcja umożliwia zamianę stopy zmiennej na stopę stałą bez konieczności angażowania dodatkowych środków płynnych na zakup nowych aktywów (np. obligacji stałokuponowych) jednocześnie zapewniając stabilny wpływ na wynik poprzez ujęcie zmian wartości godziwej transakcji swap w kapitałach Banku.

Na dzień 31.12.2009 roku i 31.12.2008 roku Bank nie stosował rachunkowości zabezpieczeń do zabezpieczania wartości godziwej aktywów finansowych. W IV kwartale 2008 roku zabezpieczenie wartości godziwej obligacji z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży za pomocą transakcji IRS utraciło efektywność.

Zasady ujmowania w księgach oraz pomiaru efektywności zabezpieczenia transakcji objętych rachunkowością zabezpieczeń omówiono w nocie 9.5.6. niniejszego sprawozdania

Stan na 31.12.2009

Aktywa finansowe objęte rachunkowością zabezpieczeń przepływów pieniężnych

- obligacje

Aktywa zabezpieczane - obligacje z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży

Nominał obligacji	Data zapadalności	Oprocentowanie	Płatność kuponu odsetkowego
50 000	24.09.2011	zmienne 4,34% (31.12.2009)	co pół roku
50 000	25.01.2018	zmienne 4,40% (31.12.2009)	co pół roku
80 000	25.01.2018	zmienne 4,40% (31.12.2009)	co pół roku

Transakcje IRS zabezpieczające przepływy pieniężne

Nominał	Data zapadalności	Oprocentowanie		Płatność kuponu odsetkowego		Wycena bilansowa z odsetkami	Wycena ujęta w rachunku wyników (odsetki prezentowane w wyniku z tytułu odsetek)
		Kupon otrzymany	Kupon płacony	Kupon otrzymany	Kupon płacony		
50 000	25.07.2010	stały 5,5075%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	552	0
80 000	29.08.2011	stały 5,66%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	1 350	0
50 000	23.05.2011	stały 4,76%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	1 270	0
Razem						3 172	0

- portfel kredytów

Aktywa zabezpieczane – portfel kredytów hipotecznych o wartości 1 785 000 tys. zł.

Transakcje IRS zabezpieczające przepływy pieniężne

Nominał	Data zapadalności	Oprocentowanie		Płatność kuponu odsetkowego		Wycena bilansowa z odsetkami	Wycena ujęta w rachunku zysków i strat (odsetki ujmowane w wyniku z tytułu odsetek)
		Kupon otrzymany	Kupon płacony	Kupon otrzymany	Kupon płacony		
100 000	09.07.2012	stały 5,6975%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	2 781	0
100 000	13.08.2012	stały 5,615%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	2 319	0
50 000	13.08.2012	stały 5,615%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	1 160	0
120 000	10.09.2011	stały 5,65%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	3 265	0
20 000	10.09.2011	stały 5,65%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	544	0
150 000	09.11.2012	stały 5,75%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	1 717	0
30 000	17.12.2014	stały 5,90%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	191	-36
75 000	10.01.2013	stały 5,94%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	4 652	-132
100 000	07.02.2011	stały 5,73%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	5 782	-79
85 000	08.02.2013	stały 5,63%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	4 140	0
85 000	20.02.2015	stały 5,85%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	4 187	0
100 000	04.03.2013	stały 6,01%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	6 145	-10
70 000	05.03.2015	stały 5,9%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	3 610	0
50 000	15.04.2013	stały 5,92%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	2 285	-69
50 000	17.04.2013	stały 5,85%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	2 161	-91
50 000	17.04.2012	stały 5,92%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	2 452	-96
30 000	08.05.2012	stały 5,94%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	1 448	-19
75 000	16.05.2013	stały 6,01%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	3 499	-121
60 000	02.10.2013	stały 5,5375%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	28	164
60 000	22.12.2013	stały 4,30%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	-2 863	328
75 000	07.10.2012	stały 5,13%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	-252	240
75 000	14.10.2011	stały 4,9%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	127	0
50 000	04.11.2012	stały 5,305%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	-22	113
50 000	04.11.2012	stały 5,3%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	-29	119
75 000	06.11.2011	stały 4,95%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	76	0
Razem						49 403	311

Stan na 31.12.2008 (dane porównywalne)**Aktywa finansowe objęte rachunkowością zabezpieczeń przepływów pieniężnych**

- obligacje

Aktywa zabezpieczane - obligacje z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży

Nominał obligacji	Data zapadalności	Oprocentowanie	Płatność kuponu odsetkowego
100 000	24.09.2011	zmienne 6,72% (31.12.2008)	co pół roku
36 000	24.09.2011	zmienne 6,72% (31.12.2008)	co pół roku
70 000	25.01.2018	zmienne 6,72% (31.12.2008)	co pół roku
50 000	25.01.2018	zmienne 6,72% (31.12.2008)	co pół roku
80 000	25.01.2018	zmienne 6,72% (31.12.2008)	co pół roku

Transakcje IRS zabezpieczające przepływy pieniężne

Nominał	Data zapadalności	Oprocentowanie		Płatność kuponu odsetkowego		Wycena bilansowa z odsetkami	Wycena ujęta w rachunku wyników (odsetki prezentowane w wyniku z tytułu odsetek)
		Kupon otrzymany	Kupon płacony	Kupon otrzymany	Kupon płacony		
100 000	24.09.2009	stały 5,32%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	-247	0
36 000	23.03.2009	stały 4,38%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	373	4
70 000	23.01.2009	stały 5,3%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	1 336	66
50 000	25.07.2010	stały 5,5075%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	692	0
80 000	29.08.2011	stały 5,66%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	2 476	0
Razem						4 630	70

- portfel kredytów

Aktywa zabezpieczane – portfel kredytów overdraft o wartości 1 100 000 tys. zł bazujący na stawce WIBOR O/N.

Transakcje IRS zabezpieczające przepływy pieniężne

Nominał	Data zapadalności	Oprocentowanie		Płatność kuponu odsetkowego		Wycena bilansowa z odsetkami	Wycena ujęta w rachunku zysków i strat (odsetki ujmowane w wyniku z tytułu odsetek)
		Kupon otrzymany	Kupon płacony	Kupon otrzymany	Kupon płacony		
70 000	13.06.2012	stały 5,4475%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	4 299	0
70 000	16.06.2009	stały 4,50%	WIB O/N	co pół roku	co pół roku	-247	
30 000	13.06.2012	stały 5,4475%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	1 842	0
30 000	16.06.2009	stały 5,50%	WIB O/N	co pół roku	co pół roku	-106	
50 000	01.03.2013	stały 5,11%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	2 767	-16
50 000	03.03.2009	stały 6,18%	WIB O/N	co pół roku	co pół roku	101	
25 000	03.03.2014	stały 5,12%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	1 569	-7
25 000	03.03.2009	stały 6,18%	WIB O/N	co pół roku	co pół roku	51	
25 000	02.03.2015	stały 5,14%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	1 732	-21
25 000	03.03.2009	stały 6,18%	WIB O/N	co pół roku	co pół roku	51	
100 000	01.08.2013	stały 5,075%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	4 681	0
100 000	04.02.2009	stały 6,15%	WIB O/N	co kwartał	co 3 m-ce	132	
25 000	22.06.2015	stały 5,09%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	1 788	0
25 000	19.03.2009	stały 4,65%	WIB O/N	co kwartał	co 3 m-ce	-56	
50 000	18.12.2009	stały 4,78%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	35	0
50 000	19.03.2009	stały 4,65%	WIB O/N	co kwartał	co 3 m-ce	-112	
100 000	05.01.2009	stały 4,6875%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	3 039	13
100 000	06.01.2009	stały 6,20%	WIB O/N	co kwartał	co 3 m-ce	125	
50 000	02.03.2012	stały 5,09%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	2 267	-58
50 000	03.03.2009	stały 6,18%	WIB O/N	co pół roku	co pół roku	101	
100 000	21.03.2011	stały 4,9275%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	4 869	0
100 000	19.03.2009	stały 4,65%	WIB O/N	co kwartał	co 3 m-ce	-224	
100 000	30.03.2009	stały 4,80%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	3 177	
100 000	02.01.2009	stały 6,15%	WIB O/N	co kwartał	co 3 m-ce	118	332
100 000	01.04.2009	stały 4,45%	WIB O/N	co kwartał	co 3 m-ce	-262	
50 000	30.03.2011	stały 5,00%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	1 716	0
50 000	31.03.2009	stały 6,13%	WIB O/N	co pół roku	co pół roku	101	
50 000	30.03.2012	stały 5,03%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	2 201	0
50 000	31.03.2009	stały 6,13%	WIB O/N	co pół roku	co pół roku	101	
50 000	30.03.2010	stały 4,94%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	1 314	0
50 000	31.03.2009	stały 6,13%	WIB O/N	co pół roku	co pół roku	101	
50 000	04.04.2012	stały 5,03%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	2 203	0
50 000	06.04.2009	stały 6,18%	WIB O/N	co pół roku	co pół roku	122	
25 000	15.09.2014	stały 5,085%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	1 377	0
25 000	19.03.2009	stały 4,65%	WIB O/N	co kwartał	co 3 m-ce	-56	
50 000	09.07.2013	stały 5,675%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	2 782	0
50 000	09.01.2009	stały 6,60%	WIB O/N	co pół roku	co pół roku	153	
50 000	09.07.2014	stały 5,67%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	3 308	0
50 000	10.01.2009	stały 6,60%	WIB O/N	co pół roku	co pół roku	153	
50 000	14.12.2009	stały 4,78%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	28	66
50 000	19.03.2009	stały 4,65%	WIB O/N	co kwartał	co 3 m-ce	-112	
26 000	03.10.2013	stały 4,595%	WIB 6M	co pół roku	raz w roku	-286	0
Razem						46 943	309

Aktywa zabezpieczane – portfel kredytów hipotecznych o wartości 1 460 000 tys. zł.

Transakcje IRS zabezpieczające przepływy pieniężne

Nominał	Data zapadalności	Oprocentowanie		Płatność kuponu odsetkowego		Wycena bilansowa z odsetkami	Wycena ujęta w rachunku zysków i strat (odsetki ujmowane w wyniku z tytułu odsetek)
		Kupon otrzymany	Kupon płacony	Kupon otrzymany	Kupon płacony		
100 000	09.07.2012	stały 5,6975%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	6 061	0
100 000	13.08.2012	stały 5,615%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	5 881	0
50 000	13.08.2012	stały 5,615%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	2 941	0
120 000	10.09.2011	stały 5,65%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	5 712	0
20 000	10.09.2011	stały 5,65%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	952	0
150 000	09.11.2012	stały 5,75%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	7 982	0
30 000	17.12.2014	stały 5,90%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	2 594	-12
75 000	10.01.2013	stały 5,94%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	8 089	-16
100 000	07.02.2011	stały 5,73%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	6 904	0
85 000	08.02.2013	stały 5,63%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	8 045	0
85 000	20.02.2015	stały 5,85%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	10 963	0
100 000	04.03.2013	stały 6,01%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	11 332	0
70 000	05.03.2015	stały 5,9%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	9 301	0
50 000	15.04.2013	stały 5,92%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	4 770	0
50 000	17.04.2013	stały 5,85%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	4 612	-13
50 000	17.04.2012	stały 5,92%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	3 977	-2
30 000	08.05.2012	stały 5,94%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	2 447	0
75 000	16.05.2013	stały 6,01%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	7 566	0
60 000	02.10.2013	stały 5,5375%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	3 305	0
60 000	22.12.2013	stały 4,30%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	239	0
Razem						113 673	-43

W przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych kwota ujęta w kapitale własnym w 2009 roku wyniosła 11 285 tys. zł, natomiast kwota usunięta z kapitału własnego i ujęta w rachunku wyników (część nieefektywna) 311 tys. zł. Na koniec 2008 roku kwota ujęta w kapitale własnym wyniosła 108 229 tys. zł, natomiast kwota usunięta z kapitału własnego i ujęta w rachunku wyników (część nieefektywna) 336 tys. zł.

Podsumowanie wycen instrumentów pochodnych zabezpieczających

	Dane porównywalne	
	31.12.2009	31.12.2008
Razem wyceny dodatnie (z odsetkami)	55 741	166 954
Razem wyceny ujemne (z odsetkami)	-3 166	-1 708

38. Inwestycje w jednostkach zależnych i współkontrolowanych

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
W podmiotach sektora finansowego	2 579	2 654
W podmiotach sektora niefinansowego	63 416	63 421
Razem	65 995	66 075

39. Rzeczowe aktywa trwałe

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Środki trwałe, w tym:	330 729	344 560
- grunty	22 705	23 045
- budynki i lokale	152 068	163 083
- urządzenia techniczne i maszyny	88 834	85 885
- środki transportu	41	155
- inne środki trwałe	67 081	72 392
Środki trwałe w budowie	29 509	53 641
Razem	360 238	398 201

Zmiana stanu środków trwałych**Za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31.12.2009 roku**

	Grunty	Budynki i lokale	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Środki trwałe razem
a) wartość brutto środków trwałych na 01.01.2009	26 273	228 226	420 442	1 376	167 552	53 641	897 510
b) zwiększenia	185	1 966	53 078	35	17 582	51 121	123 967
- zakupy	0	0	7 666	0	903	45 103	53 672
- inne zwiększenia*	185	1 966	45 412	35	16 679	6 018	70 295
c) zmniejszenia	3 563	11 481	46 246	783	3 079	75 253	140 405
- sprzedaż	0	36	655	783	0	0	1 474
- likwidacja	0	77	44 520	0	3 079	0	47 676
- inne zmniejszenia	3 563	11 368	1 071	0	0	75 253	91 255
d) wartość brutto środków trwałych na 31.12.2009	22 895	218 711	427 274	628	182 055	29 509	881 072
e) skumulowana amortyzacja środków trwałych na 01.01.2009	193	47 788	333 696	1 066	94 369	0	477 112
f) wartość netto środków trwałych na 01.01.2009	23 045	163 082	85 887	155	72 392	53 641	398 202
g) zmiany umorzenia	-3	3 146	4 072	-634	19 920	0	26 501
- amortyzacja	0	5 320	49 856	68	22 505	0	77 749
- sprzedaż	0	-3	-655	-702	0	0	-1 360
- likwidacja	0	-10	-44 093	0	-2 585	0	-46 688
- inne zmiany	-3	-2 161	-1 036	0	0	0	-3 200
h) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na 31.12.2009	190	50 934	337 768	432	114 289	0	503 613
i) odpisy z tytułu utraty wartości na 01.01.2009	3 035	17 356	859	155	791	0	22 196
- zwiększenia	0	1 121	246	0	0	0	1 367
- zmniejszenia	3 035	2 768	433	0	106	0	6 342
j) odpisy z tytułu utraty wartości na 31.12.2009	0	15 709	672	155	685	0	17 221
Wartość netto środków trwałych na 31.12.2009	22 705	152 068	88 834	41	67 081	29 509	360 238

*Inne zwiększenia dotyczą głównie przejęcia do użytkowania środków trwałych uprzednio prezentowanych w pozycji środki trwałe w budowie

Za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31.12.2008 roku (dane porównywalne)

	Grunty	Budynki i lokale	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Środki trwałe razem
a) wartość brutto środków trwałych na 01.01.2008	10 116	199 397	429 542	1 578	160 550	62 871	864 054
b) zwiększenia	16 203	31 474	65 981	0	26 292	595	140 545
- zakupy	16 203	31 474	65 594	0	26 292	595	140 158
- inne zwiększenia	0	0	387	0	0	0	387
c) zmniejszenia	46	2 644	75 082	202	19 290	9 825	107 089
- sprzedaż	0	2 644	1 107	15	0	0	3 766
- likwidacja	0	0	68 839	184	19 280	0	88 303
- inne zmniejszenia	46	0	5 136	3	10	9 825	15 020
d) wartość brutto środków trwałych na 31.12.2008	26 273	228 227	420 441	1 376	167 552	53 641	897 510
e) skumulowana amortyzacja środków trwałych na 01.01.2008	195	42 067	370 421	1 086	84 450	0	498 219
f) wartość netto środków trwałych na 01.01.2008	6 886	139 974	58 132	271	75 304	62 871	343 438
g) zmiany umorzenia	-2	5 721	-36 724	-19	9 919	0	-21 105
- amortyzacja	0	6 345	37 769	116	19 061	0	63 291
- sprzedaż	-2	-624	-1 172	-4	0	0	-1 802
- likwidacja	0	0	-68 534	-18	-9 142	0	-77 694
- inne zmiany	0	0	-4 787	-113	0	0	-4 900
h) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na 31.12.2008	193	47 788	333 697	1 067	94 369	0	477 114
i) odpisy z tytułu utraty wartości na 01.01.2008	3 035	17 356	989	221	796	0	22 397
- zwiększenia	0	0	0	0	0	0	0
- zmniejszenia	0	0	130	67	5	0	202
j) odpisy z tytułu utraty wartości na 31.12.2008	3 035	17 356	859	154	791	0	22 195
Wartość netto środków trwałych na 31.12.2008	23 045	163 083	85 885	155	72 392	53 641	398 201

40. Wartości niematerialne

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości, w tym:	43 429	39 440
- oprogramowanie komputerowe	43 429	39 440
Inne wartości niematerialne	10 124	18 414
Razem	53 553	57 854

Zmiana stanu wartości niematerialnych**Za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31.12.2009 roku**

	Nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	w tym: oprogramo- wanie komputerowe	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne razem
a) wartość brutto wartości niematerialnych na 01.01.2009	279 579	279 579	31 972	311 551
b) zwiększenia	25 745	25 745	18 674	44 419
- zakupy	5 219	5 219	18 674	23 893
- inne zwiększenia*	20 526	20 526	0	20 526
c) zmniejszenia	5 076	5 076	26 551	31 627
- sprzedaż	1 019	1 019	0	1 019
- likwidacja	4 057	4 057	45	4 102
- inne zmniejszenia	0	0	26 506	26 506
d) wartość brutto wartości niematerialnych na 31.12.2009	300 248	300 248	24 095	324 343
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na 01.01.2009	236 270	236 270	6 336	242 606
f) wartość netto wartości niematerialnych na 01.01.2009	39 441	39 441	18 414	57 855
g) amortyzacja za okres	16 174	16 174	12	16 186
- amortyzacja	20 697	20 697	57	20 754
- sprzedaż	-697	-697	0	-697
- likwidacja	-3 826	-3 826	-45	-3 871
- inne zmiany	0	0	0	0
h) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na 31.12.2009	252 444	252 444	6 348	258 792
i) odpisy z tytułu utraty wartości na 01.01.2009	3 868	3 868	7 222	11 090
- zwiększenia	507	507	1 448	1 955
- zmniejszenia	0	0	1 047	1 047
j) odpisy z tytułu utraty wartości na 31.12.2009	4 375	4 375	7 623	11 998
Wartość netto wartości niematerialnych na 31.12.2009	43 429	43 429	10 124	53 553

*Inne zwiększenia dotyczą głównie przejęcia do użytkowania środków trwałych uprzednio prezentowanych w pozycji środki trwałe w budowie

Za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31.12.2008 roku (dane porównywalne)

	Nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	w tym: oprogramo- wanie komputerowe	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne razem
a) wartość brutto wartości niematerialnych na 01.01.2008	269 604	269 604	35 083	304 687
b) zwiększenia	20 412	20 412	1 093	21 505
- zakupy	20 412	20 412	1 093	21 505
c) zmniejszenia	10 439	10 439	4 204	14 643
- likwidacja	10 062	10 062	0	10 062
- inne zmniejszenia	377	377	4 204	4 581
d) wartość brutto wartości niematerialnych na 31.12.2008	279 577	279 577	31 972	311 549
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na 01.01.2008	224 175	224 175	6 278	230 453
f) wartość netto wartości niematerialnych na 01.01.2008	40 903	40 903	24 522	65 425
g) amortyzacja za okres	12 095	12 095	58	12 153
- amortyzacja	21 649	21 649	58	21 707
- likwidacja	-9 403	-9 403	0	-9 403
- inne zmiany	-151	-151	0	-151
h) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na 31.12.2008	236 270	236 270	6 336	242 606
i) odpisy z tytułu utraty wartości na 01.01.2008	4 526	4 526	4 283	8 809
- zwiększenia	0	0	2 939	2 939
- zmniejszenia	659	659	0	659
j) odpisy z tytułu utraty wartości na 31.12.2008	3 867	3 867	7 222	11 089
Wartość netto wartości niematerialnych na 31.12.2008	39 440	39 440	18 414	57 854

41. Inne aktywa

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Zapasy	0	89
Dłużnicy różni*, w tym:	85 196	63 295
- dłużnicy różni brutto	86 938	70 309
- odpisy na utratę wartości	-1 742	-7 014
Rozliczenia międzyokresowe	17 303	16 366
Pozostałe aktywa, w tym:	9	31
- aktywa przejęte za długi brutto	9	49
- odpisy na aktywa przejęte za długi	0	-18
Razem	102 508	79 781

* Pozycja obejmuje należności z tytułu sprzedaży majątku finansowego i trwałego, kaucji zwrotnych wpłaconych przez Bank zgodnie z warunkami umów leasingu operacyjnego nieruchomości użytkowanych przez Bank, rozliczenia z tytułu kart płatniczych, należności z tytułu rozliczeń publiczno-prawnych.

42. Nieruchomości inwestycyjne

W 2009 roku Bank dokonał przeklasyfikowania części środków trwałych do kategorii nieruchomości inwestycyjne o wartości netto na dzień 31.12.2009 roku 9 893 tys. zł.

W 2009 roku przychody z czynszów dotyczące nieruchomości inwestycyjnych wyniosły 22 tys. zł. Poniesione w tym okresie bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnej wyniosły 42 tys. zł.

Budynki sklasyfikowane jako nieruchomości inwestycyjne amortyzowane są liniowo przez 40 lat (roczna stawka amortyzacji wynosi 2,5%).

Poniższa tabela prezentuje zmiany stanu nieruchomości inwestycyjnych w 2009 roku:

Nieruchomości inwestycyjne

Wartość brutto na 01.01.2009	0
Zwiększenia	15 066
Zmniejszenia	0
Wartość brutto na 31.12.2009	15 066
Umorzenie na 01.01.2009	0
Amortyzacja	18
Inne zwiększenia	2 164
Zmniejszenia	0
Umorzenie na 31.12.2009	2 182
Odpisy z tytułu utraty wartości na 01.01.2009	0
Zwiększenia	5 871
Zmniejszenia	2 880
Odpisy z tytułu utraty wartości na 31.12.2009	2 991
Wartość bilansowa na 31.12.2009	9 893

43. Zobowiązania wobec Banku Centralnego**Struktura rodzajowa**

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Kredyt lombardowy	0	0
Operacje otwartego rynku	1 321 796	1 112 131
Zobowiązania	6	1 144
Razem	1 321 802	1 113 275

Struktura terminowa

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
- do 1 miesiąca	1 276 456	194 067
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	45 346	918 083
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	0	0
- powyżej 6 miesięcy do 1 roku	0	1 125
Razem	1 321 802	1 113 275

44. Zobowiązania wobec banków**Struktura rodzajowa**

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Rachunki bieżące	2 560 645	1 271 449
Depozyty terminowe	1 699 362	4 087 081
Kredyty i pożyczki otrzymane	6 568 610	6 553 261
Inne zobowiązania	3 073	3 222
Razem	10 831 690	11 915 013

Zobowiązania wobec banków (wg terminów wymagalności na dzień bilansowy)

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
- do 1 miesiąca	4 236 842	2 499 844
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	26 238	1 844 149
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	796 099	0
- powyżej 6 miesięcy do 1 roku	1 031 672	1 017 759
- powyżej 1 roku do 3 lat	4 740 839	4 504 895
- powyżej 3 lat	0	2 048 366
Razem	10 831 690	11 915 013

45. Zobowiązania wobec klientów**Struktura rodzajowa**

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Rachunki bieżące*	13 923 261	11 229 309
Depozyty terminowe	8 505 292	9 113 698
Kredyty i pożyczki otrzymane	144	149
Inne zobowiązania	92 989	212 153
Razem	22 521 686	20 555 309

* w tym Konto Oszczędnościowe: na dzień 31.12.2009 roku – 7 626 000 tys. zł, a na dzień 31.12.2008 roku – 4 245 387 tys. zł.

Struktura terminowa

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
- do 1 miesiąca	16 723 131	14 514 908
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	2 412 629	3 419 764
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	2 251 609	1 476 417
- powyżej 6 miesięcy do 1 roku	418 747	716 340
- powyżej 1 roku do 3 lat	608 810	194 506
- powyżej 3 do 5 lat	101 677	215 187
- powyżej 5 do 10 lat	4 216	17 327
- powyżej 10 do 20 lat	867	860
Razem	22 521 686	20 555 309

Struktura zobowiązań w podziale na typy klientów

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Osoby fizyczne*	14 208 106	10 375 169
- w rachunku bieżącym	10 109 148	6 797 580
- depozyty terminowe	4 022 658	3 403 116
- pozostałe	76 300	174 473
Klienci korporacyjni	6 514 362	7 756 748
- w rachunku bieżącym	2 546 302	2 394 394
- depozyty terminowe	3 951 227	5 324 525
- kredyty i pożyczki	144	149
- pozostałe	16 689	37 680
Budżet	1 799 218	2 423 392
- w rachunku bieżącym	1 267 811	2 037 335
- depozyty terminowe	531 407	386 057
Razem	22 521 686	20 555 309

*Pozycja zawiera: zobowiązania wobec osób prywatnych, przedsiębiorców indywidualnych, rolników indywidualnych, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych

46. Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
- do 1 miesiąca	0	8 991
Razem	0	8 991

Cena odkupu papierów wartościowych jest ustalona lub równa cenie sprzedaży powiększonej o koszt finansowania. W przypadku niewywiązania się banku ze zobowiązania papiery wartościowe będące przedmiotem transakcji pozostają w posiadaniu klienta banku.

47. Rezerwy

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Rezerwa na świadczenie pracownicze	1 408	1 691
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	11 429	16 069
Rezerwa restrukturyzacyjna	2 279	419
Rezerwa na sprawy sporne	14 370	12 200
Inne	1 923	0
Razem	31 409	30 379

Opis spraw spornych o najwyższej wartości przedmiotu sporu znajduje się w nocie 70 poniżej.

Na pozycję „rezerwy na świadczenia pracownicze” składają się rezerwy na świadczenia emerytalne.

Zmiana stanu rezerw

	Dane porównywalne	
	01.01.2009- 31.12.2009	01.01.2008- 31.12.2008
Stan na początek okresu	30 379	105 724
- rezerwa na świadczenie pracownicze	1 691	702
- rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	16 069	15 009
- rezerwa restrukturyzacyjna	419	5 256
- rezerwa na sprawy sporne	12 200	84 757
- inne	0	0
a) utworzenie	336 957	85 760
- rezerwa na świadczenie pracownicze	185	1 226
- rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	318 037	72 731
- rezerwa restrukturyzacyjna	8 700	0
- rezerwa na sprawy sporne	10 035	11 803
b) wykorzystanie	-18 000	-11 431
- rezerwa na świadczenie pracownicze	-468	-237
- rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	-9 463	0
- rezerwa restrukturyzacyjna	-6 420	-3 200
- rezerwa na sprawy sporne	-1 649	-7 994
c) rozwiązanie	-319 792	-149 942
- rezerwa na świadczenie pracownicze	0	0
- rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	-313 156	-71 939
- rezerwa restrukturyzacyjna	-420	-1 637
- rezerwa na sprawy sporne*	-6 216	-76 366
d) inne zmiany wartości	1 865	268
- rezerwa na świadczenie pracownicze	0	0
- rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	-58	268
- rezerwa restrukturyzacyjna	0	0
- rezerwa na sprawy sporne	0	0
- inne	1 923	0
Stan rezerw na koniec okresu (wg tytułów)	31 409	30 379
- rezerwa na świadczenie pracownicze	1 408	1 691
- rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	11 429	16 069
- rezerwa restrukturyzacyjna	2 279	419
- rezerwa na sprawy sporne	14 370	12 200
- inne	1 923	0

Stan na koniec okresu**31 409****30 379**

*W 2008 roku głównie rozwiązanie rezerw na sprawy sporne w związku z korzystnymi dla Banku wyrokami sądowymi i rokowaniami co do zakończenia toczących się postępowań. Opis spraw spornych zamieszczono w notce 70.

48. Pozostałe zobowiązania

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Rozrachunki publiczno-prawne	18 944	18 171
Wierzyciele różni	45 650	52 709
Koszty i przychody rozliczane w czasie, w tym:	80 885	105 403
- przychody pobierane z góry	21 556	18 533
- koszty do zapłacenia	41 553	33 826
- rezerwa na premie	8 636	42 141
- rezerwa na niewykorzystane urlopy	9 140	10 903
Zobowiązania z tytułu leasingu	14 247	21 009
Rozrachunki międzybankowe	15 214	22 863
Razem	174 940	220 155

49. Zobowiązania podporządkowane

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Stan zobowiązań podporządkowanych	805 816	279 643
Razem	805 816	279 643

Stan na 31.12.2009

Nazwa podmiotu	Wartość pożyczki		Warunki oprocentowania	Termin wymagalności	Stan zobowiązań podporządko- wanych
	wg walut	w tys.			
KBC Bank NV O/Dublin	CHF	100 000	3M LIBOR +1,6 p.p.	15.06.2018	275 818
KBC Bank NV O/Dublin	CHF	165 000	3M LIBOR +1,6 p.p.	28.06.2019	455 060
KBC Bank NV O/Dublin	PLN	75 000	WIBOR + 3,0 p.p.	30.01.2019	74 938
Razem					805 816

Stan na 31.12.2008 (dane porównywalne)

Nazwa podmiotu	Wartość pożyczki		Warunki oprocentowania	Termin wymagalności	Stan zobowiązań podporządko- wanych
	wg walut	w tys.			
KBC Bank NV O/Dublin	CHF	100 000	3M LIBOR +1,6 p.p.	15.06.2018	279 643
Razem					279 643

50. Kapitały

Kapitał zakładowy

Według stanu na dzień 31.12.2009 roku kapitał zakładowy Banku wynosił 1 358 294 400 zł i dzielił się na 271 658 880 akcji o wartości nominalnej 5,00 złotych każda akcja. Akcje Banku są akcjami imiennymi i akcjami na okaziciela, nie są akcjami uprzywilejowanymi. Każdej akcji przysługuje prawo 1 głosu podczas Walnego Zgromadzenia Banku. Akcje Banku dopuszczone są do obrotu giełdowego na rynku podstawowym GPW. W trakcie roku 2009 kapitał zakładowy nie ulegał zmianie.

Przedstawiona poniżej charakterystyka akcji imiennych i akcji na okaziciela została sporządzona na dzień 31.12.2009 roku.

Akcje imienne

Akcjonariusze Banku posiadają 66 443 akcje imienne, co stanowi 0,02% kapitału zakładowego. Zestawienie akcji imiennych na dzień 31.12.2009 roku zostało przedstawione poniżej.

Seria	Liczba akcji
A	2 942
C	1 425
F	5 792
P	29 621
S1	26 663
Razem	66 443

Akcje serii A, C i F zostały dopuszczone do obrotu giełdowego pod warunkiem zamiany ich na akcje na okaziciela, natomiast akcje serii P i S1 mogą być dopuszczone do obrotu giełdowego po otrzymaniu odpowiednich zezwoleń.

Akcje na okaziciela

Akcjonariusze Banku posiadają 271 592 437 akcji na okaziciela, co stanowi 99,98% kapitału zakładowego. Akcjami na okaziciela pierwotnie było 264 204 350 akcji. Dodatkowo w wyniku zamiany akcji imiennych, akcjami na okaziciela jest 7 388 087 akcji. Zestawienie akcji na okaziciela na dzień 31.12.2009 roku zostało przedstawione poniżej.

Akcje na okaziciela (pierwotne)		Powstałe w wyniku zamiany akcji imiennych na akcje na okaziciela	
Seria	Liczba akcji	Seria	Liczba akcji
B	2 500 000	A	2 497 058
D	100 000	C	98 575
E	1 580 425	F	308 923
G	480 000	P	3 660 061
H	3 777 350	S1	823 470
I	5 600 000		
J	4 400 000		
K	2 278 814		
L	2 000 000		
M	10 000 000		
N	847 000		
O	25 000 000		
R	32 583 993		
T	49 301 056		
U	63 387 072		
W	60 368 640		
Razem	264 204 350	Razem	7 388 087
Razem akcje na okaziciela			271 592 437

W poniższej tabeli zaprezentowano wykaz głównych Akcjonariuszy Kredyt Banku S.A. według stanu na dzień 31.12.2009 roku.

Nazwa akcjonariusza	Zakres działalności	Liczba akcji i głosów na WZ	Udział w głosach i kapitale (w %)
KBC Bank NV*	Bankowość	217 327 103	80,00
KBC Securities – podmiot powiązany KBC Bank NV *	Biuro maklerskie	11 751 771	4,33
KBL European Private Bankers SA - podmiot z Grupy KBC	Bankowość	7 860 918	2,89

* Uchwałą Komisji Nadzoru Bankowego Nr 81/KNB/01 z dnia 17 września 2001 roku KBC Bank NV, ma prawo do wykonywania nie więcej niż 75% głosów na Walnym Zgromadzeniu Kredyt Banku S.A. Zgodnie z art.27 ust.1 ustawy z dnia 29.08.1997 roku Prawo bankowe, nabycie lub posiadanie akcji przez podmiot zależny uważa się za nabycie lub posiadanie akcji przez podmiot dominujący.

Dnia 04.09.2009 roku dwa podmioty zależne KBC Group N.V.: KBC Securities NV oraz KBL European Private Bankers S.A. nabyły od spółki Sofina SA akcje Kredyt Banku S.A. (z datą rozliczenia 7.09.2009 roku):

Sofina SA sprzedała 13 301 000 akcji Kredyt Banku S.A. stanowiących 4,89% w kapitale i głosach podczas walnego zgromadzenia Kredyt Banku S.A. Przed transakcją sprzedaży Sofina SA posiadała 15 014 772 akcje, stanowiące 5,53% w kapitale i głosach podczas walnego zgromadzenia Kredyt Banku S.A. Po transakcji sprzedaży Sofina SA posiada 1 713 772 akcje stanowiące 0,63% w kapitale i głosach podczas walnego zgromadzenia Kredyt Banku S.A.

KBC Securities NV nabył 5 440 082 akcje Kredyt Banku S.A. stanowiące 2,00% w kapitale i głosach podczas walnego zgromadzenia Kredyt Banku S.A. Przed transakcją nabycia KBC Securities NV posiadał 6 311 689 akcji stanowiących 2,32% w kapitale i głosach podczas walnego zgromadzenia Kredyt Banku S.A. Po transakcji nabycia KBC Securities NV posiada 11 751 771 akcji stanowiących 4,33% w kapitale i głosach podczas walnego zgromadzenia Kredyt Banku S.A.

KBL European Private Bankers S.A. nabył 7 860 918 akcji Kredyt Banku S.A. stanowiących 2,89% w kapitale i głosach podczas walnego zgromadzenia Kredyt Banku S.A. Przed transakcją nabycia KBL European Private Bankers S.A. nie posiadał żadnych akcji Kredyt Banku S.A.

Po dokonaniu powyższych transakcji KBC Group posiada:

- w portfelu inwestycyjnym 80% akcji KB S.A., tj. 217 327 103 akcje, za pośrednictwem KBC Bank,
- w portfelu papierów do sprzedaży: 4,33% akcji, tj. 11 751 771 akcji za pośrednictwem KBC Securities oraz 2,89% akcji, tj. 7 860 918 akcji za pośrednictwem KBL EPB.

Prawa głosu KBC Group i jej podmiotów zależnych: KBC Bank, KBC Securities i KBL EPB będą ograniczone do 203 744 160 głosów, reprezentujących 75% głosów.

KBC Group i jej podmioty zależne: KBC Bank, KBC Securities i KBL EPB nie zamierzają zwiększać swojego udziału w całkowitej liczbie głosów w ciągu 12 miesięcy od dnia zawiadomienia.

KBC Group i jej podmioty zależne: KBC Bank, KBC Securities i KBL EPB nie podpisały z osobami trzecimi żadnej umowy dotyczącej przeniesienia praw związanych z wykonywaniem prawa głosu.

W dniu 18.12.2007 roku Zarząd Kredyt Banku S.A. otrzymał informację z firmy Pioneer Pekao Investment Management S.A. (PPIM z siedzibą w Warszawie), że w dniu 17.12.2007 roku, PPIM przekroczył poziom 5% całkowitej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Kredyt Banku S.A. w zakresie instrumentów finansowych wchodzących w skład portfeli zarządzanych w ramach wykonywania przez PPIM usługi zarządzania portfelem maklerskich instrumentów finansowych na zlecenie oraz wykonując umowę świadczenia usług w zakresie zarządzania portfelem maklerskich instrumentów finansowych na zlecenie, zawartą między Pioneer Pekao Towarzystwem Funduszy Inwestycyjnych S.A. a PPIM.

Na podstawie Uchwały nr 82/09 Zarządu Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. z dnia 24.02.2009 roku, w dniu 2.03.2009 roku dokonana została zamiana 579 akcji imiennych zwykłych serii P Kredyt Banku S.A. oznaczonych kodem PLKRDTB00094, na akcje zwykłe na okaziciela oznaczone kodem PLKRDTB00151.

Ponadto, na podstawie Uchwały nr 97/09 Zarządu Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. z dnia 11.03.2009 roku, z dniem 16.03.2009 roku dokonana została asymilacja 579 akcji na okaziciela serii P Kredyt Banku S.A., oznaczonych kodem PLKRDTB00151 z 271 592 437 akcjami oznaczonymi kodem PLKRDTB00011. Akcje objęte asymilacją otrzymują kod PLKRDTB00011. Równocześnie akcje te zostały dopuszczone w trybie zwykłym do obrotu giełdowego na rynku podstawowym.

Kapitał zapasowy

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Z podziału zysku z lat ubiegłych	782 046	580 974
Kapitał zapasowy razem	782 046	580 974

Zysk netto Banku za rok obrotowy 2008, który wyniósł 301 071 935,35 zł został przeznaczony na:

- odpis na fundusz ogólnego ryzyka w wysokości 100 000 000,00 zł,
- pozostałą kwotę, tj. 201 071 935,35 zł na kapitał zapasowy Banku.

Kapitał z aktualizacji wyceny

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Z tytułu wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-4 540	12 345
Z tytułu wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne	11 597	108 566
Podatek odroczony od pozycji ujętych w kapitale z aktualizacji wyceny	-1 341	-22 973
Kapitał z aktualizacji wyceny razem	5 716	97 938

Kapitał rezerwowy

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego tworzony z zysku	340 942	240 942
Kapitał rezerwowy razem	340 942	240 942

Fundusz ogólnego ryzyka bankowego tworzony jest z zysku po opodatkowaniu zgodnie z przepisami ustawy Prawo Bankowe.

51. Zobowiązania pozabilansowe udzielone**Według rodzaju**

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Dotyczące finansowania	4 094 569	5 401 454
- niewykorzystane linie kredytowe	2 895 125	2 781 620
- niewykorzystane kredyty w rachunku bieżącym	642 284	1 692 316
- limity na kartach kredytowych	434 988	820 129
- otwarte akredytywy importowe	121 459	107 389
- lokaty do wydania	713	0
Gwarancyjne	1 785 394	1 820 606
- awale	0	0
- gwarancje udzielone	1 784 030	1 819 414
- akredytywy eksportowe	1 364	1 192
Razem	5 879 963	7 222 060

Dotyczące finansowania wg terminów zapadalności

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
- do 1 miesiąca	362 421	818 777
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	265 586	224 627
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	295 411	302 207
- powyżej 6 miesięcy do 1 roku	1 572 539	1 391 025
- powyżej 1 roku do 3 lat	364 114	760 264
- powyżej 3 do 5 lat	655 978	268 740
- powyżej 5 lat	578 520	1 635 814
Razem	4 094 569	5 401 454

Gwarancyjne wg terminów zapadalności

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
- do 1 miesiąca	69 577	52 612
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	79 191	65 566
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	82 497	57 834
- powyżej 6 miesięcy do 1 roku	279 518	274 220
- powyżej 1 roku do 3 lat	435 672	466 750
- powyżej 3 do 5 lat	219 948	245 491
- powyżej 5 lat	618 991	658 133
Razem	1 785 394	1 820 606

Najistotniejsze pozycje w ramach zobowiązań warunkowych wynikających z wystawionych na rzecz klientów gwarancji dotyczą gwarancji dobrego wykonania kontraktów oraz gwarancji spłaty należności. Bank oferuje swoim klientom gwarancje jako standardowy produkt w ramach oferty kredytowej skierowanej przede wszystkim do segmentu klientów korporacyjnych. Przychody prowizyjne otrzymywane z tytułu wystawianych gwarancji rozliczane są do przychodów prowizyjnych w rachunku zysków i strat liniowo przez okres trwania gwarancji.

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku udzielone gwarancje oraz bezwarunkowe zobowiązania dotyczące finansowania traktowane są jako element zaangażowania obarczonego ryzykiem kredytowym. Ocena ryzyka wynikającego z udzielonych gwarancji stanowi element procesu oceny ryzyka kredytowego wynikającego z innych produktów kredytowych posiadanych przez danych klientów, tzn. wszystkie produkty kredytowe, łącznie z gwarancjami, udzielone konkretnym kredytobiorcom analizowane są równolegle zarówno pod kątem oceny przesłanek utraty wartości, jak i pomiaru odpisów aktualizujących wartość.

Na dzień 31.12.2009 roku oszacowana kwota rezerw na udzielone zobowiązania gwarancyjne i bezwarunkowe zobowiązania dotyczące finansowania wyniosła 11 429 tys. zł. Powyższa kwota jest zaprezentowana w notcie 47 jako pozycja „rezerwy na zobowiązania pozabilansowe”.

52. Współczynnik wypłacalności

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Kwota wymogu kapitałowego, w tym:	2 197 309	2 406 558
- ryzyko kredytowe	1 965 081	2 185 346
- ryzyko rynkowe	26 532	44 308
- ryzyko operacyjne	205 696	176 904
Fundusze własne i kapitał krótkoterminowy	3 332 313	2 685 076
Fundusze podstawowe	2 455 853	2 240 093
- kapitał akcyjny	1 358 294	1 358 294
- kapitał zapasowy	782 046	580 974
- kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny zaliczany do funduszy własnych podstawowych	-34 555	-30 303
- pozostałe kapitały rezerwowe	340 942	240 942
- różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	0	0
- zysk strata z lat ubiegłych	0	0
- zysk netto uwzględniony do wyliczenia współczynnika wypłacalności	67 748	153 110
- wartość firmy	0	0
- wartości niematerialne	-53 552	-57 854
- akcje i udziały w podmiotach finansowych (50%)	-5 070	-5 070
Fundusze uzupełniające	876 460	444 983
- kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny zaliczany do funduszy własnych uzupełniających	18 526	24 182
- zobowiązania podporządkowane zaliczane do funduszy własnych	808 017	280 140
- akcje i udziały w podmiotach finansowych (50%)	-5 070	-5 070
- kapitał krótkoterminowy	54 987	145 731
Współczynnik wypłacalności %	12,13	8,93
Współczynnik uwzględniający fundusze podstawowe	8,94	7,43

Na dzień 31.12.2009 roku oraz 31.12.2008 roku współczynnik wypłacalności był wyliczany zgodnie z obowiązującymi regulacjami Komisji Nadzoru Finansowego.

Poniżej przedstawiono następujące informacje dotyczące przestrzegania wymogów kapitałowych.:

1) Kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonych ryzykiem oddzielnie dla każdej z klas ekspozycji określonych w § 20 ust. 1 załącznika nr 4 do Uchwały KNF nr 380/2008 w sprawie adekwatności kapitałowej banków

w tys. zł	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Kwota wymogu kapitałowego na ryzyko kredytowe*, w tym na ryzyko kredytowe kontrahenta:	1 965 081	2 185 346
- rządy i banki centralne	0	0
- samorządy terytorialne i władze lokalne	3 603	5 333
- organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	9 523	10 282
- banki wielostronnego rozwoju	0	0
- organizacje międzynarodowe	0	0
- instytucje – banki	78 971	96 864
- przedsiębiorstwa	453 081	719 799
- detaliczne	686 969	822 357
- zabezpieczenie na nieruchomościach	657 065	471 463
- przeterminowane	27 331	15 709
- ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	5 516	221
- obligacje zabezpieczone	0	0
- pozycje sekurytyzacyjne	0	0
- ekspozycje krótkoterminowe wobec banków i przedsiębiorstw	0	0
- z tytułu uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	0	0
- pozostałe ekspozycje	43 022	43 318

* oszacowana w oparciu o metodę standardową

2) Kwoty minimalnych wymogów kapitałowych, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 2-5 Uchwały KNF nr 380/2008 w sprawie adekwatności kapitałowej banków

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Kwota wymogu kapitałowego na ryzyko rynkowe, w tym:	26 532	44 308
- ryzyko walutowe	0	0
- ryzyko cen towarów	0	0
- ryzyko cen kapitałowych papierów wartościowych	0	0
- ryzyko cen instrumentów dłużnych	0	0
- ryzyko ogólne stóp procentowych	26 532	44 308

3) Kwota minimalnych wymogów kapitałowych, o której mowa w § 6 ust. 1 pkt 6 Uchwały KNF nr 380/2008 w sprawie adekwatności kapitałowej banków

	rok	2009
Wynik*	2007	1 291 673
Wynik*	2008	1 457 451
Wynik*	2009	1 364 787
Współczynnik		15%
Narzut Kapitałowy	2007	193 751
Narzut Kapitałowy	2008	218 618
Narzut Kapitałowy	2009	204 718
Wymóg z tytułu ryzyka operacyjnego**		205 696

* obliczony zgodnie z załącznikiem nr 14 do uchwały nr 380/2008 KNF z dnia 17.12.2008 roku

** oszacowany w oparciu o metodę wskaźnika podstawowego (BIA)

Na dzień 31.12.2009 roku oraz 31.12.2008 roku nie występowało w Kredyt Banku S.A. przekroczenie limitu koncentracji zaangażowań, limitu dużych zaangażowań oraz progu koncentracji kapitałowej.

Proces zarządzania ryzykiem jest ściśle powiązany z procesem zarządzania kapitałem. Zgodnie ze standardami sektora wielkość kapitału wewnętrznego jest określana z perspektywy ekonomicznej. W rezultacie kapitał wewnętrzny Kredyt Banku S.A. szacowany jest przy wykorzystaniu modelu kapitału wewnętrznego Grupy KBC, uwzględniającego wszystkie istotne rodzaje ryzyka i przedstawia sumę:

- kwoty wymaganego kapitału wewnętrznego na podstawie obecnej sytuacji;
- kwoty dodatkowej, jeśli nadwyżka “wolnego” kapitału wewnętrznego, zdefiniowana jako różnica pomiędzy dostępnymi środkami finansowymi a wymaganym kapitałem wewnętrznym maleje w scenariuszu opartym na 3-letnich prognozach dalszego rozwoju Kredyt Banku S.A. Kwota dodatkowa powinna zabezpieczyć nadwyżkę wolnego kapitału wewnętrznego przed całkowitym jego wykorzystaniem.

53. Miary ryzyka będące podstawą wyliczania określonego w Prawie Bankowym wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, w tym z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta

Stan na 31.12.2009

Instrumenty bilansowe

Typ instrumentu	Wartość bilansowa	Wartość ważona ryzykiem
Portfel bankowy		
Kasa	702 499	0
Należności	26 432 941	20 718 235
Należności od banków netto (w tym NBP)	660 705	133 371
Należności od klientów netto	25 772 236	20 584 864
Osoby fizyczne*	18 495 221	14 003 331
- kredyty w rachunku bieżącym	689 075	572 483
- skupione wierzytelności	5 526	5 501
- kredyty terminowe	772 855	678 821
- kredyty gotówkowe, ratalne i karty	3 403 606	2 595 822
- kredyty mieszkaniowe	13 599 884	10 126 431
- zrealizowane gwarancje	605	605
- pozostałe należności	23 670	23 668
Klienci korporacyjni	7 058 775	6 525 444
- kredyty w rachunku bieżącym	1 367 304	1 346 339
- kredyty terminowe	5 547 690	5 034 825
- skupione wierzytelności	132 218	132 218
- zrealizowane gwarancje	1 366	1 865
- pozostałe należności	10 197	10 197
Budżet	218 240	56 089
- kredyty w rachunku bieżącym	1 827	919
- kredyty terminowe	216 413	55 170
- skupione wierzytelności	0	0
Dłużne papiery wartościowe**	9 008 410	67 833
Pozostałe papiery wartościowe, udziały i pochodne	180 822	166 331
Aktywa trwałe	370 131	370 131
Wartości niematerialne	53 553	0
Pozostałe	281 774	102 508
Razem portfel bankowy	37 030 130	21 425 038
Portfel handlowy (ryzyko kontrahenta)	1 882 413	279 956
Ogółem instrumenty bilansowe	38 912 543	21 704 994

*Pozycja zawiera: należności od osób prywatnych, przedsiębiorców indywidualnych, rolników indywidualnych, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych

**w księdze bankowej

Instrumenty pozabilansowe

Typ instrumentu	Nominał	Ekwiwalent bilansowy	Wartość ważona ryzykiem
Portfel bankowy			
Instrumenty pochodne stóp procentowych	2 547 600	13 988	6 919
Instrumenty pochodne walutowe	2 890	29	29
Linie kredytowe	3 973 860	1 754 653	1 548 261
Gwarancje udzielone	1 784 030	1 207 534	1 166 686
Akredytywy	122 146	61 073	60 748
Inne	713	713	143
Razem portfel bankowy	8 431 239	3 037 990	2 782 786
Portfel handlowy (ryzyko kontrahenta)	79 560 654	233 972	75 729
Ogółem instrumenty pozabilansowe razem	87 991 893	3 271 962	2 858 515

	Wartość ważona ryzykiem	Wymóg kapitałowy
Łącznie narażenie na ryzyko kredytowe, w tym z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta	24 563 509	1 965 081

Stan na 31.12.2008**Instrumenty bilansowe**

Typ instrumentu	Wartość bilansowa	Wartość ważona ryzykiem
Portfel bankowy		
Kasa	649 284	0
Należności	27 442 968	21 551 847
Należności od banków netto (w tym NBP)	517 270	170 973
Należności od klientów netto	26 925 698	21 380 874
Osoby fizyczne*	17 970 866	13 359 784
- kredyty w rachunku bieżącym	625 521	516 820
- skupione wierzytelności	4 331	4 325
- kredyty terminowe	761 411	663 173
- kredyty gotówkowe i ratalne	3 761 311	2 825 574
- kredyty mieszkaniowe	12 801 969	9 333 569
- zrealizowane gwarancje	551	551
- pozostałe należności	15 772	15 772
Klienci korporacyjni	8 606 216	7 935 854
- kredyty w rachunku bieżącym	1 839 291	1 811 835
- kredyty terminowe	6 715 546	6 072 368
- skupione wierzytelności	47 031	47 031
- zrealizowane gwarancje	3 682	3 682
- pozostałe należności	666	938
Budżet	348 616	85 236
- kredyty w rachunku bieżącym	4 398	2 206
- kredyty terminowe	344 218	83 030
- skupione wierzytelności	0	0
Dłużne papiery wartościowe**	6 371 892	206 462
Pozostałe papiery wartościowe, udziały i pochodne	235 091	133 122
Aktywa trwałe	398 201	398 201
Wartości niematerialne	57 854	0
Pozostałe	124 290	79 780
Razem portfel bankowy	35 279 580	22 369 412
Portfel handlowy (ryzyko kontrahenta)	3 341 542	1 116 603
Ogółem instrumenty bilansowe	38 621 122	23 486 015

*Pozycja zawiera: należności od osób prywatnych, przedsiębiorców indywidualnych, rolników indywidualnych, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych

**w księdze bankowej

Instrumenty pozabilansowe

Typ instrumentu	Nominał	Ekwiwalent bilansowy	Wartość ważona ryzykiem
Portfel bankowy			
Instrumenty pochodne stóp procentowych	4 233 600	15 863	5 895
Instrumenty pochodne walutowe	4 211	42	42
Linie kredytowe	5 286 221	2 467 449	2 092 218
Gwarancje udzielone	1 811 942	1 575 910	1 527 401
Akredytywy	108 694	54 347	54 069
Inne	0	0	0
Razem portfel bankowy	11 444 668	4 113 611	3 679 625
Portfel handlowy (ryzyko kontrahenta)	249 011 587	389 026	151 190
Ogółem instrumenty pozabilansowe razem	260 456 255	4 502 637	3 830 815
		Wartość ważona ryzykiem	Wymóg kapitałowy
Łącznie narażenie na ryzyko kredytowe, w tym z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta		27 316 830	2 185 346

54. Działalność zaniechana

Bank nie prowadził działalności, która została zaniechana w 2009 roku.

Bank nie prowadził działalności, która została zaniechana w 2008 roku, poza działalnością spółki KIF BV zarejestrowanej w Holandii, która otworzyła postępowanie likwidacyjne i została wykreślona z tamtejszych rejestrów sądowych w dniu 12.01.2009 roku. Przychody i koszty spółki KIF BV po otwarciu postępowania likwidacyjnego były nieistotne.

55. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Bank tworzy taki Fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego. Fundusz nie posiada rzeczowych aktywów trwałych. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej, pożyczek udzielonych pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Bank skompensował aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Banku.

Tabela poniżej przedstawia analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu.

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Pożyczki udzielone pracownikom	8 616	9 314
Środki zdeponowane na bankowych rachunkach ZFŚS	5 675	4 526
Zobowiązania z tytułu Funduszu	14 291	13 840
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	3 800	3 800

56. Świadczenia pracownicze**56.1 Program akcji pracowniczych**

W Banku nie występują programy akcji pracowniczych.

56.2 Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia

Bank wypłaca pracownikom przechodzącym na emeryturę odprawy emerytalne w wysokości określonej przez Kodeks pracy. Na dzień bilansowy tworzona jest rezerwa w oparciu o szacunek niezależnego aktuarium.

	Dane porównywalne	
	01.01.2009- 31.12.2009	01.01.2008- 31.12.2008
Stan na początek okresu	1 691	702
Utworzenie rezerwy	184	1 226
Koszty wypłaconych świadczeń	-468	-237
Rozwiązanie rezerwy	0	0
Inne zmiany	0	0
Razem	1 407	1 691

56.3 Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy

	Dane porównywalne	
	01.01.2009- 31.12.2009	01.01.2008- 31.12.2008
Stan na początek okresu	0	3 200
Utworzenie	8 700	0
Rozwiązanie	0	0
Wykorzystanie	-6 421	-3 200
Stan na koniec okresu *	2 279	0

*Stan rezerw restrukturyzacyjnych wykazanych w nocy 49 zawiera rezerwy dotyczące restrukturyzacji sieci w kwocie 419 tys. zł za 2008 rok.

Ponadto w 2009 roku Bank poniósł 7 073 tys. zł kosztów z tytułu rozwiązania umów o pracę, które nie zostały objęte rezerwą restrukturyzacyjną.

57. Wzajemne transakcje z podmiotami powiązаныmi

W dniu 16.12.2009 roku Kredyt Bank S.A. zawarł umowę sprzedaży na rzecz KBC Bank N.V. 479 281 akcji spółki zależnej Żagiel S.A., o wartości nominalnej 50 zł każda akcja, reprezentujących 100% kapitału akcyjnego Żagiel S.A. i dających prawo do 100% głosów na Walnym Zgromadzeniu Żagiel S.A.

Cena sprzedaży 100% akcji spółki Żagiel S.A. wynosi 350 milionów zł. W przypadku sprzedaży spółki Żagiel przez KBC podmiotowi zewnętrznemu za kwotę wyższą niż 350 mln zł, Kredyt Bank dodatkowo otrzyma od KBC uzyskaną kwotę nadwyżki pomniejszoną o stosowne podatki i opłaty. W przypadku dokonania przez KBC sprzedaży akcji spółki Żagiel podmiotowi zewnętrznemu za kwotę mniejszą od 350 mln zł, ryzyko Kredyt Banku jest ograniczone do 10% zaproponowanej ceny sprzedaży.

Zgodnie z otrzymaną, niezależną opinią sporządzoną przez firmę doradczą KPMG Advisory na zlecenie Zarządu Kredyt Banku S.A., warunki finansowe zbycia akcji spółki Żagiel S.A. są zawarte w oszacowanym przez KPMG Advisory przedziale wartości godziwej akcji spółki Żagiel S.A. (z uwzględnieniem repozycjonowania spółki Żagiel S.A. w grudniu 2009 roku) i w związku z tym są godziwe z punktu widzenia interesów Kredyt Banku S.A.

W dniu 26.01.2009 roku do Banku wpłynęła decyzja Komisji Nadzoru Finansowego o wyrażeniu zgody na zaliczenie do funduszy uzupełniających Kredyt Banku S.A. środków pieniężnych w kwocie 75 mln zł, zgodnie z warunkami umowy pożyczki podporządkowanej zawartej w dniu 17.12.2008 roku pomiędzy Kredyt Bankiem S.A. i KBC Bank NV Oddział w Dublinie. Środki pieniężne związane z niniejszą umową zostały uruchomione w dniu 30.01.2009 roku.

W dniu 7.05.2009 roku Kredyt Bank S.A. zawarł z KBC Bank NV Dublin Branch umowę kredytu podporządkowanego o wartości do 165 mln CHF (tj. 472.708.500,00 zł wg średniego kursu NBP z dnia 7.05.2009 roku). Umowę zawarto na warunkach rynkowych z terminem spłaty 10 lat od daty uruchomienia środków. Oprocentowanie oparte jest o stawkę LIBOR + marża. Umowa przewiduje możliwość wcześniejszej spłaty kredytu w dowolnym momencie po dniu przypadającym w pięć lat od daty uruchomienia środków, pod warunkiem uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego. Umowa posiada warunek zawieszający, polegający na przedstawieniu Kredytodawcy, tj. KBC Bank NV Dublin Branch przez Kredytobiorcę, tj. Kredyt Bank, zgody Komisji Nadzoru Finansowego na zaliczenie kwoty ww. kredytu podporządkowanego do funduszy własnych Banku. Dnia 12.06.2009 roku Zarząd Banku otrzymał decyzję Komisji Nadzoru Finansowego o wyrażeniu zgody na zaliczenie do funduszy uzupełniających. Środki finansowe pozyskane z wyżej wymienionej pożyczki zostały przeznaczone na finansowanie bieżącej działalności Banku.

Poza transakcjami przedstawionymi powyżej, w 2009 roku nie miały miejsca niestandardowe znaczące transakcje z podmiotami powiązаныmi, których charakter i warunki nie wynikały z bieżącej działalności operacyjnej.

Wolumeny transakcji oraz przychody i koszty z nimi związane zostały zaprezentowane poniżej.

Stan na 31.12.2009

Aktywa	Jednostki zależne	Podmiot dominujący KBC Bank NV	Grupa KBC (bez KBC Bank NV)*	Razem na 31.12.2009
Należności od banków	0	28 048	4 638	32 686
Wycena instrumentów pochodnych	0	72 180	18 412	90 592
Należności od klientów	417 333	0	337 880	755 213
Inne aktywa	3 429	2	8 914	12 345
Razem aktywa	420 762	100 230	369 844	890 836

* W tym Grupa WARTA

Zobowiązania	Jednostki zależne	Podmiot dominujący KBC Bank NV	Grupa KBC (bez KBC Bank NV)*	Razem na 31.12.2009
Zobowiązania wobec banków	0	7 280 172	3 436 903	10 717 075
Wycena instrumentów pochodnych	0	126 884	15 552	142 436
Zobowiązania wobec klientów	52 532	0	1 682 654	1 735 186
Zobowiązania podporządkowane	0	805 816	0	805 816
Pozostałe zobowiązania	14 270	1 418	11 996	27 684
Razem zobowiązania	66 802	8 214 290	5 147 105	13 428 197

* W tym Grupa WARTA

Pozycje pozabilansowe	Jednostki zależne	Podmiot dominujący KBC Bank NV	Grupa KBC (bez KBC Bank NV)*	Razem na 31.12.2009
Udzielone zobowiązania dotyczące finansowania	86 345	0	181 150	267 495
Otrzymane zobowiązania dotyczące finansowania	400	315 538	174 015	489 953
Gwarancje udzielone	43 000	1 042 486	0	1 085 486
Gwarancje otrzymane	0	855 477	173 605	1 029 082
Instrumenty pochodne	0	12 403 258	1 788 987	14 192 245
Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży	84 022	0	0	84 022
Razem pozycje pozabilansowe	213 767	14 616 759	2 317 757	17 148 283

* W tym Grupa WARTA

Przychody	Jednostki zależne	Podmiot dominujący KBC Bank NV	Grupa KBC (bez KBC Bank NV)*	Razem za rok 2009
Przychody z tytułu odsetek**	10 435	32 564	10 922	53 921
Przychody z tytułu prowizji	14	253	36 439	36 706
Wynik na działalności handlowej	43	-159 725	4 797	-154 885
Pozostałe przychody operacyjne	1 149	2 937	5 690	9 776
Wynik na sprzedaży akcji firmy Żagiel	0	350 000	0	350 000
Razem przychody	11 641	226 029	57 848	295 518

* W tym Grupa WARTA

**zawiera prowizje rozliczane ESP

Koszty	Jednostki zależne	Podmiot dominujący KBC Bank NV	Grupa KBC (bez KBC Bank NV)*	Razem za rok 2009
Koszty odsetek	9 548	97 894	168 456	275 898
Koszty z tytułu prowizji	0	405	-20 271	-19 866
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	16 980	4 362	24 082	45 424
Razem koszty	26 528	102 661	172 267	301 456

* W tym Grupa WARTA

Stan na 31.12.2008

Aktywa	Jednostki zależne	Podmiot dominujący KBC Bank NV	Grupa KBC (bez KBC Bank NV)*	Razem na 31.12.2008
Należności od banków	0	133 134	12 315	145 449
Aktywa finansowe wyceniane według wartość godziwej przez rachunek zysków i strat	46 772	0	0	46 772
Wycena instrumentów pochodnych	0	408 908	25 828	434 736
Należności od klientów	516 399	0	175 000	691 399
Inne aktywa	3 483	2	7 623	11 108
Razem aktywa	566 654	542 044	220 766	1 329 464

* W tym Grupa WARTA

Zobowiązania	Jednostki zależne	Podmiot dominujący KBC Bank NV	Grupa KBC (bez KBC Bank NV)*	Razem na 31.12.2008
Zobowiązania wobec banków	0	4 425 478	7 320 840	11 746 318
Wycena instrumentów pochodnych	0	641 476	40 122	681 598
Zobowiązania wobec klientów	279 943	0	2 697 594	2 977 537
Zobowiązania podporządkowane	0	279 643	0	279 643
Pozostałe zobowiązania	22 381	1 439	5 106	28 926
Razem zobowiązania	302 324	5 348 036	10 063 662	15 714 022

* W tym Grupa WARTA

Pozycje pozabilansowe	Jednostki zależne	Podmiot dominujący KBC Bank NV	Grupa KBC (bez KBC Bank NV)*	Razem na 31.12.2008
Udzielone zobowiązania dotyczące finansowania	11 805	0	156 040	167 845
Otrzymane zobowiązania dotyczące finansowania	7 000	418 306	300	425 606
Gwarancje udzielone	1 747	47 671	20 365	69 783
Gwarancje otrzymane	0	1 176 891	51 857	1 228 748
Instrumenty pochodne	0	42 742 638	1 777 173	44 519 811
Otrzymane zabezpieczenia	84 022	0	0	84 022
Razem pozycje pozabilansowe	104 574	44 385 506	2 005 735	46 495 815

* W tym Grupa WARTA

Przychody	Jednostki zależne	Podmiot dominujący KBC Bank NV	Grupa KBC (bez KBC Bank NV)*	Razem za rok 2008
Przychody z tytułu odsetek**	18 784	24 782	23 319	66 885
Przychody z tytułu prowizji	703	86	26 342	27 131
Wynik na działalności handlowej	-586	-185 883	-44 385	-230 854
Pozostałe przychody operacyjne	1 016	123	4 665	5 804
Razem przychody	19 917	-160 892	9 941	-131 034

* W tym Grupa WARTA

**zawiera prowizje rozliczane ESP

Koszty	Jednostki zależne	Podmiot dominujący KBC Bank NV	Grupa KBC (bez KBC Bank NV)*	Razem za rok 2008
Koszty odsetek	5 861	197 283	183 568	386 712
Koszty z tytułu prowizji	0	411	-10 510	-10 099
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	23 464	5 213	18 964	47 641
Pozostałe koszty operacyjne	3 257	0	0	3 257
Razem koszty	32 582	202 907	192 022	427 511

* W tym Grupa WARTA

58. Wynagrodzenia Członków Zarządu i Rady Nadzorczej Kredyt Banku S.A.

Zestawienie wypłaconych wynagrodzeń, nagród, premii i innych korzyści członków Zarządu Banku.

Zarząd Banku	Okres pełnienia funkcji	01.01.2009 – 31.12.2009				
		Płaca zasadnicza	Premia**	Inne korzyści	Odprawa	Razem
Maciej Bardan	01.01.2009- 31.12.2009	1 215	453	371	0	2 039
Lidia Jabłonowska-Luba	01.01.2009- 31.12.2009	1 215	370	367	0	1 952
Gert Rammeloo	01.06.2009- 31.12.2009	473	0	288	0	761
Krzysztof Kokot	01.01.2009- 31.12.2009	1 045	395	86	0	1 526
Umberto Arts	01.01.2009- 31.12.2009	1 418	0	447	0	1 865
Michał Oziembło*	01.01.2009- 15.12.2009	89	0	14	0	103
Razem		5 455	1 218	1 573	0	8 246

*Pan Michał Oziembło otrzymywał wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji Prezesa Zarządu Żagiel S.A., które w 2009 roku wyniosło 553 tys. zł

**W 2009 roku została wypłacona premia za 2008 rok

Zarząd Banku	Okres pełnienia funkcji	01.01.2008 – 31.12.2008				
		Płaca zasadnicza	Premia**	Inne korzyści	Odprawa	Razem
Maciej Bardan	01.03.2008- 31.12.2008	1 007	0	354	0	1 361
Lidia Jabłonowska-Luba	15.04.2008- 31.12.2008	861	0	810	0	1 671
Ronald Richardson	01.01.2008- 28.02.2008	260	0	30	3 913	4 203
Krzysztof Kokot	01.01.2008- 31.12.2008	1 048	547	83	0	1 678
Bohdan Mierzwiński	-	0	106	0	212	318
Konrad Kozik	-	0	142	33	0	175
Umberto Arts	01.01.2008- 31.12.2008	1 505	0	406	0	1 911
Michał Oziembło*	01.01.2008- 31.12.2008	86	0	0	0	86
Razem		4 767	795	1 716	4 125	11 403

*Pan Michał Oziembło otrzymywał wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji Prezesa Zarządu Żagiel S.A., które w 2008 roku wyniosło 789 tys. zł

**W 2008 roku została wypłacona premia za 2007 rok

Zestawienie wypłaconych wynagrodzeń, nagród, premii i innych korzyści członków Rady Nadzorczej Banku.

Rada Nadzorcza Banku	Okres pełnienia funkcji	01.01.2009-31.12.2009		
		Płaca zasadnicza	Inne korzyści	Razem
Andrzej Witkowski	01.01.2009-31.12.2009	328	14	342
Adam Noga	01.01.2009-31.12.2009	287	14	301
Francois Gillet	01.01.2009-31.12.2009	246	0	246
John Hollows	01.01.2009-31.12.2009	0	0	0
Feliks Kulikowski	01.01.2009-31.12.2009	246	14	260
Marek Michałowski	01.01.2009-31.12.2009	246	0	246
Luc Philips	01.01.2009-27.05.2009	0	0	0
Jan Vanhevel	01.01.2009-16.09.2009	0	0	0
Krzysztof Trębaczewicz	01.01.2009-31.12.2009	246	14	260
Delchambre Ronny	16.09.2009-31.12.2009	0	0	0
Mampaey Dirk	27.05.2009-31.12.2009	0	0	0
Razem		1 599	56	1 655

Rada Nadzorcza Banku	Okres pełnienia funkcji	01.01.2008-31.12.2008		
		Płaca zasadnicza	Inne korzyści	Razem
Andrzej Witkowski	01.01.2008-31.12.2008	311	10	321
Adam Noga	01.01.2008-31.12.2008	272	10	282
Francois Gillet	01.01.2008-31.12.2008	234	0	234
John Hollows	01.01.2008-31.12.2008	234	0	234
Feliks Kulikowski	01.01.2008-31.12.2008	234	10	244
Marek Michałowski	01.01.2008-31.12.2008	234	0	234
Luc Philips	01.01.2008-31.12.2008	234	0	234
Jan Vanhevel	01.01.2008-31.12.2008	234	0	234
Krzysztof Trębaczewicz	01.01.2008-31.12.2008	234	10	244
Razem		2 221	40	2 261

Poniżej zamieszczono informację o kwotach wynagrodzeń dla każdej kategorii świadczeń wypłaconych dla Zarządu Banku i Rady Nadzorczej łącznie.

Rodzaj świadczeń	Dane porównywalne	
	01.01.2009-31.12.2009	01.01.2008-31.12.2008
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	9 901	9 165
Świadczenia wypłacane po ustaniu zatrudnienia	0	288
Odprawy	0	4 211
Razem	9 901	13 664

Członkowie Zarządu Banku i Rady Nadzorczej w latach 2009 i 2008 nie pobierali wynagrodzeń z tytułu pełnienia funkcji w spółkach zależnych (z wyjątkiem Wiceprezesa Michała Oziębło).

Wszystkie ujawnienia dotyczące Członków Zarządu i Rady Nadzorczej Banku zostały przedstawione w niniejszej nocie i nie występują żadne inne istotne świadczenia związane z wynagrodzeniami Członków Zarządu i Rady Nadzorczej.

59. Wysokość kredytów i pożyczek udzielonych członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Banku

Transakcje zawierane z Kadrami Zarządzającą Banku zawierane są w ramach standardowej oferty produktowej.

Na dzień 31.12.2009 roku całkowite zadłużenie z tytułu udzielonych przez Bank kredytów i pożyczek pieniężnych wynosiło:

- dla Członków Zarządu Banku – 383 tys. zł;
- dla Członków Rady Nadzorczej Banku – 628 tys. zł;
- dla pracowników Banku – 233 907 tys. zł.

Na dzień 31.12.2008 roku całkowite zadłużenie z tytułu udzielonych przez Bank kredytów i pożyczek pieniężnych wynosiło:

- dla Członków Zarządu Banku – 1 027 tys. zł;
- dla Członków Rady Nadzorczej Banku – 694 tys. zł;
- dla pracowników Banku – 258 501 tys. zł.

Na dzień 31.12.2009 roku całość zadłużenia Członków Zarządu i Rady Nadzorczej Banku jest regulowana terminowo, zadłużenie wymagalne nie występuje. Zadłużenie pracowników obejmuje 33 tys. zł należności z przekroczonym terminem spłaty.

Członkowie Zarządu Banku i Rady Nadzorczej nie zaciągali kredytów i pożyczek w spółkach zależnych.

Wszystkie ujawnienia dotyczące Członków Zarządu i Rady Nadzorczej Banku zostały przedstawione w niniejszej nocie i nie występują żadne inne istotne informacje dotyczące wysokości kredytów i pożyczek udzielonych członkom Zarządu i Rady Nadzorczej w Banku oraz jednostkach zależnych.

60. Struktura zatrudnienia

W pełnych etatach	Dane porównywalne	
	31.12.2009	31.12.2008
- centrala	2 035*	2 100
- oddziały i filie	2 774	3 387
Razem Bank	4 809	5 487

*w tym 117 byłych pracowników spółki Żagiel, którzy w związku ze sprzedażą akcji spółki, zostali zatrudnieni w Banku

61. Sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych – informacja dodatkowa**a) Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych**

	Dane porównywalne	
	31.12.2009	31.12.2008
Kasa, środki w Banku Centralnym	1 175 451	827 956
Należności od innych banków (do 3 miesięcy)	15 688	133 275
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	1 191 139	961 231

W ramach stanu środków pieniężnych Bank ujmuje rezerwę obowiązkową utrzymywaną przez Bank, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, na rachunku w NBP, oznaczoną jako środki o ograniczonej możliwości dysponowania, które na dzień 31.12.2009 roku wynosiły 784 875 tys. zł, a na dzień 31.12.2008 roku – 789 493 tys. zł.

b) Działalność operacyjna - Niezrealizowane zyski/straty z tytułu różnic kursowych

	Dane porównywalne	
	01.01.2009- 31.12.2009	01.01.2008- 31.12.2008
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	0	-11
Różnice kursowe od inwestycyjnych papierów wartościowych	11 322	-51 699
Różnice kursowe od aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	1 468	-8 385
Różnice kursowe od zobowiązań podporządkowanych	-34 408	51 473
Razem	-21 618	-8 622

c) Działalność operacyjna - Utrata wartości

	Dane porównywalne	
	01.01.2009- 31.12.2009	01.01.2008- 31.12.2008
Zmiana stanu utraty wartości należności od banków	1	1
Zmiana stanu utraty wartości należności od klientów	612 774	87 733
Zmiana stanu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i nieruchomości inwestycyjnych	-1 076	2 079
Razem	611 699	89 813

d) Działalność operacyjna - Odsetki

	Dane porównywalne	
	01.01.2009- 31.12.2009	01.01.2008- 31.12.2008
Odsetki od inwestycyjnych papierów wartościowych	-315 216	-207 676
Odsetki od kredytów otrzymanych	116 373	196 183
Odsetki leasingowe	4 097	5 788
Odsetki od zobowiązań podporządkowanych	22 692	13 860
Razem	-172 054	8 155

e) Działalność operacyjna - Zyski/straty na sprzedaży inwestycji

	01.01.2009- 31.12.2009	Dane porównywalne 01.01.2008- 31.12.2008
Wynik na sprzedaży jednostek podporządkowanych	-350 000	0
Wynik na sprzedaży inwestycyjnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	-4 565	14 085
Wynik na sprzedaży inwestycyjnych papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności	-139	-5
Wynik na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	1 558	-777
Razem	-353 146	13 303

f) Należności od banków

	01.01.2009- 31.12.2009	Dane porównywalne 01.01.2008- 31.12.2008
Bilansowa zmiana stanu netto	150 846	2 115 491
Zmiana stanu rachunków nostro - środki pieniężne	-7 677	1 809
Zmiana stanu lokat do 3 m-cy - środki pieniężne	-109 910	-1 946 755
Utrata wartości	-1	-1
Razem	33 258	170 544

g) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz wycena instrumentów pochodnych

	01.01.2009- 31.12.2009	Dane porównywalne 01.01.2008- 31.12.2008
Bilansowa zmiana stanu aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	30 241	-898 528
Bilansowa zmiana stanu wyceny instrumentów pochodnych	1 620 176	-1 674 775
Różnice kursowe w działalności operacyjnej	-1 468	8 385
Razem	1 648 949	-2 564 918

h) Działalność operacyjna - zmiana stanu pozostałych aktywów

	01.01.2009- 31.12.2009	Dane porównywalne 01.01.2008- 31.12.2008
Bilansowa zmiana stanu pozostałych aktywów	-22 727	-4 797
Zmiana stanu aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	0	767
Inne zmiany stanu nieruchomości inwestycyjnych	-12 902	0
Inne zmiany rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	23 401	26 208
Inne zmiany	14 129	21 509
Razem	1 901	43 687

i) Zobowiązania wobec banków

	01.01.2009- 31.12.2009	Dane porównywalne 01.01.2008- 31.12.2008
Bilansowa zmiana stanu zobowiązań wobec banków	-1 083 323	6 643 564
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/ kredytów	-1 388 971	-2 767 133
Splata otrzymanych kredytów/pożyczek	1 200 000	0
Odsetki od otrzymanych kredytów w działalności operacyjnej	-116 373	-196 183
Zapłacone odsetki od kredytów otrzymanych - prezentacja w działalności finansowej	146 551	174 735
Razem	-1 242 116	3 854 983

j) Działalność operacyjna - zmiana stanu pozostałych zobowiązań

	01.01.2009- 31.12.2009	Dane porównywalne 01.01.2008- 31.12.2008
Bilansowa zmiana stanu pozostałych zobowiązań	-45 215	-29 061
Splata zobowiązań z tytułu leasingu z działalności finansowej	6 282	8 494
Wycena instrumentów zabezpieczających	1 458	-42 470
Inne zmiany	35 344	0
Razem	-2 131	-63 037

k) Zmiana stanu inwestycyjnych papierów wartościowych

	01.01.2009- 31.12.2009	Dane porównywalne 01.01.2008- 31.12.2008
Nabycie w działalności inwestycyjnej	-10 489 849	-1 107 936
Zbycie w działalności inwestycyjnej	7 961 693	490 298
Odsetki zrealizowane w działalności inwestycyjnej	267 102	191 033
Zmiany należności z tytułu odsetek w działalności operacyjnej	-315 217	-207 676
Zmiana stanu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży w działalności operacyjnej	12 133	-68 370
Zmiana stanu aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności w działalności operacyjnej	-139	-5
Różnice kursowe w działalności operacyjnej	11 322	-51 699
Bilansowa zmiana stanu	-2 552 955	-754 355

l) Działalność finansowa - inne wydatki finansowe

	01.01.2009- 31.12.2009	Dane porównywalne 01.01.2008- 31.12.2008
Splata odsetek od otrzymanych kredytów	-146 551	-174 735
Splata odsetek od zobowiązań podporządkowanych	-22 227	-14 460
Splata zobowiązań z tytułu leasingu	-10 381	-14 282
Razem	-179 159	-203 477

m) Zobowiązania podporządkowane

	Dane porównywalne	
	01.01.2009-31.12.2009	01.01.2008-31.12.2008
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczki podporządkowanej	560 116	209 580
Splata zobowiązań podporządkowanych	0	-375 045
Splata odsetek od zobowiązań podporządkowanych prezentacja w działalności finansowej	-22 227	-14 460
Naliczone odsetki od zobowiązań podporządkowanych prezentacja w działalności operacyjnej	22 692	13 860
Różnice kursowe od zobowiązań podporządkowanych prezentacja w działalności operacyjnej	-34 408	51 473
Razem	526 173	-114 592

62. Sprzedaż jednostek podporządkowanych

W 2009 roku Bank sprzedał akcje spółki Żagiel S.A. Wynik brutto na tej transakcji wyniósł 350 000 tys. zł, natomiast wynik netto uwzględniający obciążenie podatkiem dochodowym wyniósł 310 334 tys. zł (szczegóły transakcji zostały opisane w nocie 57).

W przypadku dokonania przez KBC sprzedaży akcji spółki Żagiel podmiotowi zewnętrznemu za kwotę mniejszą od 350 mln zł, ryzyko Banku jest ograniczone do 10% ceny sprzedaży (35 000 tys. zł). Zgodnie z najlepszą wiedzą Zarząd Banku nie przewiduje konieczności poniesienia kosztów przez Bank z tytułu powyższego zapisu w umowie. W związku z tym Bank nie rozpoznał zobowiązania z tego tytułu.

W 2008 roku nie miała miejsca sprzedaż jednostek podporządkowanych.

63. Informacja o aktywach stanowiących zabezpieczenie zobowiązań

Na dzień 31.12.2009 roku aktywa w postaci obligacji skarbowych stanowiły zabezpieczenie zobowiązań własnych Banku:

- obligacje skarbowe o wartości nominalnej 105 000 tys. zł i wartości bilansowej 106 301 tys. zł stanowiły zabezpieczenie funduszu ochrony środków gwarantowanych w ramach Bankowego Funduszu Gwarancyjnego i były zdeponowane w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych;
- obligacje skarbowe o wartości nominalnej 1 450 000 tys. zł i wartości bilansowej 1 473 861 tys. zł zastawione w związku z operacjami REPO z NBP.

Na dzień 31.12.2008 roku aktywa w postaci obligacji skarbowych stanowiły zabezpieczenie zobowiązań własnych Banku:

- obligacje skarbowe o wartości nominalnej 89 140 tys. zł i wartości bilansowej 93 396 tys. zł stanowiły zabezpieczenie funduszu ochrony środków gwarantowanych w ramach Bankowego Funduszu Gwarancyjnego i były zdeponowane w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych;
- obligacje skarbowe o wartości nominalnej 900 000 tys. zł i wartości bilansowej 943 091 tys. zł przeznaczone na zabezpieczenie możliwości zaciągnięcia kredytu lombardowego w NBP;
- obligacje skarbowe o wartości nominalnej 1 200 000 tys. zł i wartości bilansowej 1 265 807 tys. zł zastawione w związku z operacjami REPO z NBP;

- obligacje skarbowe o wartości nominalnej 8 848 tys. zł i wartości bilansowej 8 942 tys. zł zastawione w związku z operacjami REPO z klientem.

64. Zmiany w składzie osób zarządzających i nadzorujących Kredyt Banku S.A. w 2009 roku

W związku z decyzją Rady Nadzorczej Kredyt Banku S.A., iż od dnia 29.05.2009 roku Zarząd Kredyt Banku S.A. działa w składzie sześcioposobowym, na funkcję Wiceprezesa Zarządu został powołany Pan Gert Rammeloo.

W związku z reorganizacją pionu Consumer Finance w Kredyt Banku S.A. Pan Michał Oziembło Wiceprezes Zarządu Kredyt Banku S.A., złożył z dniem 15.12.2009 roku rezygnację z funkcji Wiceprezesa Zarządu i członkostwa w Zarządzie Kredyt Banku S.A.

Ponadto decyzją Rady Nadzorczej Kredyt Banku S.A. z dnia 21.12.2009 roku Zarząd Kredyt Banku S.A. działa w składzie pięcioposobowym.

Według stanu na dzień 31.12.2009 roku skład Zarządu Kredyt Banku S.A. był następujący:

Pan Maciej Bardan	- Prezes Zarządu, Dyrektor Generalny Banku,
Pan Umberto Arts	- Wiceprezes Zarządu, Zastępca Dyrektora Generalnego Banku,
Pani Lidia Jabłonowska - Luba	- Wiceprezes Zarządu, Zastępca Dyrektora Generalnego Banku,
Pan Krzysztof Kokot	- Wiceprezes Zarządu, Zastępca Dyrektora Generalnego Banku,
Pan Gert Rammeloo	- Wiceprezes Zarządu, Zastępca Dyrektora Generalnego Banku.

W dniu 15.04.2009 roku Zarząd Banku został poinformowany o wpłynięciu na ręce przewodniczącego Rady Nadzorczej Banku informacji o rezygnacji Pana Luca Philipsa z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej, z dniem najbliższego Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Kredyt Banku S.A. powołało z dniem 27.05.2009 roku na Członka Rady Nadzorczej Banku Pana Dirk Mampaey.

Pan Jan Vanhevel, Członek Rady Nadzorczej Kredyt Banku S.A. złożył z dniem 16.09.2009 roku rezygnację z funkcji członka Rady Nadzorczej Kredyt Banku S.A.

Jednocześnie Rada Nadzorcza powołała z dniem 16.09.2009 roku w drodze dokooptowania do swojego składu na funkcję członka Rady Nadzorczej Kredyt Banku S.A. Pana Ronny Delchambre.

Według stanu na dzień 31.12.2009 roku skład Rady Nadzorczej Kredyt Banku S.A. był następujący:

Pan Andrzej Witkowski	- Przewodniczący Rady Nadzorczej,
Pan Adam Noga	- Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
Pan Francois Gillet	- Członek Rady Nadzorczej,
Pan John Hollows	- Członek Rady Nadzorczej,
Pan Feliks Kulikowski	- Członek Rady Nadzorczej,
Pan Marek Michałowski	- Członek Rady Nadzorczej,
Pan Dirk Mampaey	- Członek Rady Nadzorczej,
Pan Ronny Delchambre	- Członek Rady Nadzorczej,
Pan Krzysztof Trębaczewicz	- Członek Rady Nadzorczej.

65. Objasnienia sezonowości lub cykliczności śródrocznej w działalności operacyjnej

Działalność operacyjna Banku nie ma charakteru sezonowego.

66. Opis czynników i zdarzeń o charakterze nietypowym

Zarówno w 2009 roku, jak i w 2008 roku, nie wystąpiły zdarzenia nietypowe (niewynikające z działalności operacyjnej), które miałyby istotny wpływ na strukturę pozycji bilansowych oraz wynik finansowy i nie zostały przedstawione w niniejszym sprawozdaniu.

67. Wyplacone i zaproponowane dywidendy

Ostateczne wnioski co do wypłaty i wysokości dywidendy za 2009 rok czy też rezygnacji z wypłaty przedłożone zostaną Radzie Nadzorczej przez Zarząd Banku przed zwołaniem Walnego Zgromadzenia, które będzie zatwierdzało sprawozdanie finansowe Banku za 2009 rok. Po ich rozpoznaniu Rada Nadzorcza przedłoży swoje stanowisko Walnemu Zgromadzeniu. Rekomendacja Zarządu dotycząca podziału wyniku Banku za 2009 rok będzie uwzględniać zarówno bieżącą sytuację finansową Banku, jak i plany jego rozwoju na przyszłość.

Zgodnie z Uchwałą Walnego Zgromadzenia Kredyt Banku S.A. w sprawie podziału zysku za 2008 rok, podjętą w dniu 27.05.2009 roku, dywidenda za rok 2008 nie została wypłacona.

68. Informacje o znaczących wydarzeniach, które nastąpiły po dacie bilansu

W dniu 22.02.2010 roku Zarząd Banku został poinformowany o wpłynięciu na ręce przewodniczącego Rady Nadzorczej informacji o rezygnacji Pana Francois Gillet z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej z dniem 23.02.2010 roku.

Poza powyższymi, w okresie od daty bilansowej do dnia publikacji niniejszego sprawozdania, nie wystąpiły inne istotne zdarzenia, które powinny zostać ujawnione w sprawozdaniu finansowym.

69. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych nieujmowanych w bilansie w wartości godziwej

69.1. Wartość godziwa

Wartość godziwa jest to kwota, za którą składnik aktywów może zostać sprzedany lub wymieniony na inny składnik aktywów lub zobowiązanie może zostać uregulowane w ramach wolnorynkowej transakcji przeprowadzonej pomiędzy stronami dobrze poinformowanymi oraz dobrowolnie zawierającymi transakcję.

Główne kategorie aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych w bilansie Banku do wartości godziwej stanowią składniki wyceniane według zamortyzowanego kosztu lub kosztu historycznego:

- udzielone kredyty i pożyczki oraz inne należności nieprzeznaczone do obrotu;
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności;
- aktywa finansowe przeznaczone do sprzedaży wykazywane w cenie nabycia, w tym inwestycje kapitałowe;
- zobowiązania finansowe nieprzeznaczone do obrotu.

W tabeli poniżej przedstawiono różnice pomiędzy wartością bilansową i szacowaną wartością godziwą aktywów i zobowiązań finansowych Banku, które nie są ujmowane w bilansie Banku według wartości godziwej.

31.12.2009

	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa		
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	1 175 451	1 175 451
Należności od banków netto	187 753	186 151
Należności od klientów netto	25 772 236	22 794 168
Osoby fizyczne*	18 495 221	15 574 882
- kredyty w rachunku bieżącym	689 075	684 309
- skupione wierzytelności	5 526	5 556
- kredyty terminowe**	772 855	746 353
- kredyty gotówkowe, ratalne i karty	3 403 606	3 257 961
- kredyty mieszkaniowe	13 599 884	10 856 459
- zrealizowane gwarancje	605	553
- pozostałe należności	23 670	23 691
Klienci korporacyjni	7 058 775	7 006 238
- kredyty w rachunku bieżącym	1 367 304	1 363 396
- kredyty terminowe**	5 547 690	5 499 261
- skupione wierzytelności	132 218	132 028
- zrealizowane gwarancje	1 366	1 356
- pozostałe należności	10 197	10 197
Budżet	218 240	213 048
- kredyty w rachunku bieżącym	1 827	1 866
- kredyty terminowe**	216 413	211 182
- skupione wierzytelności	0	0
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	2 753 338	2 750 885

* Pozycja zawiera: należności od osób prywatnych, przedsiębiorców indywidualnych, rolników indywidualnych, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych

** Pozycja obejmuje głównie: w przypadku osób fizycznych - kredyty inwestycyjne i obrotowe dla przedsiębiorców indywidualnych oraz pożyczki hipoteczne, w przypadku klientów korporacyjnych i budżetu - kredyty inwestycyjne i obrotowe

Znacząco niższa wartość godziwa w stosunku do wartości bilansowej kredytów mieszkaniowych jest efektem zmian w zakresie marż dotyczących tego rodzaju kredytów. Na koniec 2009 roku były one zdecydowanie wyższe od tych, które dotyczą większości portfela kredytów mieszkaniowych (udzielonych przed 2009 rokiem).

	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Zobowiązania		
Zobowiązania wobec banków i Banku Centralnego	12 153 492	12 153 621
Zobowiązania wobec klientów	22 521 686	22 548 085
Pozostałe zobowiązania finansowe ujęte w bilansie według zamortyzowanego kosztu ***	805 816	805 816

***Pozycja zawiera: zobowiązania podporządkowane oraz zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu

31.12.2008 (dane porównywalne)

	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa		
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	827 956	827 956
Należności od banków netto	338 598	339 190
Należności od klientów netto	26 925 698	26 249 030
Osoby fizyczne*	17 970 866	17 321 798
- kredyty w rachunku bieżącym	625 521	622 342
- skupione wierzytelności	4 331	4 322
- kredyty terminowe**	761 411	763 183
- kredyty gotówkowe, ratalne i karty	3 761 311	3 757 065
- kredyty mieszkaniowe	12 801 969	12 158 777
- zrealizowane gwarancje	551	337
- pozostałe należności	15 772	15 772
Klienci korporacyjni	8 606 216	8 577 132
- kredyty w rachunku bieżącym	1 839 291	1 835 517
- kredyty terminowe**	6 715 547	6 690 680
- skupione wierzytelności	47 031	47 013
- zrealizowane gwarancje	3 682	3 257
- pozostałe należności	665	665
Budżet	348 616	350 100
- kredyty w rachunku bieżącym	4 398	4 453
- kredyty terminowe**	344 218	345 647
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	1 872 884	1 879 405

* Pozycja zawiera: należności od osób prywatnych, przedsiębiorców indywidualnych, rolników indywidualnych, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych

** Pozycja obejmuje głównie: w przypadku osób fizycznych - kredyty inwestycyjne i obrotowe dla przedsiębiorców indywidualnych oraz pożyczki hipoteczne, w przypadku klientów korporacyjnych i budżetu - kredyty inwestycyjne i obrotowe

	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Zobowiązania		
Zobowiązania wobec banków i Banku Centralnego	13 028 288	13 055 619
Zobowiązania wobec klientów	20 555 309	20 586 560
Pozostałe zobowiązania finansowe ujęte w bilansie według zamortyzowanego kosztu ***	288 634	288 634

***Pozycja zawiera: zobowiązania podporządkowane oraz zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu

69.2. Należności od banków i należności od klientów

Zgodnie z tym, co zostało zaznaczone w punktach dotyczących przyjętych przez Bank zasad rachunkowości oraz dokonywanych istotnych szacunków księgowych, udzielone kredyty i pożyczki oraz inne należności własne nieprzeznaczone do obrotu wycenia się według amortyzowanego kosztu z zastosowaniem metodologii efektywnej stopy z uwzględnieniem utraty wartości mierzonej w oparciu o przyszłe oczekiwane strumienie przepływów pieniężnych (w tym uzyskane w wyniku sprzedaży zabezpieczeń kredytowych) zdyskontowane oryginalną efektywną stopą procentową.

W Polsce nie ma aktywnego rynku, na którym przedmiotem obrotu są kredyty i należności, dlatego nie można w sposób wiarygodny ustalić ceny rynkowej tych składników aktywów. Najlepszym odzwierciedleniem wartości godziwej są więc szacunki przeprowadzone w oparciu o modele wyceny

bazujące na zdyskontowanych oczekiwanych przepływach pieniężnych z tytułu kapitału i odsetek. Stopa użyta do dyskonta to stopa rynkowa na dany dzień bilansowy powiększona o marżę kredytową oferowaną na rynku dla poszczególnych produktów kredytowych oraz poszczególnych grup/segmentów klientów.

69.3. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności oraz przeznaczone do sprzedaży

Zgodnie z tym, co zostało zaznaczone w sekcji dotyczącej przyjętych przez Bank zasad rachunkowości, aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metodologii efektywnej stopy procentowej. W oparciu o tą samą zasadę wyceniane są dłużne papiery wartościowe przeznaczone do sprzedaży, które nie są wyceniane w bilansie do wartości godziwej. Ceny rynkowe papierów wartościowych zastosowane do szacowania wartości godziwej dla obydwu kategorii aktywów nie uwzględniają ewentualnych korekt wynikających z ograniczonej płynności rynku lub kosztów transakcyjnych.

Bank nie posiada istotnego zaangażowania w akcje/udziały spółek, które wykazywane są według historycznego kosztu nabycia. Inwestycje mniejszościowe mają również specyficzny charakter, gdyż są to w głównej mierze udziały objęte za długi kredytobiorców i dlatego też nie ma aktywnego rynku dla tego typu aktywów, zaś czynione wyceny mogą istotnie różnić się od rzeczywistych ofert.

69.4. Pozostałe aktywa finansowe nieujmowane w bilansie w wartości godziwej

W przypadku pewnych grup aktywów finansowych, utrzymywanych według wartości wymaganej zapłaty, przyjęto, że wartość godziwa jest zgodna z ich wartością księgową. Dotyczy to w szczególności środków pieniężnych, bieżących należności.

69.5. Zobowiązania finansowe nieprzeznaczone do obrotu

Zgodnie z tym, co zostało zaprezentowane w nocie 44 i 45 zdecydowana większość depozytów złożonych w bankach oraz depozytów klientów stanowią depozyty złożone na rachunkach bieżących oraz depozyty terminowe o terminie wymagalności bilansowej krótszym niż trzy miesiące.

70. Informacja o postępowaniach toczących się przed sądem lub organem administracji publicznej

W 2009 roku Bank nie był stroną w żadnym postępowaniu toczącym się przed sądem lub organem administracji publicznej, którego wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Banku (emitenta).

Poniżej zostały zaprezentowane toczące się postępowania, w których Bank jest stroną pozwaną, o najwyższej wartości przedmiotu sporu.

- Dwa postępowania sądowe związane z kredytem udzielonym Laboratorium Frakcjonowania Osocza Sp. z o.o. w Mielcu (dalej LFO). Bank jest bankiem wiodącym w konsorcjum pięciu banków, które na podstawie umowy z dnia 04.03.1997 roku udzieliły kredytu konsorcjalnego LFO. Kredyt zabezpieczony był m.in. zastawem rejestrowym na majątku trwałym spółki oraz poręczeniem Skarbu Państwa do wysokości 60% wykorzystanej kwoty kredytu oraz odsetek od wykorzystanej kwoty kredytu. Wobec braku realizacji założeń projektu inwestycyjnego stanowiącego podstawę udzielenia kredytu i niedotrzymania terminów spłat zobowiązań, Bank jako reprezentant konsorcjum wypowiedział umowę zgodnie z jej warunkami i wezwał LFO do zapłaty należności.

- Skarb Państwa wystąpił o ustalenie, iż umowa kredytu konsorcyjnego zawarta pomiędzy LFO a konsorcjum pięciu banków wygasła w dniu 28.02.1998 roku na skutek ziszczenia się warunku określonego w umowie, a co za tym idzie, wygasło zobowiązanie Skarbu Państwa jako poręczyciela tego kredytu na podstawie umowy poręczenia. Skarb Państwa reprezentowany jest przez Prokuratorię Generalną. Zostały sporządzone opinie biegłych i opinie uzupełniające oraz przesłuchano dodatkowych świadków. W I kwartale 2007 roku Skarb Państwa zmienił powództwo i wniósł o zasądzenie 8 207 tys. zł wraz z odsetkami. Nastąpiła wymiana pism procesowych. W IV kwartale 2008 roku Sąd wezwał Bank do przedstawienia dokumentów dotyczących egzekucji prowadzonej przeciwko Skarbowi Państwa na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego z klauzulą wykonalności. Bank przekazał Sądowi wymagane dokumenty.
- Sprawa z powództwa LFO o odszkodowanie z tytułu wypowiedzenia kredytu w kwocie 119 477 tys. zł. Aktualnie po przejściu przez wszystkie instancje, sprawa została przekazana do Sądu Okręgowego w Warszawie, który w związku z ogłoszeniem upadłości LFO zawiesił postępowanie. Na wniosek LFO, Sąd wezwał syndyka LFO do wzięcia udziału w sprawie. W międzyczasie strony składały pisma procesowe.
- Sprawa z powództwa syndyka masy upadłościowej spółki działającej w sektorze developerskim (nazwa podmiotu została objęta wnioskiem o niepublikowanie) o zasądzenie kwoty 32 256 tys. zł z tytułu realizacji przez Bank dyspozycji finansowych z rachunku spółki na podstawie poleceń przelewów i czeków opatrzonych sfałszowanym podpisem jednej z osób uprawnionych do reprezentowania spółki wobec Banku. Na posiedzeniu w dniu 21.11.2006 roku powód ograniczył swoje roszczenie w zakresie odsetek. Łączna dochodzona przez powoda kwota wynosi 20 665 tys. zł. W dniu 20.03.2007 roku sąd ogłosił wyrok zasądzając od Banku całą dochodzoną kwotę wraz z odsetkami. Po otrzymaniu uzasadnienia wyroku, Bank złożył apelację oraz zawniósł o przypozwanie do postępowania członka zarządu spółki, który fałszował podpisy. Wyrokiem z dnia 8.04.2008 roku Sąd Apelacyjny uchylił wyrok sądu I instancji (uznano w wyroku, iż nie została rozważona kwestia przedawnienia roszczenia odszkodowawczego) oraz przekazał sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd Okręgowy. W dniu 25.07.2008 roku odbyło się pierwsze posiedzenie Sądu, na którym ustalono stanowiska stron. Na rozprawie w dniu 3.07.2009 roku Sąd kontynuował badanie stanu faktycznego dotyczącego oryginałów poleceń przelewów bankowych. Na rozprawie w dniu 30.12.2009 roku Sąd oddalił powództwo syndyka zasądzając na rzecz Banku zwrot kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Syndyk zapowiedział złożenie apelacji od wyroku.
- Prezes UOKiK na wniosek Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji (POHID) wszczął w dniu 17.01.2001 roku postępowanie w sprawie stosowania praktyk ograniczających konkurencję na rynku kart płatniczych przez VISA i MasterCard oraz 20 banków, w tym również Kredyt Bank S.A. W dniu 29.12.2006 roku Prezes UOKiK wydał decyzję, w której:
 - nałożył na Kredyt Bank karę w wysokości 12 158,4 tys. zł;
 - HSBC Bank Polska S.A. został ukarany karą w wysokości 193,0 tys. zł i w stosunku do niego postępowanie zostało umorzone (na mocy wiążącej umowy między HSBC a Kredyt Bank S.A., kara nałożona na HSBC powinna być zapłacona również przez Kredyt Bank S.A.).

Decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności w zakresie nakazu zaniechania wspólnego ustalenia wysokości stawek opłaty interchange. W dniach 17.01.2006 roku i 19.01.2007 roku złożono w imieniu HSBC Bank Polska oraz Kredyt Banku odwołania od decyzji Prezesa UOKiK nr DAR 15/2006, w której za ograniczające konkurencję uznano praktyki wspólnego ustalania przez Banki oraz Visa i MasterCard opłaty interchange. W dniu 18.01.2007 roku Prezes UOKiK wydał postanowienie, w którym zobowiązał banki solidarnie do uiszczenia na rzecz POHID 157,6 tys. zł tytułem zwrotów kosztów postępowania. Kredyt Bank S.A. złożył zażalenie na to postanowienie w dniu 31.01.2007 roku jako niezasadne. Sprawa została przekazana do Sądu Gospodarczego w Warszawie,

który to sprawę podzielił na odrębne postępowania - przeciwko każdemu ze związanych z tą sprawą banków. W dniu 25.08.2008 roku Sąd wydał postanowienie o wstrzymaniu wykonania decyzji wydanej w sprawie opłat interchange. W dniu 12.11.2008 roku Sąd Okręgowy w Warszawie, Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydał wyrok zmieniający zaskarżoną decyzję, w którym nie stwierdzono stosowania przez Banki praktyk monopolistycznych w tym zakresie. W dniu 3.02.2009 roku wpłynęła do Banku apelacja od wyroku złożona przez Prezesa UOKiK. Bank złożył odpowiedź na apelację Prezesa UOKiK.

- W związku z transakcją kredytową mającą na celu finansowanie budowy budynku „Altus” w Katowicach, Bank oraz Reliz Sp. z o.o. (właściciel budynku) zaangażowane są w spory o charakterze prawnym. Bank jest właścicielem 100% udziałów spółki Reliz. Powyższe spory wynikają z roszczeń podnoszonych przez poręczyciela kredytu udzielonego na finansowanie budynku, tj. Mostostal Zabrze Holding S.A. przeciwko Bankowi oraz właścicielowi budynku. Aktualny spór dotyczy skargi pauliańskiej wniesionej przez Mostostal Zabrze Holding S.A. przeciwko spółce Reliz Sp. z o.o. w zakresie uznania za bezskuteczną umowy przeniesienia własności budynku Altus przez spółkę Business Center 2000 Sp. z o.o. (BC 2000) na rzecz Reliz Sp. z o.o. Wartość przedmiotu sporu wynosi 46 mln zł. W dniu 31.07.2009 roku Sąd Okręgowy w Katowicach ogłosił wyrok w postępowaniu pauliańskim, stwierdzający bezskuteczność wobec MZH umowy sprzedaży Budynku „Altus” zawartej pomiędzy właścicielem budynku a Reliz Sp. z o.o. Bank złożył wniosek o sporządzenie i dostarczenie wyroku wraz z uzasadnieniem wnosząc środki odwoławcze. Termin rozprawy apelacyjnej został wyznaczony na dzień 26.02.2010 roku. Doradca prawny Banku dokonał analizy dotyczącej roszczeń potencjalnych a także objętych postępowaniami sądowymi kierowanymi przez MZH wobec BC 2000, które w razie uwzględnienia mogłoby być zaspokajane z nieruchomości „Altus” należącej do spółki Reliz. W ocenie Banku część z potencjalnych roszczeń uległa przedawnieniu. Co do części roszczeń, nie zostały złożone powództwa. W jednej ze spraw, z dochodzonej przez MZH od spółki BC 2000 kwoty głównej 17 287 328 zł, Sąd wyrokiem z dnia 23.10.2008 roku zasądził na rzecz MZH kwotę 7 066 347,94 zł, oddalając jednak powództwo w pozostałym zakresie. W wyniku postępowania apelacyjnego, Sąd Apelacyjny zmienił w dniu 29.12.2009 roku wyrok Sądu Okręgowego w ten sposób, iż kwotę 7 066 347,94 zł podwyższył do kwoty 9 954 452,94 zł. W ocenie Banku, nawet w przypadku ostatecznego niekorzystnego rozstrzygnięcia sprawy ze skargi pauliańskiej, ryzyko realizacji roszczeń przez MZH z nieruchomości Reliz jest szacowane wyłącznie na część kwoty objętej skargą pauliańską.
- Pozew o zapłatę kwoty 9 mln zł ma bezpośredni związek ze skutecznie przeprowadzoną przez Bank egzekucją wobec spółki zajmującej się sprzedażą i produkcją piwa. Na przełomie sierpnia i września 2007 roku komornik działający na wniosek Banku zajął rachunek spółki i wyegzekwował z wpływu na rachunek kwotę 8,7 mln zł. W uzasadnieniu pozwu spółka podważa zasadność i podstawy prawne przeprowadzonej przez Bank egzekucji. Roszczenie swoje opiera na instytucji bezpodstawnego wzbogacenia Banku co do wyegzekwowanej kwoty oraz na odpowiedzialność deliktowej Banku w związku z poniesioną przez spółkę szkodą na skutek prowadzenia przez Bank rzekomo bezprawnej egzekucji (co do pozostałej kwoty). Bank złożył odpowiedź na pozew. Na rozprawie w dniu 25.07.2008 roku Sąd zamknął postępowanie i w dniu 4.08.2008 roku ogłosił wyrok. Sąd zasądził całą kwotę roszczenia (wraz z odsetkami) oraz koszty postępowania na rzecz powoda. I powód i Bank złożyli apelację w tej sprawie. W dniu 30.06.2009 roku Sąd oddalił apelację powoda rozstrzygając sprawę na korzyść Banku. Pisemne uzasadnienie wyroku wpłynęło do Banku 22.09.2009 roku. Powód wniósł skargę kasacyjną od wyroku z dnia 30.06.2009 roku, której Bank odpis otrzymał w dniu 08.02.2010 roku.
- Powód wystąpił przeciwko Kredyt Bankowi S.A. i HSBC Bank Polska S.A. o odszkodowanie w kwocie 20 mln zł i 10 mln zł tytułem zadośćuczynienia. W uzasadnieniu pozwu powód podnosi i zarzuca, iż Prosper Bank S.A. (obecnie HSBC Bank Polska S.A.) działając na podstawie porozumienia o współpracy zawartego ze spółką leasingową wypełnił weksel stanowiący zabezpieczenie porozumienia, a następnie wystąpił przeciwko tej spółce oraz powodowi z pozwem w postępowaniu nakazowym z tego weksla i nakaz zapłaty uzyskał.

W ocenie powoda Prosper Bank naruszył postanowienia porozumienia, wadliwie wystawił weksel oraz wystąpił z całkowicie bezzasadnym powództwem. Powód twierdzi, iż wydany przez Sąd Rejonowy nakaz zapłaty z dnia 11.01.1999 roku stał się przyczyną doznanych przez niego szkód majątkowych i krzywd na kwotę 30 mln zł. Kredyt Bank złożył odpowiedź na pozew w imieniu własnym oraz HSBC. Termin rozprawy został wyznaczony przez Sąd na dzień 10.03.2010 roku.

- Powód (spółka prowadząca działalność leasingową) wystąpił przeciwko Kredyt Bankowi S.A. i HSBC Bank Polska S.A. o odszkodowanie w kwocie 89 mln zł. W uzasadnieniu pozwu powód podnosi i zarzuca, iż Prosper Bank S.A. (obecnie HSBC Bank Polska S.A.) działając na podstawie porozumienia o współpracy zawartego ze spółką leasingową wypełnił weksel stanowiący zabezpieczenie porozumienia, a następnie wystąpił przeciwko tej spółce z pozwem w postępowaniu nakazowym z tego weksla i nakaz zapłaty uzyskał. W ocenie powoda Prosper Bank naruszył postanowienia porozumienia wekslowego, wadliwie wystawił weksel oraz wystąpił z całkowicie bezzasadnym powództwem. Powód twierdzi, iż wydany przez Sąd Rejonowy nakaz zapłaty z dnia 11.01.1999 roku stał się przyczyną załamania sytuacji finansowej spółki, w wyniku czego powstała w majątku powoda szkoda w wysokości 73,7 mln zł plus odsetki. Na rozprawie w dniu 8.01.2010 roku Sąd wydał postanowienie, w którym odmówił wydania wyroku zaocznego przeciwko HSBC, o co wnioskował Powód. Rozprawa została odroczone do dnia 11.03.2010 roku.

Zdaniem Zarządu Banku wszelkie ryzyka wiążące się z postępowaniami toczącymi się przed sądem lub organami administracji publicznej są odpowiednio zabezpieczone poziomem utworzonych rezerw.

71. Działalność powiernicza

Oferta usług powierniczych Banku obejmuje przede wszystkim prowadzenie rachunków papierów wartościowych dla klientów krajowych i zagranicznych, instytucjonalnych oraz indywidualnych. Dla szczególnej grupy klientów, jaką stanowią fundusze inwestycyjne, Bank świadczy również usługi w zakresie pełnienia funkcji depozytariusza oraz sponsora emisji.

W IV kwartale 2009 roku Bank zaprzestał świadczenia usług agenta transferowego dla funduszy inwestycyjnych.

Bank posiada zezwolenie Komisji Papierów Wartościowych i Giełd na prowadzenie rachunków papierów wartościowych, jest również bezpośrednim uczestnikiem Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych (KDPW) w funkcji Depozytariusz oraz uczestnikiem Rejestru Papierów Wartościowych (RPW) prowadzonego przez Narodowy Bank Polski (NBP). Na tej podstawie Bank prowadzi rachunki papierów wartościowych dopuszczonych do publicznego obrotu, przechowywanych w KDPW lub RPW. Jednostką Banku realizującą zadania związane z prowadzeniem rachunków papierów wartościowych oraz świadczeniem usług sponsora emisji jest Biuro Rozliczeń Operacji Finansowych umiejscowione w strukturze Centrali Banku.

W 2009 roku dochód z prowadzenia rachunków i rejestrów papierów wartościowych, usług sponsora emisji oraz depozytariusza wyniósł 4 673 tys. zł, natomiast w 2008 roku wynosił 4 697 tys. zł.

72. Zarządzanie ryzykiem w Kredyt Banku S.A.

W procesie zarządzania ryzykiem najważniejszą rolę pełnią naczelne organa Banku, to jest Zarząd Banku i Rada Nadzorcza.

Rada Nadzorcza Banku, za pośrednictwem Komitetu Audytu, jest informowana o najważniejszych decyzjach i opiniuje działania Zarządu w tym zakresie.

Bezpośrednim zarządzaniem określonym rodzajem ryzyka zajmują się poszczególne komitety:

- Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami – odpowiedzialny za zarządzanie ryzykiem w portfelu bankowym i handlowym oraz zarządzanie strukturalną płynnością Banku,
- Komitet Ryzyka Operacyjnego – nadzorujący proces zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- Komitet Ryzyka Kredytowego – sprawujący nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem kredytowym.

Pracami wymienionych komitetów kierują Członkowie Zarządu, których jest co najmniej dwóch w składzie każdego komitetu.

Pomiarem i monitorowaniem wszystkich rodzajów ryzyk w Kredyt Banku zajmuje się Departament Zarządzania Ryzykiem. Jest to jedyna komórka raportująca wszystkie zagadnienia dotyczące ryzyka, przy zachowaniu całkowitej niezależności od jednostek biznesowych.

W procesie identyfikacji, pomiaru i zarządzania ryzykiem Bank stosuje techniki właściwe dla danego rodzaju ryzyka.

Konsekwentnie realizowane są nadrzędne cele polityki zarządzania ryzykiem dotyczące przede wszystkim przestrzegania zewnętrznych i wewnętrznych limitów oraz optymalizowania i mitygowania ryzyka w postaci procesu ciągłego monitorowania. Proces zarządzania ryzykiem jest ściśle powiązany z procesem zarządzania kapitałem. Najważniejszym celem zarządzania kapitałem w Banku jest jego optymalizacja, oczywiście przy równoczesnym spełnieniu zewnętrznych wymogów kapitałowych. Osiągnięciu tego celu służy wdrożony w pierwszej połowie 2008 roku proces ICAAP (Proces Oceny Adekwatności Kapitału Wewnętrznego).

72.1. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe w Kredyt Banku S.A. definiowane jest jako potencjalne niekorzystne odchylenie od wartości oczekiwanej instrumentu finansowego wynikające z niewywiązania się ze zobowiązań przez kredytobiorcę/pożyczkobiorcę, gwaranta lub regwaranta, kontrahenta (odnosi się do transakcji skarbcowych) lub emitenta (w przypadku instrumentów dłużnych), z uwagi na niewypłacalność lub brak chęci wykonania płatności lub w związku ze zdarzeniami lub zastosowanymi środkami przez władze polityczne lub monetarne konkretnego kraju.

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym w Kredyt Banku składa się z następujących faz:

- Identyfikacji ryzyka,
- Pomiaru ryzyka (np.: podejście maksymalne, aktywa ważone ryzykiem, ekspozycja w momencie niewykonania zobowiązania - EAD, strata oczekiwana - EL, strata nieoczekiwana - UL),
- Monitorowania limitów (np.: koncentracji zaangażowań, dotyczących portfela kredytów na finansowanie nieruchomości komercyjnych, dotyczących nieruchomości mieszkalnych, branżowych, profesjonalnych, komercyjnych),
- Raportowania,
- Analizy i formułowania rekomendacji,
- Podejmowania decyzji.

W ramach organizacji systemu zarządzania ryzykiem głównymi uczestnikami zaangażowanymi w proces zarządzania ryzykiem kredytowym są:

- Rada Nadzorcza,
- Komitet Audytu,
- Zarząd Banku,
- Komitet Ryzyka Kredytowego,
- Biuro Ryzyka Kredytowego w Departamencie Zarządzania Ryzykiem,
- Biuro Ryzyka Kredytowego Consumer Finance,
- Departament Kredytów MSP i Korporacyjnych,
- Departament Kredytów Detalicznych,
- Zarządzający liniami biznesowymi,
- Departament Audytu i Inspekcji.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym odbywa się z uwzględnieniem aspektu ryzyka kredytowego jednostkowej transakcji oraz w ujęciu portfelowym.

Proces zarządzania ryzykiem jednostkowej transakcji uwzględnia dokonanie oceny ryzyka tej transakcji, a następnie w zależności od jego poziomu zastosowanie odpowiedniego procesu decyzyjnego. Kluczową rolę w procesie zarządzania ryzykiem jednostkowej transakcji pełnią Departamenty Kredytów MSP i Korporacyjnych oraz Detalicznych.

Portfelowe zarządzanie ryzykiem należy w głównej mierze do kompetencji Komitetu Ryzyka Kredytowego, którego podstawowymi zadaniami są:

- Wspieranie Zarządu w:
 - Opracowaniu i przeglądzie systemu zarządzania ryzykiem, w tym w zakresie polityki kredytowej,
 - Przekazywaniu informacji o systemie zarządzania ryzykiem,
 - Monitorowaniu statusu wdrożenia systemu zarządzania ryzykiem,
 - Ustanawianiu tolerancji na ryzyko (np. limity portfelowe),
 - Monitorowaniu statusu implementacji działań podjętych w odpowiedzi na obserwowane ryzyko,
- Podejmowanie działań w odpowiedzi na obserwowane ryzyko,
- Matematyczne oraz operacyjne aspekty (takie jak wykorzystywanie modeli, czynności monitorujące, itp.) wszystkich modeli ryzyka kredytowego opracowanych i/lub wykorzystywanych w Kredyt Banku.
- Podejmowanie decyzji dotyczących ryzyka kredytowego w zakresie uprawnień przyznanych przez Zarząd.

Zaangażowanie brutto Banku wobec dziesięciu największych klientów korporacyjnych

31.12.2009		31.12.2008	
Podmiot	Udział % w portfelu	Podmiot	Udział % w portfelu
Klient 1	3,4	Klient 1	2,8
Klient 2	2,8	Klient 2	2,8
Klient 3	2,6	Klient 3	2,3
Klient 4	2,5	Klient 4	2,2
Klient 5	2,4	Klient 5	2,1
Klient 6	2,4	Klient 6	2,0
Klient 7	2,2	Klient 7	2,0
Klient 8	2,1	Klient 8	2,0
Klient 9	1,8	Klient 9	1,9
Klient 10	1,8	Klient 10	1,8
Razem	24,0	Razem	21,9

Zaangażowanie Banku w segmentach geograficznych

Województwo	Dane porównywalne	
	Struktura kredytów brutto w % 31.12.2009	Struktura kredytów brutto w % 31.12.2008
Mazowieckie	22,1	23,4
Lubelskie	13,3	14,0
Dolnośląskie	10,5	10,7
Wielkopolskie	8,6	8,7
Pomorskie	7,9	7,3
Małopolskie	7,2	5,6
Śląskie	6,3	7,3
Zachodniopomorskie	4,8	4,8
Łódzkie	4,0	3,8
Podlaskie	3,1	3,1
Kujawsko-pomorskie	2,9	2,8
Podkarpackie	2,7	2,5
Warmińsko-mazurskie	2,2	2,1
Lubuskie	1,7	1,5
Świętokrzyskie	1,3	1,2
Opolskie	1,1	1,0
Nierezydent	0,2	0,2
Razem	100	100

Zadłużenie Banku w segmentach branżowych (bez osób fizycznych)

Branża	Zaangażowanie %	Dane porównywalne Zaangażowanie %
	31.12.2009	31.12.2008
Działalność produkcyjna	30,5	27,9
Handel hurtowy i detaliczny; naprawy pojazdów mechanicznych oraz artykułów przeznaczenia osobistego i użytku domowego	25,2	24,1
Obsługa nieruchomości i wynajem	17,7	15,3
Pośrednictwo finansowe	7,1	11,3
Budownictwo	5,8	5,8
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	3,5	4,7
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	2,5	2,3
Administracja publiczna i obrona narodowa, gwarantowana prawnie opieka socjalna	2,0	2,8
Górnictwo i kopalnictwo	1,7	1,6
Ochrona zdrowia i opieka socjalna	1,1	1,1
Zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	1,0	1,0
Hotele i restauracje	0,8	0,9
Pozostała działalność usługowa komunalna, socjalna i indywidualna	0,8	0,9
Edukacja	0,2	0,2
Rybołówstwo i rybactwo	0,1	0,1
Razem	100	100

Według stanu na dzień 31.12.2009 roku oraz 31.12.2008 roku nie wystąpiło przekroczenie limitów koncentracji.

Bank monitoruje ustanowione prawne zabezpieczenia transakcji kredytowych poprzez ocenę wartości przyjętych zabezpieczeń na podstawie dokumentów składanych przez kredytobiorcę (w tym wycen rzeczoznawców majątkowych) oraz wewnętrznych baz danych zawierających historyczną informację na temat odzyskiwalności zabezpieczeń.

Maksymalne narażenie Banku na ryzyko kredytowe

Instrumenty bilansowe	31.12.2009 Wartość bilansowa	31.12.2008 Wartość bilansowa
Dłużne papiery wartościowe i jednostki uczestnictwa w funduszach:	10 056 399	7 577 807
- dostępne do sprzedaży	6 031 010	4 357 896
- utrzymywane do terminu zapadalności	2 753 338	1 872 884
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 272 051	1 347 027
Wycena instrumentów pochodnych	571 410	2 302 799
Kredyty i pożyczki	26 432 941	27 442 968
- należności od banków netto (w tym NBP)	660 705	517 270
- należności od klientów netto, w tym:	25 772 236	26 925 698
Osoby fizyczne	18 495 221	17 970 866
- kredyty w rachunku bieżącym	689 075	625 521
- skupione wierzytelności	5 526	4 331
- kredyty terminowe	772 855	761 411
- kredyty gotówkowe, ratalne i karty	3 403 606	3 761 311
- kredyty mieszkaniowe	13 599 884	12 801 969
- zrealizowane gwarancje	605	551
- pozostałe należności	23 670	15 772
Klienci korporacyjni	7 058 775	8 606 216
- kredyty w rachunku bieżącym	1 367 304	1 839 291
- kredyty terminowe	5 547 690	6 715 547
- skupione wierzytelności	132 218	47 031
- zrealizowane gwarancje	1 366	3 682
- pozostałe należności	10 197	665
Budżet	218 240	348 616
- kredyty w rachunku bieżącym	1 827	4 398
- kredyty terminowe	216 413	344 218
- skupione wierzytelności	0	0
Dłużnicy różni (należności wykazywane w ramach innych aktywów)	85 196	63 295
Razem	37 145 946	37 386 869
Zobowiązania pozabilansowe udzielone	31.12.2009	31.12.2008
Finansowe	4 094 569	5 401 454
Gwarancyjne	1 785 394	1 820 606
Razem zobowiązania udzielone	5 879 963	7 222 060
Ogółem aktywa i pozycje pozabilansowe	43 025 908	44 608 929

Ze względu na globalne i lokalne osłabienie gospodarcze, Bank w celu szybkiego reagowania na niekorzystne trendy w jakości portfela kredytowego, koncentrował się na cyklicznych raportach ryzyka kredytowego jak również dogłębnych analizach portfela Banku, także z uwzględnieniem rozszerzonej informacji z Biura Informacji Kredytowej (BIK). Uwzględniając wyniki przeprowadzonych analiz, Bank podejmował działania mające na celu zaostrenie polityki kredytowej oraz poprawę efektywności windykacji. Do głównych obszarów zmian w zakresie polityki kredytowej zaliczyć można:

- wdrożenie rozszerzonej weryfikacji klientów w bazie BIK, wykorzystywanej w procesie kredytowym, w celu zwiększenia jakości akceptowanych klientów,

- implementacja nowych, bardziej restrykcyjnych warunków kredytowania, w szczególności w przypadku nowych klientów indywidualnych,
- skierowanie oferty produktowej głównie do istniejącego klienta o dobrej ocenie behawioralnej,
- ograniczanie finansowania bardziej ryzykownych klientów korporacyjnych (o słabszych ratingach PD) oraz bardziej ryzykownych branż.

W kwestii transakcji profesjonalnych, dalsze osłabienie się złotego mające swój szczyt w marcu 2009 roku, skutkowało rosnącymi niekorzystnymi wycenami dla klientów Banku, a przez to wzrostem ryzyka kredytowego wynikającego z ewentualnego braku możliwości uregulowania należności w dniu rozliczenia transakcji przez klientów. Mając powyższe na uwadze Bank podejmował następujące działania w 2009 roku:

- ograniczenie limitów profesjonalnych,
- implementacja nowych wag ryzyka, stosowanych do kalkulacji wykorzystania limitów profesjonalnych, mających na celu uniknięcie w przyszłości dużej liczby przekroczeń wynikających ze znaczącego wzrostu zmienności kursów walut,
- wdrożenie metodologii liczenia rezerw portfelowych dla tego typu transakcji.

Korzystny trend kursów walut (umacnianie się złotego) spowodował znaczący spadek wartości wycen oraz liczby przekroczonych limitów profesjonalnych na koniec 2009 roku, a w związku z tym istniejącego ryzyka kredytowego wynikającego z transakcji profesjonalnych.

Walutowe instrumenty pochodne

	31.12.2009		Dane porównywalne 31.12.2008	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Ogółem zaangażowanie bilansowe z wyłączeniem banków	44 964	18 622	475 187	170 317
Pozycja netto zagregowana na poziomie klienta z wyłączeniem banków	35 625	9 283	307 242	2 372

Na dzień 31.12.2009 roku Bank posiadał zabezpieczenia dotyczące zawartych kontraktów walutowych w postaci blokady środków na rachunkach bankowych w łącznej kwocie 17 621 tys. zł. W wycenie instrumentów pochodnych uwzględniane jest także ryzyko kredytowe. W 2009 roku w rachunku wyników Banku ujęto odpis z tytułu czynnych i zapadłych instrumentów pochodnych w kwocie 69 mln zł, z czego 16 mln zł dotyczyło transakcji czynnych (prezentowane w wyniku na działalności handlowej), a 53 mln zł – transakcji zapadłych (prezentowane w odpisach z tytułu utraty wartości).

72.2. Ryzyko operacyjne

Bank definiuje ryzyko operacyjne jako możliwość wpływu nieoczekiwanych zdarzeń na wynik finansowy, w wyniku niedostosowania bądź zawodności wewnętrznych procesów, ludzi, systemów technicznych, jak też na skutek zdarzeń zewnętrznych.

Bank stosuje metodę podstawowego wskaźnika na użytek wyliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego.

W związku z tym Bank, m.in.:

- posiada określony zakres odpowiedzialności osób w ramach tego systemu;
- prowadzi rejestr zdarzeń operacyjnych oraz strat wynikających z ryzyka operacyjnego;
- posiada system zarządzania ryzykiem operacyjnym, który podlega regularnym i niezależnym przeglądom.

Bank podjął działania ukierunkowane na stosowanie metody standardowej, poprzez m.in.: wzmocnienie systemu oceny ryzyka operacyjnego poprzez systematyczne dokonywanie samooceny ryzyka (RSA) w poszczególnych obszarach biznesowych oraz zarządzanie ryzykiem, poprzez implementację planów działania redukujących ryzyka oraz mierzenie poziomu ryzyka przy użyciu głównych wskaźników ryzyka (KRI). Celem jest efektywne włączenie wyniku oceny ryzyka w proces monitorowania i kontroli profilu ryzyka operacyjnego Kredyt Banku.

Istotną rolę we wdrażaniu narzędzi i technik zarządzania ryzykiem operacyjnym, odgrywają pracownicy pełniący funkcję koordynatorów ds. ryzyka operacyjnego, którzy wspierają zarządzających jednostkami biznesowymi. Bezpośrednia odpowiedzialność za zarządzanie ryzykiem operacyjnym spoczywa na zarządzających poszczególnymi liniami biznesowymi.

Infrastruktura zarządzania i metodologia są spójne w Banku i podmiotach zależnych. Wdrażają one analogiczne narzędzia identyfikacji i oceny ryzyka operacyjnego. Całość procesu jest nadzorowana przez Komitet Ryzyka Operacyjnego oraz Zarząd Banku.

72.3. Ryzyka rynkowe i ALM

Ryzyko rynkowe jest zdefiniowane jako stopień zagrożenia pozycji finansowej Banku na skutek niekorzystnych zmian parametrów rynkowych (stóp procentowych, kursów walutowych oraz cen akcji) i ich zmienności (volatility) na rynku.

Bank nie działa aktywnie na rynku akcji (inwestycje w akcje są to inwestycje długoterminowe lub inwestycje w strategiczne w podmioty zależne). Bank nie prowadzi również działalności na rynkach towarowych. W Banku spośród wszystkich rodzajów ryzyka rynkowego mamy do czynienia z ryzykiem stopy procentowej i ryzykiem walutowym.

Działalność Banku jest podzielona na dwie części: księgę handlową i księgę bankową. Ze względu na odmienny charakter otwieranych pozycji, ryzyko monitorowane jest w każdej księdze osobno.

72.3.1. Księga handlowa

Księga handlowa jest wydzieloną częścią portfela Banku, na której Bank zamierza uzyskiwać dochody wynikające z krótkoterminowych zmian cen, stóp procentowych, kursów walutowych, bądź innych parametrów rynkowych. Główna część działalności księgi handlowej jest związana z instrumentami finansowymi w PLN, w mniejszym stopniu są to także instrumenty finansowe w USD i EUR.

W portfelu handlowym podstawową miarą ryzyka jest wartość zagrożona (Value at Risk, VaR). Wartość zagrożona oznacza taką kwotę, że prawdopodobieństwo poniesienia przez Bank większej straty niż ta kwota wynosi 1% (przy założonym poziomie istotności 99% - taki poziom jest założony w Banku). VaR w Banku jest wyliczany metodą historyczną w horyzoncie czasowym 10 dni z uwzględnieniem wyliczeń danych rynkowych z ostatnich 500 dni. Limit VaR dla księgi handlowej jest nałożony na Global VaR obejmujący łącznie ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej.

Wartość zagrożona (wyliczona dla całej Księgi Handlowej – obejmuje zarówno ryzyko stopy procentowej jak i ryzyko kursowe) – dane w tys. EUR

limit	31.12.2009	Dane za 2008 rok		
		Średnia	Min	Max
VaR 3 000,0	1 562,61	1 102,51	438,19	2 084,90

Dane porównywalne na dzień 31.12.2008

Wartość zagrożona (wyliczona dla całej Księgi Handlowej – obejmuje zarówno ryzyko stopy procentowej jak i ryzyko kursowe) – dane w tys. EUR

limit		31.12.2008	Dane za 2008 rok		
			Średnia	Min	Max
VaR	3 000,0	1 257,09	1 173,89	353,20	4 611,33

72.3.1.1 Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej odzwierciedla stopień zagrożenia pozycji finansowej Banku na efekty niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych.

Poziom ryzyka stopy procentowej jest monitorowany i ograniczany (przez ustanowienie limitów) przy użyciu miary BPV (basis point value - wrażliwość ceny na równoległe przesunięcie stóp procentowych na krzywej dochodowości).

Wszystkie ww. limity dotyczą całej księgi handlowej. Zarządzający księgą handlową Wydział Księgi Handlowej w Departamencie Gospodarki Pieniężnej jest podzielony na dwie sekcje (głównym kryterium podziału jest termin pierwotny instrumentów/transakcji zawieranych na rynku międzybankowym): Short Term Desk i Long Term Desk. Działalność każdej z sekcji ograniczona jest poprzez wewnętrzne limity VaR i stop-loss (maksymalna akceptowana wartość straty).

W drugiej połowie 2009 roku odnotowano wzrost liczby przekroczeń limitu na HVaR w sekcji Short term desk, co było wynikiem utrzymywania dużych pozycji w PLN (przede wszystkim w kontraktach FRA). Należy zauważyć, że globalny limit HVaR w księdze handlowej nie został w ubiegłym roku przekroczony.

Wartość zagrożona dla poszczególnych sekcji– dane w tys. EUR

Limit		31.12.2009	Dane za 2009 rok		
			Średnia	Min	Max
Short term Desk	1 300,0	1 500,86	1 009,63	384,14	1 895,44
Long Term Desk	1 300,0	528,67	462,70	120,05	1 027,89

Dane porównywalne na dzień 31.12.2008 roku

Wartość zagrożona dla poszczególnych sekcji– dane w tys. EUR

limit		31.12.2008	Dane za 2008 rok		
			Średnia	Min	Max
Short term Desk	1 300,0	1 031,91	912,33	366,68	1 794,54
Long Term Desk	1 300,0	291,96	262,75	101,35	828,87

Dodatkowo przeprowadzana jest również analiza wrażliwości całej pozycji księgi handlowej na ryzyko stopy procentowej poprzez kalkulację VaR na ryzyko stopy procentowej (przy takich samych parametrach jak Global VaR, czyli przedział istotności 99%, horyzont czasowy 10 dni i horyzont obserwacji 500 dni). Wartości VaR na stopę procentową przedstawiają się następująco:

Wartość zagrożona dla księgi handlowej – ryzyko stopy procentowej– dane w tys. EUR

		31.12.2009	Dane za 2009 rok		
			Średnia	Min	Max
Trading		1 657,57	1 103,02	449,09	2 051,03

Dane porównywalne na dzień 31.12.2008 roku

Wartość zagrożona dla księgi handlowej – ryzyko stopy procentowej– dane w tys. EUR				
	31.12.2008	Dane za 2008 rok		
		Średnia	Min	Max
Trading	1 240,23	984,76	355,77	1 958,19

Analiza ryzyka stopy procentowej uzupełniona jest dodatkowo przez przeprowadzane testy warunków skrajnych wyrażające wielkość możliwej straty w sytuacjach bardzo niekorzystnych (kryzysowych) zmian stóp procentowych.

Opcje na stopę procentową

W swojej ofercie Bank proponuje klientom opcje na stopę procentową. Bank nie prowadzi portfela opcji na swój własny rachunek, tzn. nie prowadzi działalności spekulacyjnej. Opcje zawarte na rynku międzybankowym są opcjami zabezpieczającymi pozycję powstałą na skutek transakcji z klientem. Dlatego też ryzyko rynkowe w portfelu transakcji opcyjnych na stopę procentową nie występuje.

72.3.1.2 Ryzyko walutowe

Pozycja walutowa

Ryzyko kursowe wyraża stopień zagrożenia pozycji finansowej jednostki na skutek niekorzystnych zmian kursów walutowych na rynku. Zagrożenie to obejmuje dochody z operacji wymiany walutowej oraz wyceny otwartych pozycji walutowych, wynikających z różnicy między wartością aktywów i wartością zobowiązań w danej walucie. Pozycja walutowa Banku zarządzana jest łącznie dla księgi handlowej i bankowej. Zarządzanie pozycją walutową Banku odbywa się w księdze handlowej.

Na bazie dziennej przeprowadzana jest analiza wrażliwości całej pozycji księgi handlowej na ryzyko walutowe poprzez kalkulację VaR na ryzyko walutowe (przy takich samych parametrach jak Global VaR, czyli przedział istotności 99%, horyzont czasowy 10 dni i horyzont obserwacji 500 dni). Wartości VaR na ryzyko walutowe przedstawiają się następująco:

Wartość zagrożona dla księgi handlowej – ryzyko walutowe– dane w tys. EUR				
	31.12.2009	Dane za 2009 rok		
		Średnia	Min	Max
Trading	155,54	223,77	15,35	1 371,54

Dane porównywalne na dzień 31.12.2008 roku

Wartość zagrożona dla księgi handlowej – ryzyko walutowe– dane w tys. EUR				
	31.12.2008	Dane za 2008 rok		
		Średnia	Min	Max
Trading	343,88	462,00	17,49	4 472,25

W przypadku ryzyka kursowego, metoda wartości zagrożonej jest codziennie uzupełniona przez testy warunków skrajnych (stress-testing) wyrażający wielkość możliwej straty w sytuacjach bardzo niekorzystnych (kryzysowych) zmian kursów.

Opcje walutowe

W swojej ofercie Bank proponuje klientom opcje walutowe. Bank nie prowadzi portfela opcji na swój własny rachunek, tzn. nie prowadzi działalności spekulacyjnej. Opcje zawarte na rynku międzybankowym są opcjami zabezpieczającymi pozycję powstałą na skutek transakcji z klientem. Dlatego też ryzyko rynkowe w portfelu transakcji opcyjnych FX nie występuje.

Poniżej zaprezentowano podział pozycji bilansowych i pozabilansowych według głównych walut.

Bilans na dzień 31.12.2009 roku

w tys. zł	CHF	EUR	GBP	USD	PLN	Pozostałe waluty	Razem
Aktywa							
Kasa, środki w Banku Centralnym	2 323	44 679	7 161	21 707	1 098 342	1 239	1 175 451
Należności od banków brutto	65 014	85 348	1 708	20 060	10 864	7 019	190 013
Odpisy z tytułu utraty wartości należności od banków	0	0	0	0	-2 260	0	-2 260
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	0	0	0	0	331 875	0	331 875
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym aktywa finansowe przeznaczone do obrotu (z wyłączeniem wyceny instrumentów pochodnych)	0	594	0	37 763	1 278 429	0	1 316 786
Wycena instrumentów pochodnych	1 347	57 462	18	18 303	494 196	84	571 410
Należności od klientów brutto	9 519 667	2 012 434	23 725	363 501	15 392 460	680	27 312 467
Odpisy z tytułu utraty wartości należności od klientów	-18 656	-55 947	-11	-9 719	-1 455 874	-24	-1 540 231
Inwestycyjne papiery wartościowe:	0	417 662	0	0	8 367 917	0	8 785 579
- dostępne do sprzedaży	0	305 755	0		5 726 486	0	6 032 241
- utrzymywane do terminu zapadalności	0	111 907	0	0	2 641 431	0	2 753 338
Inwestycje w jednostkach zależnych i współkontrolowanych	0	0	0	0	65 995	0	65 995
Rzeczowe aktywa trwałe	0	0	0	0	360 238	0	360 238
Wartości niematerialne	0	0	0	0	53 553	0	53 553
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0	0	0	179 266	0	179 266
Nieruchomości inwestycyjne	0	0	0	0	9 893	0	9 893
Inne aktywa	2	8 238	61	295	93 883	29	102 508
Aktywa razem	9 569 697	2 570 470	32 662	451 910	26 278 777	9 027	38 912 543

Bilans na dzień 31.12.2009 roku (c.d.)

w tys. zł	CHF	EUR	GBP	USD	PLN	Pozostałe waluty	Razem
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0	0	0	0	1 321 802	0	1 321 802
Zobowiązania wobec banków	7 118 187	2 368 237	368	814 062	520 904	9 932	10 831 690
Wycena instrumentów pochodnych	16	59 295	22	14 877	466 770	88	541 068
Zobowiązania wobec klientów	9 159	1 743 903	82 949	807 089	19 868 163	10 423	22 521 686
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	0	0	0	0	31 833	0	31 833
Rezerwy	78	1 398	0	273	29 660	0	31 409
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		0	0	0	0	0	0
Pozostałe zobowiązania	62	7 347	20	1 029	166 480	2	174 940
Zobowiązania podporządkowane	730 878	0	0	0	74 938	0	805 816
Zobowiązania razem	7 858 380	4 180 180	83 359	1 637 330	22 480 550	20 445	36 260 244

Pozycje pozabilansowe na dzień 31.12.2009 roku

w tys. zł	CHF	EUR	GBP	USD	PLN	Pozostałe waluty	Razem
Pozycje pozabilansowe							
Zobowiązania udzielone:	53 589	961 212	21 059	257 859	4 556 197	30 047	5 879 963
- finansowe	53 589	451 129	15 929	126 064	3 436 273	11 585	4 094 569
- gwarancyjne	0	510 083	5 130	131 795	1 119 924	18 462	1 785 394
Zobowiązania otrzymane:	1 163 422	378 960	0	74 652	834 817	772	2 452 623
- finansowe	1 163 422	0	0	0	64 048	772	1 228 242
- gwarancyjne	0	378 960	0	74 652	770 769	0	1 224 381
Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży	4 819 012	5 816 530	53 743	3 295 340	75 926 195	24 917	89 935 737
Pozostałe:	2 330 186	276 961	0	47 965	3 918 904	43	6 574 059
- otrzymane zabezpieczenia kredytowe	2 330 186	276 961	0	47 965	3 918 904	43	6 574 059

Bilans na dzień 31.12.2008 roku (dane porównywalne)

w tys. zł	CHF	EUR	GBP	USD	PLN	Pozostałe waluty	Razem
Aktywa							
Kasa, środki w Banku Centralnym	2 435	58 667	11 758	29 706	723 694	1 696	827 956
Należności od banków brutto	58 727	112 918	57 327	50 337	55 621	5 929	340 859
Odpisy z tytułu utraty wartości należności od banków	0	0	0	0	-2 261	0	-2 261
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym aktywa finansowe przeznaczone do obrotu (z wyłączeniem wyceny instrumentów pochodnych)	0	1 208	0	41 213	1 304 606	0	1 347 027
Wycena instrumentów pochodnych	1 155	486 360	894	158 543	1 655 341	506	2 302 799
Należności od klientów brutto	9 770 410	2 108 627	4 402	364 772	15 603 875	1 069	27 853 155
Odpisy z tytułu utraty wartości należności od klientów	-11 481	-47 689	-4	-806	-867 239	-238	-927 457
Inwestycyjne papiery wartościowe:	0	439 375	0	17 015	5 776 234	0	6 232 624
- dostępne do sprzedaży	0	303 069	0	17 015	4 039 656	0	4 359 740
- utrzymywane do terminu zapadalności	0	136 306	0	0	1 736 578	0	1 872 884
Inwestycje w jednostkach zależnych i współkontrolowanych	0	75	0	0	66 000	0	66 075
Rzeczowe aktywa trwałe	0	0	0	0	398 201	0	398 201
Wartości niematerialne	0	0	0	0	57 854	0	57 854
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0	0	0	44 509	0	44 509
Inne aktywa	0	8 941	52	557	70 207	24	79 781
Aktywa razem	9 821 246	3 168 482	74 429	661 337	24 886 642	8 986	38 621 122

Bilans na dzień 31.12.2008 roku (dane porównywalne) (c.d.)

w tys. zł	CHF	EUR	GBP	USD	PLN	Pozostałe waluty	Razem
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0	0	0	0	1 113 275	0	1 113 275
Zobowiązania wobec banków	4 189 836	4 405 177	246	512 155	2 797 857	9 742	11 915 013
Wycena instrumentów pochodnych	1 062	406 760	438	147 719	1 333 886	356	1 890 221
Zobowiązania wobec klientów	10 250	2 156 293	90 342	1 048 362	17 245 969	4 093	20 555 309
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0	0	0	0	8 991	0	8 991
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	0	0	0	0	28 916	0	28 916
Rezerwy	412	1 519	0	810	27 600	38	30 379
Pozostałe zobowiązania	108	9 329	11	599	210 070	38	220 155
Zobowiązania podporządkowane	279 643	0	0	0	0	0	279 643
Zobowiązania razem	4 481 311	6 979 078	91 037	1 709 645	22 766 564	14 267	36 041 902

Pozycje pozabilansowe na dzień 31.12.2008 roku (dane porównywalne)

w tys. zł	CHF	EUR	GBP	USD	PLN	Pozostałe waluty	Razem
Pozycje pozabilansowe							
Zobowiązania udzielone:	567 253	1 292 137	8 553	277 795	5 050 268	26 054	7 222 060
- finansowe	567 131	594 042	0	159 266	4 080 316	699	5 401 454
- gwarancyjne	122	698 095	8 553	118 529	969 952	25 355	1 820 606
Zobowiązania otrzymane:	98 049	900 563	0	86 515	748 813	2 359	1 836 299
- finansowe	98 049	417 240	0	0	11 100	2 359	528 748
- gwarancyjne	0	483 323	0	86 515	737 713	0	1 307 551
Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży	10 905 738	16 087 606	54 682	11 229 499	240 786 811	28 185	279 092 521
Pozostałe:	1 632 397	184 899	0	96 982	2 827 974	44	4 742 296
- otrzymane zabezpieczenia kredytowe	1 632 397	184 899	0	96 982	2 827 974	44	4 742 296

72.3.1.3 Ryzyko rynku kapitałowego

Bank nie prowadzi działalności na rynku akcji w ramach księgi handlowej.

72.3.1.4 Ryzyko cen towarów

Bank nie prowadzi działalności na rynku towarowym w ramach księgi handlowej.

72.3.1.5 Wymogi kapitałowe

Wymogi kapitałowe dla księgi handlowej według stanu na 31.12.2009 roku i 31.12.2008 roku przedstawiają się następująco:

Wymogi kapitałowe dla Księgi Handlowej (w tys. zł)

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Ryzyko cen kapitałowych papierów wartościowych	0	0
Ryzyko szczególne instrumentów dłużnych	0	0
Ryzyko ogólne stóp procentowych	26 532	44 308
Ryzyko rozliczenia dostawy oraz kontrahenta	28 455	101 423
Ryzyko walutowe (łącznie dla Księgi Handlowej i Bankowej)	0	0
Całkowity wymóg kapitałowy w Księdze Handlowej	54 987	145 731

72.3.2. Księga bankowa

Księga bankowa obejmuje operacje niezaliczone do portfela handlowego, tzn. działalność komercyjną oddziałów, pośredników kredytowych oraz portfele papierów wartościowych zabezpieczających płynność oraz stabilny dochód odsetkowy.

72.3.2.1. Ryzyko stopy procentowej

Bank aktywnie zarządza ryzykiem stopy procentowej w pięciu głównych walutach bilansu: PLN, EUR, USD, CHF, GBP.

W portfelu bankowym podstawowym narzędziem pomiaru i limitowania ryzyka jest luka stopy procentowej przygotowywana oddzielnie dla każdej z walut. Na jej podstawie wyliczane są następujące miary ryzyka:

- wrażliwość wyceny aktywów i zobowiązań (BPV);
- duration;
- wskaźniki luki skumulowanej.

Analiza luki stopy procentowej wykorzystywana w zarządzaniu ryzykiem stopy procentowej księgi bankowej przeprowadzana jest w oparciu o informacje o poszczególnych pozycjach bilansu Banku oraz pozycjach pozabilansowych wrażliwych na zmiany stóp procentowych. W przypadku instrumentów finansowych bez określonego terminu wymagalności (na podstawie analiz stabilności dla każdego rodzaju produktu) w Banku został wprowadzony model cyklicznego rolowania się depozytów. Takie ujęcie produktów pozwala efektywniej zarządzać ryzykiem związanym z tego typu instrumentami oraz umożliwia otrzymanie stabilnego dochodu z inwestowania tych środków.

Dodatkowym narzędziem monitorowania ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej są testy warunków skrajnych oraz obliczenia wartości narażonej na ryzyko (VaR).

W księdze bankowej wyróżniane są następujące pozycje:

- Hedging - pozycja wynikająca z działalności oddziałów (wraz z transakcjami zabezpieczającymi) w skład której zaliczone są:
 - portfele benchmarkowe rachunków bieżących w PLN, EUR i USD,
 - portfel benchmarkowy kont oszczędnościowych w PLN,
 - pozycja oddziałowa z wyłączeniem części stabilnych rachunków bieżących i kont oszczędnościowych.
- Transformation, w skład której zaliczone są:
 - portfel benchmarkowy Wolnego Kapitału,
 - pozycja z ryzykiem kredytowym (Credit Book),
 - portfel ALCO – portfel inwestycji taktycznych.

Analiza ryzyka stopy procentowej

Na potrzeby analizy ryzyka stopy procentowej przyjmowane są następujące założenia:

- część stabilna rachunków bieżących złotych oraz w euro jest cyklicznie inwestowana na okres:
 1. 8 lat w przypadku PLN,
 2. 5 lat w przypadku EUR;
- ze względu na trwający od kilku lat wyraźny trend spadkowy rachunków bieżących w USD oraz niskie łączne saldo w maju 2009 roku podjęto decyzję o stopniowej likwidację benchmarku rachunków bieżących USD poprzez nieodnawianie zapadającej struktury benchmarkowej i aktywów w portfelu (funkcjonujących dotychczas w oparciu o 2 letni horyzont inwestycyjny);
- część stabilna kont oszczędnościowych złotych inwestowana jest cyklicznie (co miesiąc) na okres 5 lat;
- części niestabilne rachunków bieżących złotych, w EUR, USD oraz rachunki bieżące w pozostałych walutach klasyfikowane są w najkrótszym paśmie terminowym;
- część niestabilna kont oszczędnościowych złotych inwestowana jest w terminach od 1 do 3 miesięcy (cyklicznie co miesiąc) oraz O/N. Konta oszczędnościowe w pozostałych walutach klasyfikowane są w najkrótszym paśmie terminowym;
- zatwierdzona na cały rok kwota wolnego kapitału inwestowana jest cyklicznie na okres 10 lat (co miesiąc inwestowana jest 1/120 wolnego kapitału), nadwyżka lub niedobór w stosunku do aktualnej kwoty wolnego kapitału klasyfikowana jest w najkrótszym paśmie terminowym, natomiast część pasywna portfela wolnego kapitału jest uznana jako niewrażliwa na zmiany stóp procentowych;
- dla pozycji kredytów klasyfikowanych przez Departament Zarządzania Ryzykiem jako niepracujące jest stosowany benchmark (40% - ON, 30% - 1M, 30% - 3M);
- kredyty wykazywane są w kwotach netto;
- kredyty przedstawiane są zgodnie z harmonogramem płatności;
- w raporcie luki prócz przepływów dotyczących nominalu prezentowane są również znane przyszłe przepływy odsetkowe;
- każdy przepływ jest proporcjonalnie dzielony na dwie części, które klasyfikowane są w sąsiednich punktach węzłowych krzywej;
- luka skumulowana liczona jest od najdłuższego pasma terminowego do najkrótszego.

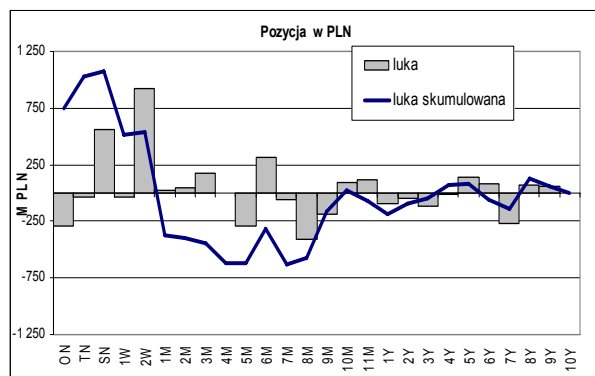
Poniżej przedstawione zostały wykresy luki stopy procentowej pozycji wynikającej z działalności oddziałów (wraz z transakcjami zabezpieczającymi) w oparciu o wewnętrzny system stawek transferowych w poszczególnych walutach PLN, EUR, USD, CHF oraz GBP.

Wykresy przedstawiają niedopasowanie między terminami przeszacowania aktywów i zobowiązań w pasmach terminowych: od pasma ON (overnight) do pasma 10Y (10 lat). Luka skumulowana wyraża niedopasowanie łączne dla danego horyzontu czasowego, przy czym kumulowanie luk przeprowadzane jest zaczynając od terminu najodleglejszego. Największe niedopasowania zarówno w poszczególnych terminach, jak i terminach skumulowanych, pojawiają się w terminach do 3 miesięcy. Jest to związane ze strukturą bilansu Banku, a mianowicie główną pozycją kształtującą lukę stopy procentowej jest portfel kredytów klientów o zmiennym oprocentowaniu o okresach przeszacowania 1 miesiąc i 3 miesiące oraz finansowanie, tj. depozyty klientów i pożyczki długoterminowe o zmiennym oprocentowaniu.

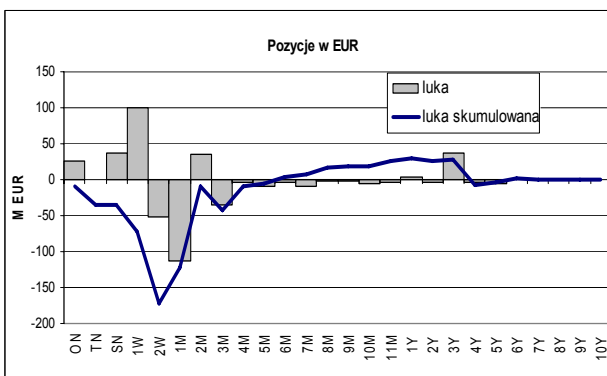
Bank aktywnie minimalizuje ryzyko wynikające z niedopasowania między aktywami i pasywami bilansowymi zamykając pozycje instrumentami pochodnymi oraz stosując rachunkowość zabezpieczeń.

Dane dla Banku na dzień 31.12.2009 roku:

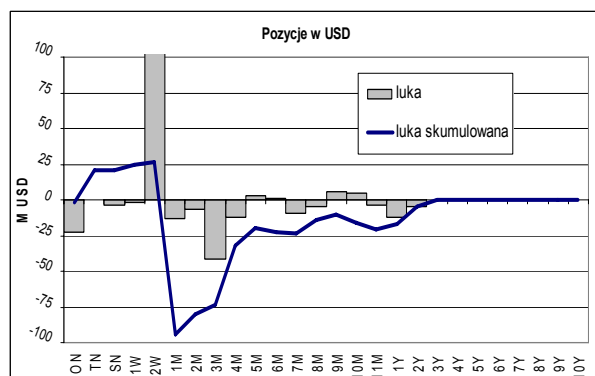
PLN

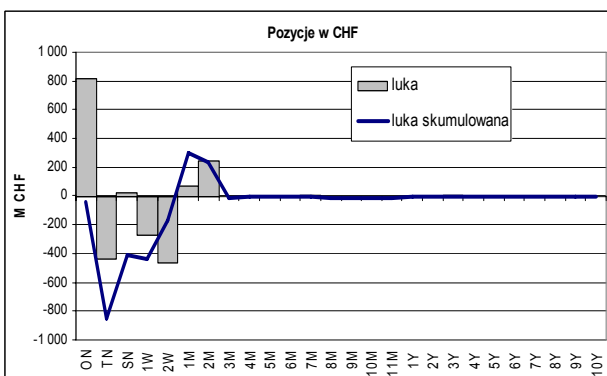
EUR

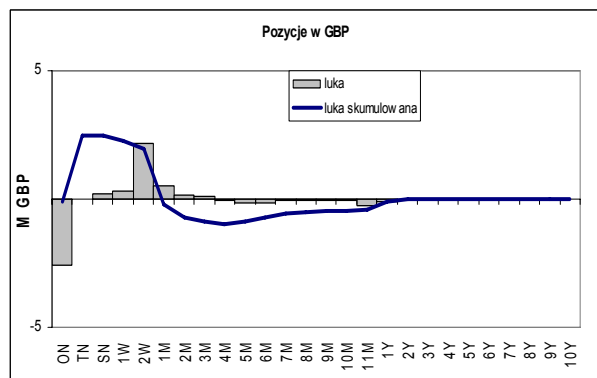
USD

CHF

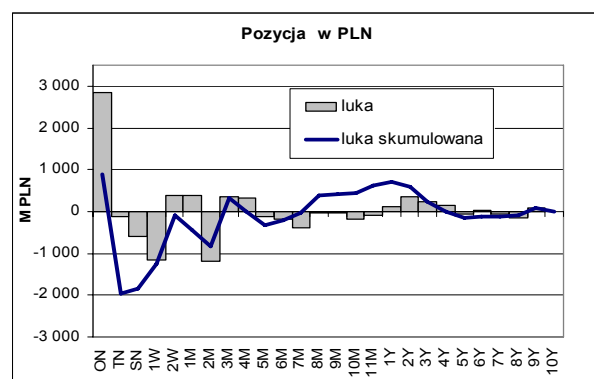

GBP

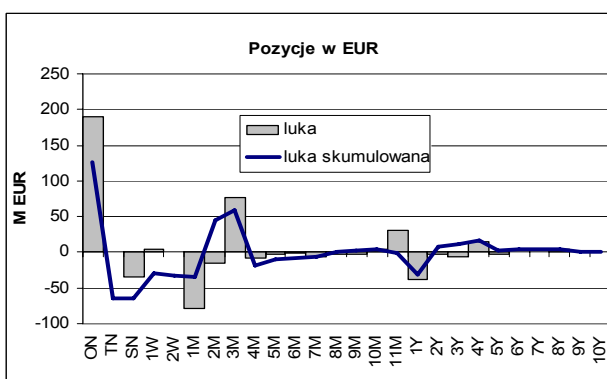

Dane porównywalne dla Banku na dzień 31.12.2008 roku:

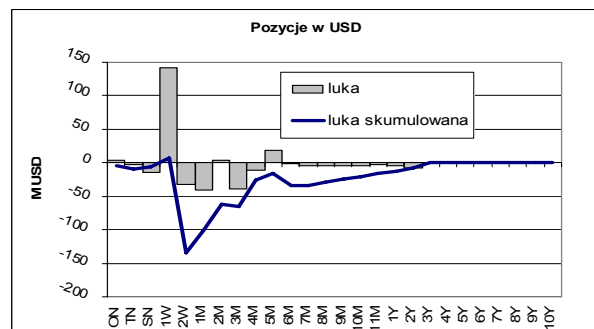
PLN

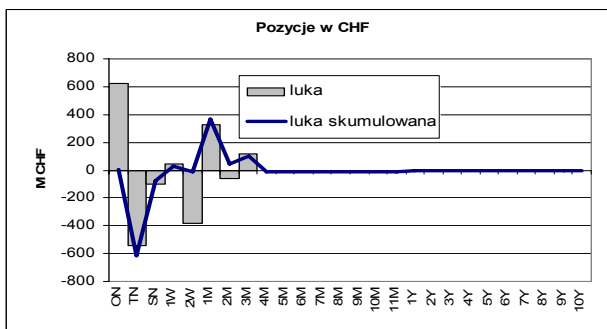
EUR

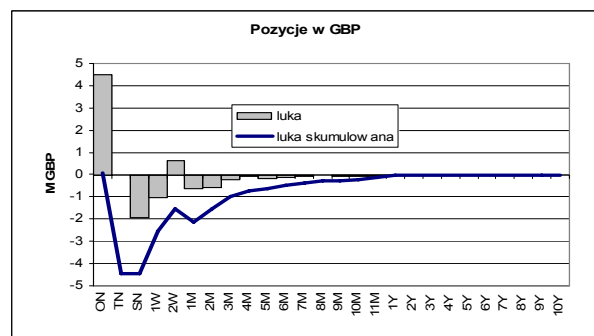
USD

CHF

GBP

W banku prowadzona jest analiza wrażliwości wartości Banku (BPV) przy równoległym przesunięciu stóp procentowych o 10 p.b. w górę w podziale na poszczególne waluty.

Łączna wartość BPV dla Księgi Bankowej przedstawiona jest poniżej. Liczona jest jako suma BPV dla poszczególnych walut i portfeli. Zgodnie z metodologią wyliczania BPV dla potrzeb limitów strona pasywna portfela Wolnego Kapitału, jako niewrażliwa na zmianę stóp procentowych, nie jest uwzględniana w obliczeniach.

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
BPV w mln EUR (kalkulacja do limitu)	-1,888	-2,055

72.3.2.2. Rachunkowość zabezpieczeń

Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej

W 2009 roku Bank nie stosował rachunkowości zabezpieczeń do zabezpieczenia wartości godziwej (fair value hedge).

Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych

W 2009 roku Bank zaprzestał stosowania rachunkowości zabezpieczeń do zabezpieczenia przepływów pieniężnych (cash flow hedge) dla portfela kredytów opartych na stopie O/N.

W 2009 roku Bank kontynuował stosowanie rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych dla transakcji asset swap, polegające na zabezpieczeniu przepływów wynikających z obligacji o stopie zmiennej (zabezpieczenie polega na zawarciu transakcji IRS, w której Bank otrzymuje stałe a płaci zmienne przepływy odsetkowe).

W 2009 roku Bank kontynuował stosowanie rachunkowości zabezpieczeń do części portfela kredytów hipotecznych opartych na 3-miesięcznej stopie WIBOR, polegające na zawarciu transakcji IRS, w której Bank otrzymuje stałe a płaci zmienne oprocentowanie. Ryzykiem zabezpieczanym jest ryzyko stopy procentowej płynące ze zmiany 3-miesięcznej stopy procentowej.

72.3.2.3. Ryzyko walutowe

Jak zostało wspomniane wyżej, zarządzanie pozycją walutową odbywa się w Księdze Handlowej. Powstałe w ciągu dnia pozycje z tytułu transakcji klientów Banku transferowane są za pomocą transakcji wewnętrznych do Księgi Handlowej.

Należy zaznaczyć, że ryzyko walutowe w Kredyt Banku postrzegane jest nie tylko jako ryzyko występujące przy otwartej pozycji walutowej, ale także jako ryzyko zmiany wartości określonych produktów na skutek zmiany kursów walut. W szczególności zagrożenie to występuje w przypadku kredytów udzielonych w walutach obcych. W celu ograniczenia ryzyka kredytowego rosnącego w przypadku wzrostu kursu waluty, w której udzielono kredytu (dotyczy to również kredytu udzielonego w złotych, lecz o wartości indeksowanej do kursu waluty obcej), w umowach kredytowych klientów instytucjonalnych zawarte są klauzule zobowiązujące do ustanowienia dodatkowego zabezpieczenia lub zgody na przewalutowanie kredytu, gdy klient nie posiada przychodów w walucie kredytu. W celu zabezpieczenia ryzyka kursowego, na jakie narażony jest klient, oferowane mu są transakcje pochodne (forwardy, opcje).

W celu ograniczenia ryzyka walutowego przy udzielaniu kredytu na cele mieszkaniowe w walucie obcej klientom indywidualnym, Bank badając zdolność kredytową:

- a) ustala wysokość kwoty najwyższej miesięcznej raty kapitałowo-odsetkowej wnioskowanego kredytu przy założeniu, że kapitał wnioskowanego kredytu jest większy o 20%;

- b) Bank ustala maksymalny poziom wskaźnika LtV (*Loan To Value*) na niższym poziomie niż dla kredytów złotych (wskaźnik LtV należy rozumieć jako stosunek wartości kredytu do wartości nieruchomości zabezpieczającej);
- c) dodatkowo wnioskodawca jest informowany o ryzyku zmian kursów walutowych.

72.3.3. Ryzyko płynności

Z działalnością każdego banku nieodłącznie związane jest ryzyko płynności. Wynika ono między innymi z niedopasowania aktywów i zobowiązań pod względem terminów płatności, które jest naturalną konsekwencją rozbieżnych potrzeb klientów w zakresie bankowych usług depozytowych i kredytowych. Najistotniejszym elementem prowadzonej przez Bank polityki zarządzania aktywami i zobowiązaniami jest utrzymanie płynności finansowej, rozumianej jako zdolność do terminowego realizowania zobowiązań finansowych. Płynność bieżąca utrzymywana jest poprzez korygowanie nadwyżki lub niedoboru środków płynnych operacjami przeprowadzanymi na międzybankowym rynku pieniężnym. Bezpieczeństwo Banku jest zapewnione poprzez utrzymywanie płynnych rezerw oraz właściwej struktury terminowej i jakościowej całego bilansu. Decyzje w zakresie zarządzania ryzykiem płynności podejmuje Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku. Departament Zarządzania Ryzykiem dokonuje pomiaru i monitorowania płynności strategicznej (długoterminowej).

Bank zabezpiecza ryzyko płynności poprzez:

- utrzymywanie odpowiedniego poziomu gotówki, z uwzględnieniem wielkości rezerw obowiązkowych;
- posiadanie odpowiedniej wielkości portfeli płynnych papierów wartościowych (obligacji rządowych);
- wykonywanie transakcji na instrumentach pochodnych;
- utrzymywanie zróżnicowanego portfela depozytów w kategoriach terminów i klientów;
- dostęp do rynku międzybankowego i operacji otwartego rynku;
- dostęp do kredytu lombardowego.

Bardzo ważnym czynnikiem wpływającym na bezpieczeństwo działalności Banku jest wsparcie inwestora strategicznego – Grupy KBC.

Analiza sytuacji płynnościowej Banku, dokonywana jest głównie na podstawie oceny stabilności bazy depozytowej oraz raportu luki płynności, m.in. poprzez monitorowanie niedopasowania terminów zapadalności aktywów i wymagalności zobowiązań, co umożliwia prognozowanie zapotrzebowania na środki płynne oraz uniknięcie nadmiernej koncentracji wypłat środków w jednym terminie.

Zobowiązania wobec klientów na dzień 31.12.2009 roku - przepływy umowne/kontraktowe (przepływy odsetkowe zgodnie z metodologią Financial Services Authority wykazywane są do 6 miesięcy); część stabilna rachunków bieżących i kont oszczędnościowych wykazywana jest w najkrótszym paśmie terminowym.

Raport luki płynności

Dane na dzień 31.12.2009 roku (mln PLN) - dane dla Banku

	do 1M	1 - 3 M	3 - 6 M	6 M - 1 Y	1Y - 2 Y	2Y - 3 Y	3Y - 5 Y	powyżej 5 Y	Razem
Rachunki bieżące	3 211	1	1	0	0	0	0	0	3 213
Depozyty / konta oszczędnościowe	11 711	2 350	2 350	362	369	200	0	1	17 343
Depozyty sektor budżetowy	1 630	115	43	9	16	0	0	0	1 813
Depozyty międzybankowe	4 271	117	0	0	19	4	0	0	4 411
Obligacje perpetualne i pożyczki	8	20	820	1 031	2 600	2 137	95	808	7 519
LORO	43	0	0	0	0	0	0	0	43
Transakcje REPO	1 278	46	0	0	0	0	0	0	1 324
Wolny kapitał*	0	0	0	0	0	0	0	2 089	2 089
Inne	0	76	0	552	7	0	0	0	635
Instrumenty pochodne - przepływy do otrzymania									
Transakcje pochodne FX	2 261	531	460	622	123	12	0	0	4 009
Transakcje pochodne IR	147	330	361	2	0	0	0	0	840
CIRS - przepływy do otrzymania	0	1	149	3	432	0	45	10	640
Instrumenty pochodne - przepływy do zapłacenia									
Transakcje pochodne FX	2 272	554	458	607	127	13	0	0	4 031
Transakcje pochodne IR	145	323	281	2	0	0	0	0	751
CIRS - przepływy do zapłacenia	0	1	146	2	436	0	40	9	634
RAZEM	22 161	2 741	3 129	1 938	3 019	2 342	90	2 897	38 317

*kapitał własny bez wyniku bieżącego pomniejszony o wartość netto majątku trwałego (bez leasingu finansowego i operacyjnego), wartość netto WNiP (bez leasingu finansowego i operacyjnego) i o wartość netto udziałów w finansowych podmiotach zależnych

Dane porównywalne na dzień 31.12.2008 roku (mln PLN) – w związku z wprowadzonymi w 2009 roku zmianami w metodologii ujmowania poszczególnych pozycji w raporcie luki płynności porównywalność danych wg stanu na 31.12.2008 roku jest ograniczona.

	do 1M	1 - 3 M	3 - 6 M	6 M - 1 Y	1Y - 2 Y	2Y - 3 Y	3Y - 5 Y	powyżej 5 Y	Razem
Rachunki bieżące / konta oszczędnościowe	1 771	472	524	632	1 439	1 385	2 322	949	9 494
Depozyty	4 691	3 037	1 470	1 387	76	95	201	1	10 958
Depozyty międzybankowe	2 940	2 315	40	276	0	0	0	0	5 571
Obligacje perpetualne i pożyczki	36	33	54	0	1 845	2 635	2 037	280	6 920
LORO	38	0	0	0	0	0	0	0	38
Transakcje REPO	204	924	0	0	0	0	0	0	1 128
Wolny kapitał*	0	0	0	0	0	0	0	1 754	1 754
Inne	0	55	0	185	1	0	0	0	241
Instrumenty pochodne - przepływy do otrzymania									
Transakcje swap - sprzedaż	4 173	2 197	755	148	193	23	0	0	7 489
IRS/CCIRS	500	849	1 089	278	156	24	32	35	2 963
FRA	28	72	123	167	55	0	0	0	445
Instrumenty pochodne - przepływy do zapłacenia									
Transakcje swap - kupno	4 216	2 238	717	156	174	20	0	0	7 521
IRS/CCIRS	443	692	1 028	280	149	20	27	32	2 671
FRA	20	74	130	207	65	0	0	0	496
RAZEM	9 658	6 722	1 996	2 530	3 345	4 108	4 555	2 981	35 895

* kapitał własny bez wyniku bieżącego pomniejszony o wartość netto majątku trwałego (bez leasingu finansowego i operacyjnego), wartość netto WNiP (bez leasingu finansowego i operacyjnego) i o wartość netto udziałów w finansowych podmiotach zależnych

Na koniec 2009 roku w porównaniu z końcem roku 2008 obserwowalne są następujące zmiany w strukturze zobowiązań finansowych Banku:

- wzrost salda depozytów klientów (o 1921 mln PLN);
- kwota przyjętych depozytów międzybankowych zmniejszyła się o 1159 mln PLN;
- wzrost salda pożyczek na rynku hurtowym o 600 mln PLN;
- wzrost salda transakcji repo o 196 mln PLN.

Płynność finansowa Banku monitorowana jest również w oparciu o system wskaźników obrazujących strukturę zobowiązań i należności dla pasm terminowych od 7 dni do 10 lat.

- wskaźnik płynności – Stock Liquidity Ratio (SLR) – wskaźnik płynności krótkoterminowej (do 5 dni roboczych);
- wskaźnik płynności – Liquidity Mismatch Ratio (LMR) – wskaźnik płynności średnioterminowej (do 3, 6 miesięcy);
- wskaźnik płynności – Coverage Ratio (CR) – wskaźnik płynności informujący o stopniu finansowania długoterminowych aktywów długoterminowymi pasywami (1,2,3, 5 i 10 lat).

Płynność Banku monitorowana jest również poprzez zestaw nadzorczych miar płynności.

W Banku kontynuowane są prace nad metodologią urealniania raportu opisującego lukę płynności. Urealnianie luki ma na celu pokazanie prawdziwego obrazu płynności – Bank modeluje zachowania klientów (ilość odnawianych depozytów terminowych; stopień wykorzystania kwoty przyznanych zobowiązań pozabilansowych) oraz uwzględnia wyniki tych analiz w obrazie płynności Banku.

72.3.3.1. Nadzorcze miary płynności

W ramach zarządzania płynnością Bank zobowiązany jest do zachowania wskaźników wymienionych w uchwale KNF nr 386/2008 powyżej ustalonego minimum.

Dane na dzień 31.12.2009 roku

Aktywa		w tys. zł
A1	Podstawowa rezerwa płynności	9 254 558
A2	Uzupełniająca rezerwa płynności	3 804 992
A3	Pozostałe transakcje zawierane na hurtowym rynku finansowym	5 768 352
A4	Aktywa o ograniczonej płynności	25 999 611
A5	Aktywa niepłynne	596 544
Pasywa		w tys. zł
B1	Fundusze własne pomniejszone o łączną wartość wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego i z tytułu ryzyka rozliczenia dostawy oraz ryzyka kontrahenta	3 142 164
B2	Środki obce stabilne	27 560 036
B3	Pozostałe zobowiązania na hurtowym rynku finansowym	5 392 406
B4	Pozostałe zobowiązania	219 798
B5	Środki obce niestabilne	10 391 773

	Miary płynności	Wartość minimalna	Wartość
M1	Luka płynności krótkoterminowej: $((A1+A2)-B5)$	0,00	2 667 776,79
M2	Współczynnik płynności krótkoterminowej: $((A1+A2)/B5)$	1,00	1,26
M3	Współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych funduszami własnymi: $(B1/A5)$	1,00	5,27
M4	Współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi: $((B1+B2)/(A5+A4))$	1,00	1,15

Dane na dzień 31.12.2008 roku

	Aktywa	w tys. zł
A1	Podstawowa rezerwa płynności	6 532 668
A2	Uzupełniająca rezerwa płynności	5 118 775
A3	Pozostałe transakcje zawierane na hurtowym rynku finansowym	11 419 666
A4	Aktywa o ograniczonej płynności	26 989 783
A5	Aktywa nie płynne	444 665
	Pasywa	w tys. zł
B1	Fundusze własne pomniejszone o łączną wartość wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego i z tytułu ryzyka rozliczenia dostawy oraz ryzyka kontrahenta	2 395 477
B2	Środki obce stabilne	27 404 747
B3	Pozostałe zobowiązania na hurtowym rynku finansowym	11 169 290
B4	Pozostałe zobowiązania	240 238
B5	Środki obce niestabilne	11 091 833

	Miary płynności	Wartość minimalna	Wartość
M1	Luka płynności krótkoterminowej: $((A1+A2)-B5)$	0,00	559 610,17
M2	Współczynnik płynności krótkoterminowej: $((A1+A2)/B5)$	1,00	1,05
M3	Współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych funduszami własnymi: $(B1/A5)$	1,00	5,39
M4	Współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi: $((B1+B2)/(A5+A4))$	1,00	1,09

72.3.3.2. Stabilność źródeł finansowania

w tys. zł	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
Kredyty i pożyczki otrzymane z Grupy KBC	6 568 610	6 553 261
- w tym denominowane w walucie	6 216 705	4 781 104
Depozyty terminowe	1 699 362	4 087 081
- w tym z Grupy KBC	1 696 985	3 993 949
Rachunki bieżące	2 560 645	1 271 449
Inne zobowiązania	3 073	3 222
Razem zobowiązania wobec banków	10 831 690	11 915 013
Zobowiązania podporządkowane	805 816	279 643
Razem	11 637 506	12 194 647

Bank finansuje akcję kredytową (szczególnie w części kredytów udzielonych w walutach obcych) nie tylko bazą depozytów, ale również w dużej mierze finansowaniem udostępnionym przez głównego udziałowca Banku – KBC. Kredyty i pożyczki zaciągnięte oraz otrzymane depozyty będą odnawiane w momencie zapadalności, co pozwala je traktować jako długoterminowe finansowanie.

Struktura depozytów klientów została zaprezentowana w nocie 45.

Dywersyfikacja bazy depozytowej sprawia jednak, że Bank nie jest wyraźnie uzależniony od określonego segmentu rynku, grupy klientów lub konkretnego typu depozytu.

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
- klienci indywidualni	57%	46%
- instytucje finansowe	11%	16%
- podmioty gospodarcze	24%	28%
- sektor budżetowy	8%	10%
Razem	100%	100%

Wyraźna zmiana w strukturze podmiotowej bazy depozytowej wynika z rozwoju działalności „bankassurance” i bliższej współpracy z TUnŻ Warta S.A. oraz TUiR Warta S.A.

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
- depozyty bieżące	20%	24%
- lokaty negocjowane	20%	30%
- depozyty terminowe	21%	22%
- konta oszczędnościowe	39%	24%
Razem	100%	100%

Zmiany w strukturze rodzajowej bazy depozytowej są odzwierciedleniem zmiany w polityce Banku w zakresie produktów oferowanych klientom indywidualnym (wzrost salda kont oszczędnościowych).

Korzystna ze względu na pierwotny termin wymagalności jest także struktura depozytów terminowych (bez lokat międzybankowych i lokat negocjowanych). Na dzień 31.12.2009 roku oraz 31.12.2008 roku kształtowała się następująco:

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
- do 1 tygodnia	8%	11%
- do 1 miesiąca	1%	2%
- do 3 miesięcy	15%	32%
- do 6 miesięcy	59%	37%
- do 12 miesięcy	9%	15%
- do 24 miesięcy	7%	1%
- pozostałe	1%	2%
Razem	100%	100%

	31.12.2009	Dane porównywalne 31.12.2008
PLN	89%	86%
USD	3%	5%
EUR	7%	8%
GBP	1%	1%
Razem	100%	100%

Podpisy wszystkich Członków Zarządu

data	26.02.2010	Maciej Bardan	Prezes Zarządu
data	26.02.2010	Umberto Arts	Wiceprezes Zarządu
data	26.02.2010	Lidia Jabłonowska - Luba	Wiceprezes Zarządu
data	26.02.2010	Krzysztof Kokot	Wiceprezes Zarządu
data	26.02.2010	Gert Rammeloo	Wiceprezes Zarządu

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

data	26.02.2010	Grzegorz Kędzior	Dyrektor Departamentu Rachunkowości i Sprawozdawczości Zewnętrznej
------	------------	------------------	---	-------